

HARTI

වාර්ෂික වාර්තාව ஆண்டு அறிக்கை ANNUAL REPORT 2022

Hector Kobbekaduwa Agrarian Research and Training Institute

අන්තර්ගතය

01. ආයතනික පැතිකඩ ක්‍රියාවට නැංවීමේ සාරාංශය	01
1.1 හැඳින්වීම	01
1.2 ආයතන ව්‍යුහය	03
1.4 පාලක මණ්ඩලය	04
1.5 පාලක මණ්ඩල රැස්වීම්	05
1.6 විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම්	06
1.7 විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුවේ සාමාජිකයින්	06
1.8 පර්යේෂණ හා පුහුණු කමිටුව	07
1.9 විධායක සාරාංශය	09
02. ප්‍රගතිය හා ඉදිරි දැක්ම	11
2.1 පර්යේෂණ අංශ ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණය	11
2.2 ජයග්‍රහණ, අභියෝග, ඉදිරි ඉලක්ක	12
2.3 පර්යේෂණ ප්‍රගතිය	13
2.4 අධ්‍යාපන හා පුහුණු අංශය	33
2.5 දත්ත කළමනාකරණය	39
2.6 තොරතුරු හා සන්නිවේදන අංශය	40
2.7 පුස්තකාලය	47
2.8 බාහිර හවුල්කාරිත්වය	49
03. . වසරේ සමස්ත මූල්‍ය කාර්ය දර්ශකය	52
3.1 මූල්‍ය වාර්තාව	53
3.2 ජාතික විගණන පනතේ 12 වන වගන්තිය ප්‍රකාර විගණකාධිපතිගේ වාර්තාව	68
3.3 විගණකාධිපති පිළිතුරු	76
04. කාර්යසාධක දර්ශක	80
05. තිරසර සංවර්ධන අරමුණු (SDG) සපුරා ගැනීමේ කාර්ය සාධනය	81
06. මානව සම්පත් පැතිකඩ	84
07. අනුකූලතා වාර්තාව	88

පරිච්ඡේද 01

ආයතනික පැතිකඩ ක්‍රියාවට නැංවීමේ කාරාංශය

1.1 හැඳින්වීම

අප ගැන

හෙක්ටර් කොබුකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනයකි. 1972 අංක 5 දරන ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතන පනතින් එය ස්ථාපිත කර ඇත.

ප්‍රතිපත්තිය කේන්ද්‍රීය පර්යේෂණ දිරිගැන්වීම, කෘෂිකාර්මික හා ග්‍රාමීය ක්ෂේත්‍රයන්හි පුහුණු අවශ්‍යතා සැපිරීම අප ආයතනය පිහිටුවීමේ මූලික අරමුණු වේ.

මෙරට කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රයේ පුරෝගාමියෙකු ලෙස ආරම්භයේ සිට මේ දක්වා වසර 49ක් තිස්සේ සමාජ ආර්ථික පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීම් සිදු කරමින් කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය තොරතුරු සැපයීමෙන් ලද අත්දැකීම්වලින් හෙක්ටර් කොබුකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය පොහොසත්ය.

දැක්ම

ගොවිජන හා ග්‍රාමීය අංශයේ තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා නව දැනුම ජනනය කර බෙදා හැරීමේ ප්‍රමුඛයා වීම

මෙහෙවර

පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීම් තුළින් ගොවිජන හා ග්‍රාමීය අංශය ශක්තිමත් කිරීම

1.3 HARTI අධ්‍යක්ෂ / ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීන් - 1972-2022

නාරායන සාමි

ටී.බී සුභසිංහ
13.07.1978

එන්.පී.පී.ජේ.
අල්විස්
18.06.1987 -
19.01.1984

ඩී.පී.පී.
සෙනෙවිරත්න
28.06.1989-
01.10.1993
16.01.2004-
11.01.2005

එස්.පී. සමරසිංහ
30.12.1993-
22.11.2001

මහාචාර්ය
එම්. ඩී. ජී. ද
සොයිසා
18.04.2002 –
18.03.2003

ආචාර්ය ප්‍රසන්න
කුරේ
23.06.2005 –
08.08.2005

වී.කේ.
නානායක්කාර
21.09.2005 –
23.06.2009

මහාචාර්ය රංජිත්
ප්‍රේමලාල් ද
සිල්වා
05.10.2009 –
22.04.2010
23.09.2019 -

ලලිත් කුමාර
ජයසේකර
16.07.2010 –
26.07.2013

ඊ.එම්. අබේරත්න
28.02.2012 –
22.04.2015

හසුනන්ත්‍රී
ධර්මසේන
15.04.2015 –
20.09.2017

කේ.එල්.ඔබ්ලිව්.
එල්.
කරලියගොඩ
20.09.2017-
26.06.2019

ආචාර්ය කීර්ති බී
කොටගම
17.01.2019-
20.09.2019

මාලින්ද
සෙනෙවිරත්න
17.02.2021 –
22.09.2022

ආචාර්ය පී.පී.
බන්දුල
23.09.2022 සිට

1.4

පාලක මණ්ඩලය 2022

නම	තනතුර	කාලය	ලේකම්, අමාත්‍යාංශය / දෙපාර්තමේන්තුව/ ආයතනය හෝ විශ්වවිද්‍යාලය
ඩී.එම්.එල්. බණ්ඩාරනායක මහතා	පාලක මණ්ඩල සභාපති	2022 ජනවාරි මස සිට	ලේකම්, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය
එම්.බී.රෝහණ පුෂ්පකුමාර මහතා	පාලක මණ්ඩල සභාපති	2022 අගෝස්තු මස සිට	ලේකම්, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය
ගුණදාස සමරසිංහ මහතා	පාලක මණ්ඩල සභාපති	2022 නොවැම්බර් මස සිට	ලේකම්, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය
මාලිනි ද සෙනෙවිරත්න මහතා	පාලක මණ්ඩල සාමාජික	2022 ජනවාරි මස සිට සැප්තැම්බර් මස දක්වා	අධ්‍යක්ෂ / ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී - හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
ආචාර්ය ජී.ජී. බන්දුල මහතා	පාලක මණ්ඩල සාමාජික	2022 සැප්තැම්බර් මස සිට	අධ්‍යක්ෂ / ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී - හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
ආචාර්ය එස්.එච්.ඒ. ද සිල්වා මහතා	පාලක මණ්ඩල සාමාජික	2022 ජනවාරි සිට ඔක්තෝබර් දක්වා	කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
එච්.එම්.ජේ. ඉලන්කෝන් මහත්මිය	පාලක මණ්ඩල සාමාජික	2022//11/29 දින සිට	කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
ජී.ඩී. කීර්ති ගමගේ මහතා	පාලක මණ්ඩල සාමාජික	2022 ජනවාරි සිට අප්‍රේල් දක්වා	ඉඩම් කොමසාරිස් ජනරාල්, ඉඩම් කොමසාරිස් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව
කේ.ඩී. බන්දුල ජයසිංහ මහතා	පාලක මණ්ඩල සාමාජික	2022 අප්‍රේල් සිට	ඉඩම් කොමසාරිස් ජනරාල්, ඉඩම් කොමසාරිස් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව
ඩබ්.එම්.එම්.බී. වීරසේකර මහතා	පාලක මණ්ඩල සාමාජික	2021 පෙබරවාරි සිට	කොමසාරිස් ජනරාල්, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව
ඒ.එච්.එම්.එල්. අබේරත්න මහතා	පාලක මණ්ඩල සාමාජික	2022 ජනවාරි සිට	කොමසාරිස් ජනරාල්, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව
ඉංජි. නිහාල් සිරිවර්ධන මහතා	පාලක මණ්ඩල සාමාජික	2022 ජනවාරි සිට	වාරිමාර්ග අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් , වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව
ජී.එන්. ලියනාරච්චි මහත්මිය	පාලක මණ්ඩල සාමාජික	2022 ජනවාරි සිට ජූලි දක්වා	සමුපකාර සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තු කොමසාරිස් සහ සමුපකාර සමිති රෙජිස්ට්‍රාර්
කීර්ති ගමගේ මහතා	පාලක මණ්ඩල සාමාජික	2022 අගෝස්තු සිට දෙසැම්බර් දක්වා	සමුපකාර සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තු කොමසාරිස් සහ සමුපකාර සමිති රෙජිස්ට්‍රාර්
ආචාර්ය ඩී.බී.ටී. විජේරත්න මහතා	පාලක මණ්ඩල සාමාජික	2022 ජනවාරි සිට අප්‍රේල් දක්වා	ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයේ සහකාර නියෝජිත (වැඩසටහන්) ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය

වාර්ෂික වාර්තාව 2022

කේ.පී. කරවිට මහතා	පාලක මණ්ඩල සාමාජික	2022 ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් දක්වා	අතිරේක ලේකම් (කෘෂිකර්ම සංවර්ධන- I) කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය
පුබුදිකා එස්. බණ්ඩාර මහත්මිය	පාලක මණ්ඩල සාමාජික		ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර ලේකම් (පරිපාලන) ඉඩම් අමාත්‍යාංශය
ආර්.පී.ආර්. රණසිංහ මහත්මිය	පාලක මණ්ඩල සාමාජික		අධ්‍යක්ෂ (ඉඩම් අත්පත්කර ගැනීම) ඉඩම් අමාත්‍යාංශය
ආර්.ඒ.ඩී.ආර්. රණසිංහ මහත්මිය	පාලක මණ්ඩල සාමාජික	2022 ජනවාරි මස සිට මාර්තු මස දක්වා	අධ්‍යක්ෂ (වැඩ බලන) මුදල් ආර්ථික සහ ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
සී.ඩී. ලියනගේ මහත්මිය	පාලක මණ්ඩල සාමාජික	2022 අප්‍රේල් සිට	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ රාජ්‍ය මුදල් දෙපාර්තමේන්තුව මුදල් අමාත්‍යාංශය
අරුණ රණසිංහ මහත්මිය	පාලක මණ්ඩල සාමාජික		අතිරේක ලේකම් (පරිපාලන) වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය
බී.එල්.ඩී. බලසූරිය මහත්මිය	පාලක මණ්ඩල සාමාජික		අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ (කෘෂිකර්ම සහ පරිසර) අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය
ආර්.එම්.සී.එම්. හේරත් මහත්මිය	පාලක මණ්ඩල සාමාජික	2022 ජනවාරි සිට ඔක්තෝබර් දක්වා	අතිරේක ලේකම් (ඉඩම් හා නීති) වාරිමාර්ග අමාත්‍යාංශය
ඕ.එම්. ජබේර මහතා	පාලක මණ්ඩල සාමාජික	2022 නොවැම්බර් මස සිට	අතිරේක ලේකම් (පරිපාලන) වාරිමාර්ග අමාත්‍යාංශය
ගිල්මා දහනායක මහත්මිය	පාලක මණ්ඩල සාමාජික	2022 ජනවාරි සිට	අතිරේක ලේකම් වෙළඳ අමාත්‍යාංශය
එන්.ඒ.ඒ. විජේසිරි මහතා	පාලක මණ්ඩල සාමාජික		ප්‍රාදේශීය කළමනාකරු, මහ බැංකුවේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය
මහාචාර්ය කේ.ඒ.එස්.එස්. කොඩිතුමක්කු	පාලක මණ්ඩල සාමාජික	2022 අගෝස්තු සිට	පීඨාධිපති / කෘෂිකර්ම පීඨය, ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය

1.5

පාලක මණ්ඩල රැස්වීම් - 2022

රැස්වීම පැවැත් වූ දිනය

සහභාගී වූ සාමාජිකයින් ගණන

1.	2022 ජනවාරි 04	12
2.	2022 පෙබරවාරි 24 (Zoom)	15
3.	2022 අප්‍රේල් 12	17
4.	2022 සැප්තැම්බර් 06	15
5.	2022 ඔක්තෝබර් 28	12
6.	2022 දෙසැම්බර් 23	13

1.6 විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් - 2022

රැස්වීම් ගණන	-	04		
රැස්වීම් පැවැත් වූ දිනය	-	2022	පෙබරවාරි	15
		2022	සැප්තැම්බර්	07
		2022	ඔක්තෝබර්	27
		2022	දෙසැම්බර්	13

1.7 විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුවේ සාමාජිකයින්

නම	තනතුර	කාලය	ආයතනය
ආර්.ඒ.ඩී.ආර්. රණසිංහ මහත්මිය	සභාපති	2022 ජනවාරි සිට මාර්තු දක්වා	අධ්‍යක්ෂ (වැඩ බලන) කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මුදල් අමාත්‍යාංශය
සී.ඩී. ලියනගේ මහත්මිය	සභාපති	2022 අප්‍රේල් සිට	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ රාජ්‍ය මුදල් දෙපාර්තමේන්තුව මුදල් අමාත්‍යාංශය
ගිල්මා දහනායක මහත්මිය	සාමාජික		අතිරේක ලේකම් වෙළඳ අමාත්‍යාංශය
අරුණ රණසිංහ මහත්මිය	සාමාජික		අතිරේක ලේකම්, වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය
එස්.ඒ.ඩී.එන්. පෙරේරා මහත්මිය	නිරීක්ෂක		විගණන අධිකාරී විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව
ඊ.ඩබ්ලිව්.පී.කේ. ප්‍රියදර්ශන මහතා	නිරීක්ෂක		ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය

1.8

පර්යේෂණ හා පුහුණු කමිටුව

අනු අංකය	නම	තනතුර / ආයතනය
01	මහාචාර්ය විජිතපුර විමලරත්න හිමි	ජ්‍යෙෂ්ඨ මහාචාර්ය ආර්ථික විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව කලා පීඨය, කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය
02	මහාචාර්ය එල්.එම්. අබේවික්‍රම මහතා	ජ්‍යෙෂ්ඨ මහාචාර්ය කෘෂිකාර්මික ආර්ථික සහ ව්‍යාප්ති දෙපාර්තමේන්තුව කෘෂිකාර්ම පීඨය, රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලය
03	එම්.එම්.එම්. අභියර් මහතා	පර්යේෂණ නිලධාරී ජාත්‍යන්තර ජල කළමනාකරණ ආයතනය
04	මහාචාර්ය ඩී.පී.එස්. චන්ද්‍රකුමාර මහතා	ජ්‍යෙෂ්ඨ මහාචාර්ය ආර්ථික විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව මානව ශාස්ත්‍ර සහ සමාජ විද්‍යා පීඨය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය
05	මහාචාර්ය එන්.ඩී.කේ. දයාවංශ මහතා	මහාචාර්ය කෘෂිකාර්මික ඉංජිනේරු දෙපාර්තමේන්තුව කෘෂිකාර්මික පීඨය, ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය
06	ආචාර්ය පී.බී. ධර්මසේන මහතා	ප්‍රධාන විද්‍යාඥ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධනය සඳහා ජාත්‍යන්තර මධ්‍යස්ථානය
07	දිලීපා එම්. ඇදගමගේ මහත්මිය	ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාචාර්ය තීරණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව කළමනාකරණ අධ්‍යයන සහ වාණිජ පීඨය ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය
08	ආචාර්ය ඒ.පී.එස්. ප්‍රනාන්දු මහතා	ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාචාර්ය කෘෂිකාර්මික පද්ධති දෙපාර්තමේන්තුව කෘෂිකාර්මික පීඨය, රජරට විශ්ව විද්‍යාලය
09	ආචාර්ය ග්‍රෑන්ක් නිරංජන් මහතා	උපදේශක හිටපු අතිරේක අධ්‍යක්ෂ කෘෂිකාර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිනීති සඳහා ශ්‍රී ලංකා කවුන්සිලය
10	ආචාර්ය ලෙඩ්වික් අබේරත්නමහතා	උපදේශක හිටපු කෘෂිකාර්මික ආර්ථික විද්‍යාඥ එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන
11	මහාචාර්ය එච්.එම්. ගුණතිලක මහතා	උපදේශක හිටපු අධ්‍යක්ෂ (පරිසරය සහ ආරක්ෂිත ආරක්ෂක
12	මහාචාර්ය ඊ.ආර්.එන්. ගුණවර්ධන මහතා	ජ්‍යෙෂ්ඨ මහාචාර්ය කෘෂිකාර්මික ඉංජිනේරු දෙපාර්තමේන්තුව කෘෂිකාර්මික පීඨය, ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය
13	මහාචාර්ය කේමින්ද හේරත් මහතා	මහාචාර්ය කෘෂි ව්‍යාපාර කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව කෘෂිකාර්ම හා වැවිලි කළමනාකරණ පීඨය වයඹ විශ්ව විද්‍යාලය
14	ආචාර්ය පී.එච්.ඒ.පී.සී. ගිරිහගම මහතා	ජ්‍යෙෂ්ඨ විද්‍යාඥ කෘෂිකාර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිනීති සඳහා ශ්‍රී ලංකා කවුන්සිලය
15	මහාචාර්ය මංජුල පී. සුමිත් මාගමගේ මහතා	මහාචාර්ය, පශු සම්පත් නිෂ්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව කෘෂිකාර්මික විද්‍යා පීඨය, සබරගමුව විශ්වවිද්‍යාලය
16	ඉංජිනේරු ඩී.ඩී. ප්‍රහාන් විතාරණ මහතා	උපදේශක හිටපු ප්‍රධානී - ජල කළමනාකරණ අංශය ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව

වාර්ෂික වාර්තාව 2022

17	මහාචාර්ය ඩී.වී.පී. ප්‍රසාද මහතා	මහාචාර්ය කෘෂි ආර්ථික හා ව්‍යාපාර කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව, කෘෂිකර්ම පීඨය ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය
18	මහාචාර්ය ප්‍රසාන්ති ගුණවර්ධන මහතා	මහාචාර්ය වන හා පරිසර විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව ව්‍යවහාරික විද්‍යා පීඨය ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය
19	ආචාර්ය ප්‍රියංග දුණුසිංහ මහතා	ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාචාරී ආර්ථික විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව කලා පීඨය කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය
20	ආචාර්ය එල්.පී. රූපසේන මහතා	ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාචාරී කෘෂි පද්ධති දෙපාර්තමේන්තුව කෘෂිකර්ම පීඨය රජරට විශ්ව විද්‍යාලය
21	ආචාර්ය කේ. සූරියකුමාර මහතා	ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාචාරී කෘෂි ආර්ථික විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව කෘෂිකර්ම පීඨය, යාපනය විශ්ව විද්‍යාලය
22	ආචාර්ය එම්. සමාධි මහතා	උපදේශක හිටපු ප්‍රධානී - දකුණු ආසියා කාර්යාලය ජාත්‍යන්තර ජල කළමනාකරණ ආයතනය
23	මහාචාර්ය එච්.එම්.සමන් කේ. හේරත් මහතා	මහාචාර්ය පීඨාධිපති සත්ත්ව විද්‍යා සහ අපනයන කෘෂිකර්ම පීඨය ඌව වෙල්ලස්ස විශ්ව විද්‍යාලය
24	ආචාර්ය ශාන්ත විජේසිංහ මහතා	ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාචාරී භූගෝල විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව මානව ශාස්ත්‍ර සහ සමාජ විද්‍යා පීඨය ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය
25	ආචාර්ය නිවහාරි ගෙරෙතරත් මහතා	ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාචාරී කෘෂිකාර්මික ආර්ථික විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව කෘෂිකර්ම පීඨය නැගෙනහිර විශ්ව විද්‍යාලය
26	මහාචාර්ය ටියුඩර් සිල්වා මහතා	සම්මානනීය මහාචාර්ය සමාජ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය

1.9

විධායක කාර්යය

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයට අඩ සියවසක් සපිරෙන 2022 වර්ෂයේ එහි පාලක මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයා වශයෙන් කටයුතු කිරීමට ලැබීම මම මහත් භාග්‍යයක් කොට සලකමි.

මෙරට කෘෂිකාර්මික හා ග්‍රාමීය අංශයේ සංවර්ධනය උදෙසා ප්‍රතිපත්තිමය තීන්දු-තීරණ ගැනීමට අවශ්‍ය මහ පෙන්වීම ලබා දීමට නිර්දේශ සහ නව යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම වෙනුවෙන් සමාජ-ආර්ථික පර්යේෂණ පවත්වමින් ද ගොවිජනතාව සහ කෘෂිකර්මාන්තය හා ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සම්බන්ධ රාජ්‍ය නිලධාරීන් පුහුණු කරමින් ද හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය වසර 50ක කාලසීමාවක් පුරා අමීල සේවාවක් ඉටු කරයි. එහිදී ආයතනික ස්වාධීනත්වය සහ වෘත්තීයභාවය රැක ගනිමින් ද රජය විසින් ලබා දුන් ප්‍රතිපාදන ඉතා ඵලදායී ආකාරයෙන් භාවිතා කරමින් ද කටයුතු කරමින් එහ ආයතනය සෙසු රාජ්‍ය ආයතනයන් වෙත විශිෂ්ඨ මහ පෙන්වීමක් හා ආදර්ශයක් ලබා දී ඇත. එය මෙවැනි පර්යේෂණ හා පුහුණු ආයතනයකින් ඉටුවිය යුතු මෙහෙවරක් බව මනාව පැහැදිලිය.

අප ආයතනය ගොවිජන හා ග්‍රාමීය අංශයේ සංවර්ධනයෙහි ලා ඉටුකළ ජාතික මෙහෙවරට දත්ත කළමනාකරණ අංශය, තොරතුරු හා සන්නිවේදන අංශය මෙන්ම අප සතු සුවිශේෂ වත්කමක් හා සම්පතක් වන පුස්තකාලය විසින් ලබා දුන් දායකත්වය ද අමතක කළ නොහැකිය. විශේෂයෙන් තොරතුරු හා සන්නිවේදන අංශය විසින් මෙම වසරේදී ප්‍රශංසනීය සේවයක් ඉටුකර ඇති බව කිව යුතුය. එම අංශය සිය සාම්ප්‍රදායික සේවා වසරය අතික්‍රමණය කරමින් නිර්මාණාත්මක ප්‍රවේශයකින් දේශීය මාධ්‍ය ආයතන සහ සමාජ මාධ්‍ය සමඟ මනා සම්බන්ධතාවක් ගොඩනගා ගනිමින් දැනුම බෙදා හැරීමේ සුවිශේෂ කාර්යයක නිරත විය.

එසේම පරිපාලන අංශයට අයත් ගිණුම් ඒකකය ඇතුලු සියලුම ඒකක විසින් මෙම කාලය තුළ රට මුහුණ දුන් සියලුම ආකාරයේ අභියෝග හා ගැටලු හමුවේ නොසැලී සිය සේවය නොමසුරුව ලබා දුන් බව විශේෂයෙන් සිහිපත් කළ යුතුය.

වත්මන් ආර්ථික, පාරසරික සහ සමාජීය වටපිටාව තුළ අප රටක් ලෙසත්, ආයතනයක් ලෙසත් දැවැන්ත අභියෝගයකට මුහුණ දී සිටින බව පැහැදිලිය. මේ අවස්ථාවේදී කෘෂිකර්මාන්තයේ වටිනාකම සහ අදාළත්වය ඉතිහාසයේ පෙරදා නොවූ විරූ ආකාරයට වැදගත් වී තිබේ. ආහාර සුරක්ෂිතභාවය තහවුරු කර ගැනීම, අපනයන ආදායම වර්ධනය කර ගැනීම, ගොවිජනතාවගේ ආර්ථික හා සමාජයීය හැකියාවන් ශක්තිමත් කිරීම මෙන්ම පාරිභෝගික ජනතාවට දැරිය හැකි මිලකට ආහාර සැපයීම ද අප හමුවේ ඇති අභියෝගයයි. ඒ වෙනුවෙන් අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය හා පුහුණු හා සන්නිවේදන කටයුතු වෙනුවෙන් අප තව දුරටත් කැපවිය යුතුය.

සභාපති

පාලක මණ්ඩලය

අධ්‍යක්ෂතුමාගේ පණිවුඩය

2022 වසර සමස්ථ ලෝකයට, අප මාතෘභූමියට සේම අප ආයතනයට ද මහත් අභියෝගයක් එල්ල වූ වසරකි. අනපේක්ෂිත දුෂ්කරතාවලට මුහුණ දීමට සිදු වූ වසරකි. එහෙත් අප එම සියලු අභියෝග හා දුෂ්කරතා හමුවේ නොසැලී, නොබියව කටයුතු කර ඇති බව 2022 වසරේ ආයතනයේ සමස්ත ක්‍රියාකාරිත්වය සහ ප්‍රගතිය නිරීක්ෂණය කිරීමේදී පහසුවෙන් වටහා ගත හැකිය. එනිසා 2022 වසරේ සියලු අභියෝග හමුවේ නොසැලී සිය රාජකාරි කටයුතු ඉටු කළ අප ආයතනයේ හදවත වන පර්යේෂණ නිලධාරීන් සහ කාර්ය මණ්ඩලයටත්, ඔවුන් වෙනුවෙන් අවශ්‍ය සියලු පහසුකම් හා සේවා ලබා දෙමින් සිය මෙහෙවර ඉටුකළ තොරතුරු හා සන්නිවේදන අංශය, පුස්තකාලය, පරිපාලන අංශය, ගිණුම් ඒකකය සහ නඩත්තු ඒකකය ඇතුළු සියලුම අංශ හා ඒකක ප්‍රධානීන්ට සහ නිලධාරීන්ට ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂවරයා ලෙස මාගේ ප්‍රණාමයට පුදු කිරීමට මෙය අවස්ථාවක් කර ගනිමි. එසේම මෙම සියලු ජයග්‍රහණ පසුපස සිටින අප පාලක මණ්ඩලය, පර්යේෂණ හා පුහුණු කමිටුව හා විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුව වෙත ද අප වෙත මූල්‍ය ප්‍රදාන ලබා දෙමින් පර්යේෂණ, පුහුණු සහ ප්‍රකාශන කටයුතු ඉටුකර ගැනීමට ශක්තියක් දෙන සියලුම රාජ්‍ය ආයතන, ජාත්‍යන්තර සංවිධාන සහ පුද්ගලික අංශයේ සංවිධාන වෙත ද මාගේ ප්‍රණාමය පුදකරමි.

මා මුලින් දක්වන ලද ආකාරයට 2022 වසරේ අනපේක්ෂිත අභියෝග හා දුෂ්කරතා හමුවේ වුව ද අප හට සැලසුම් කළ ආකාරයෙන් පර්යේෂණ හා පුහුණු කටයුතු සාර්ථක කර ගැනීමට අවස්ථාව ලැබුණි. ඒ අනුව පර්යේෂණ සැලසුම් 20 ක් 2022 වසරේදී අවසන් කිරීමට අප හට අවස්ථාව ලැබුණ අතර ජාත්‍යන්තර ආයතනවලින් ලද මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන මත තවත් සුවිශේෂ පර්යේෂණ කිහිපයක් කිරීමට ද අවස්ථාව හිමිවිය. ඒ අතර ලෝක ආහාර වැඩසටහන වෙනුවෙන් අප විසින් සිදුකරන ලද පර්යේෂණ කිහිපය වඩාත් සුවිශේෂ වේ. මන්ද වත්මන් ආර්ථික දුෂ්කරතා හමුවේ සමස්ත ජනතාව මුහුණ දෙන ආහාර හා පෝෂණය සම්බන්ධ යථා තතු සහ ඊට මුහුණ දීමට අදාළ පාර්ශ්වයන් විසින් ගත යුතු පියවර නිර්දේශ කිරීමට එමගින් අවස්ථාව උදා වූ බැවිනි.

ඒ අතර කෘෂිකර්මාන්තය මුහුණ දෙන ප්‍රබලතම අභියෝගයක් වන වනසත්ව හානි නිරසර කළමනාකරණය වෙනුවෙන් අප ආයතනය 2022 වසරේ දී ජාතික වශයෙන් අභියෝගාත්මක වැඩකොටසක් ඉටු කළේය. රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන, විද්වතුන් හා පර්යේෂකයින් රැසක් එක් රැස් කර ගනිමින් අප කළ විශිෂ්ඨ මෙහෙවර 2022 වසරේ වර්ණවත්ම කටයුත්තක් ලෙස සැලකිය හැකිය. ප්‍රවාහන දුෂ්කරතා ආදී අභියෝග රැසක් මැද අධ්‍යාපන හා පුහුණු අංශය ද දත්ත කළමනාකරණ අංශය ද සිය මෙහෙවර මනාව ඉටු කළ අතර එමගින් ගොවිජනතාව ද ඇතුළුව සමස්ත පුරවැසියන් වෙත අනුපමේය සේවයක් ඉටු වූ බව පැහැදිලිය.

අප ආයතනයේ පර්යේෂණ නිලධාරීන් විසින් ලබා ගන්නා දැනුම හා තොරතුරු ගොවිජනතාව ද ඇතුළු රටේ පොදු ජනතාව වෙත සන්නිවේදනය කිරීම වෙනුවෙන් ආරම්භ කළ යු ටියුබ් නාලිකාව ද 2022 වසරේ දී සිය සුවිශේෂත්වය මනාව සනිටුහන් කර ඇත. ඒ අතර කෘෂිකර්මාන්තය හා සම්බන්ධ වන ජායාරූප ලබා ගනිමින් ජායාරූප පුස්තකාලයක් බිහි කිරීමට ද එම අංශය පියවර ගෙන ඇත. ඒ අතර ගොවිජනතා සහරාව ද කලාප දෙකක් ප්‍රකාශයට පත් කරමින් සිය සන්නිවේදන මෙහෙවර තව දුරටත් ශක්තිමත් කළේය.

අවසාන වශයෙන්, 2022 වසරේ මුහුණ දුන් අනපේක්ෂිත අභියෝග හමුවේ නොසැලී කටයුතු කළ ආකාරයෙන් ඉදිරියේදීත් රටටත්, ගොවිජනතාවටත් සමස්ත මිහිතලයටත් යහපත ඉටුවන යුග මෙහෙවරක යෙදීමට අප ආයතනයට තවදුරටත් ශක්තිය හා ධෛර්යය ලැබේවා යැයි මම ප්‍රාර්ථනා කරමි.

ආචාර්ය ජී.ඒ. බන්දුල

අධ්‍යක්ෂ/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී

පරිච්ඡේද 02

ප්‍රගතිය හා ඉදිරි දැක්ම

2.1

පර්යේෂණ අංශ ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණය

ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ 50 වැනි සංවත්සරය වර්ෂ 2022 පෙබරවාරි මස 22 දිනට යෙදුනි. ගත වූ අර්ධ ශත වර්ෂයක කාලය තුළ ආයතනයේ කාර්යභාරය සමාලෝචනයට ලක් කරමින් පසුගිය දශකය හෝ ඊට වැඩි කාලයක් තුළ සිදු වූ විශාල හා වේගවත් වෙනස්කම් සැලකිල්ලට ගෙන සුදුසු ආයතනික උපාය මාර්ගයක් සැකසීමට එම සුවිශේෂී සන්ධිස්ථානය විසින් පොළඹවන ලදී. ඒ අනුව, ගොවි කටයුතු ක්ෂේත්‍රයේ සිය විද්‍යාත්මක ගවේෂණය වඩාත් සාකල්‍ය ප්‍රවේශයක් බවට පරිවර්තනය කිරීම උදෙසා පර්යේෂණ, පුහුණු, අධ්‍යාපන, දත්ත කළමනාකරණ, සන්නිවේදන, පරිපාලන හා මානව සම්පත්, උපාය සහ සැලසුම් යන අංශ අතර මනා සම්බන්ධීකරණයක් සහිත යාන්ත්‍රණයක් නිර්මාණය කරන ලදී.

ආයතනය ස්ථාපනය කිරීමේ අරමුණු, මෑතකදී ක්‍රියාත්මක කරන ලද පර්යේෂණ වැඩසටහන් සහ ගොවි කටයුතු ක්ෂේත්‍රයේ කාලීන ගැටළු පිලිබඳ අධ්‍යයනය කිරීමෙන් ලද මහ පෙත්වීම මත ප්‍රධාන පර්යේෂණ අංශ තුනක් එමඟින් ස්ථාපිත විය. එම පර්යේෂණ අංශ ස්ථාපනය කිරීමේ අවසන් ඉලක්කය වූයේ පාරිසරික තීව්‍රකරන මූලධර්මයන්ට යටත්ව ආහාර පද්ධතිවල නිෂ්පාදකතාව ඉහල නැංවීම තුළින් ගොවි කටයුතු පාදක ජීවනෝපායන්ගෙන් යැපෙන ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ජීවත් වන ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වය සහ ආර්ථික යහපැවැත්ම වැඩිදියුණු කිරීම යි. ඒ අනුව පාරිසරික අංශය, ආහාර පද්ධති අංශය සහ ග්‍රාම සංවර්ධන අංශය යන පර්යේෂණ අංශ ස්ථාපනය විය.

තවද, අධ්‍යාපන පාඨමාලා පැවැත්වීම ආයතනය ආරම්භයේ සිට පැවරුණු තවත් එක් වගකීමකි. එම අරමුණ සාක්ෂාත් කර ගැනීම උදෙසා එතෙක් පුහුණුකරුවන් පුහුණුකිරීම සඳහා වෙන්වූණු අධ්‍යාපනික පාඨමාලා පැවැත්වීම දක්වා පුළුල් කිරීම උදෙසා අධ්‍යාපන හා පුහුණු අංශය ස්ථාපනය කරන ලදී. ප්‍රකාශන කාර්යයට බෙහෙවින් සීමා වී තිබූ ප්‍රකාශන ඒකකය විවිධ ප්‍රේක්ෂකයින් වෙත දැනුම සන්නිවේදනය කිරීම උදෙසා තොරතුරු හා සන්නිවේදන අංශය බවට පුළුල් විය. දත්ත බැංකුව හා දත්ත සැකසීමේ ඒකකය, දත්ත කළමනාකරණ අංශය වශයෙන් ස්ථාපනය විය. ඒ අනුව ආයතනයේ අධ්‍යයන කාර්යය ප්‍රධාන අංශ හයක් යටතට පැවරුණි.

1. පාරිසරික අංශය,
2. ආහාර පද්ධති අංශය
3. ග්‍රාම සංවර්ධන අංශය ය
4. අධ්‍යාපන හා පුහුණු අංශය
5. දත්ත කළමනාකරණ අංශය
6. තොරතුරු හා සන්නිවේදන අංශය

2.2

ජයග්‍රහණ, අභියෝග, ඉදිරි ඉලක්ක

1. ජාලගතවීම

- කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රය තුළ අප මුහුණ දෙන අභියෝගවලට සාර්ථකව මුහුණ දීම සඳහා පාර්ශවකරුවන් ලෙස විශ්ව විද්‍යාල සමඟ පුළුල් සම්බන්ධතා ඇතිකර ගැනීම 2021 දී ආරම්භ විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ හා ශාස්ත්‍රීය කටයුතු වලට අදාළ ආයතන සමඟ පුළුල් මට්ටමේ ශාස්ත්‍රීය හා පුහුණු කටයුතු පාදක කරගත් ගිවිසුම් වලට එළඹීමට හැකිවිය.
- ඒ අනුව කෘෂිකර්ම පීඨ ස්ථාපිතව ඇති දිවයිනේ සියලුම විශ්ව විද්‍යාල සමඟ ශාස්ත්‍රීය හා පර්යේෂණ සහයෝගිතාවයන්ට එළඹීම සඳහා කෘෂි පීඨ 08 සමඟ අවබෝධතා ගිවිසුම් සඳහා සාකච්ඡා අවසන් කොට කෘෂි පීඨ 07 ක් සමඟ ගිවිසුම් අත්සන් කරන ලදී.
- මීට අමතරව ශාස්ත්‍රීය අධ්‍යයන කටයුතු පුළුල් කිරීමේ අරමුණින්

❖ ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය, කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය, වික්‍රමාරච්චි ආයුර්වේද විශ්ව විද්‍යාලය සහ ආයතන සමඟ වඩා ඵලදායී අන්තර් සම්බන්ධතා ඇතිකර ගන්නා ලදී.

2. හවුල්කාරි පර්යේෂණ වැඩසටහන්

- මහා භාණ්ඩාගාරයේ පර්යේෂණ සඳහා වෙන්වන ඒකාබද්ධ අරමුදලින් හඳුනාගත් පර්යේෂණ කාර්යයන් වඩාත් පුළුල් කිරීම සඳහා බාහිර ආධාර ආයතන සමඟ හවුල්කාරි පර්යේෂණ සඳහා (partnership) ගිවිසුම්ගත වීම

3. 2021 හා 2022 වර්ෂවල ජාතික වශයෙන් වැදගත් වූ ප්‍රතිපත්ති තීරණ ගැනීම සඳහා දායක වූ සිද්ධීන් අධ්‍යයනයට යොමු වීම.

- ආහාර සුරක්ෂිතතාවය, රසායනික පොහොර භාවිතය, වන සත්ව භානිය

4. බාහිර අරමුදල් ලබා සිදුකරන ව්‍යාපෘති උනන්දු කිරීම සඳහා දිරිගැන්වීමේ යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක වීම

- ඉන්ධන අර්බුදය හමුවේ ක්ෂේත්‍ර කටයුතු වලට වර්ෂය මැද භාගයේදී බාධා එල්ල වීම. ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ පාදක කරගත් අධ්‍යයන බොහොමයක දත්ත එකතු කිරීමට මේ හේතුවෙන් අපහසුතා ඇතිවීම.
- පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩලයේ බොහෝ පුරප්පාඩු පැවතීම විශේෂයෙන් පර්යේෂණ නිලධාරී, සංඛ්‍යාන නිලධාරී හා සංඛ්‍යාන සහකාර තනතුරු මෙන්ම පර්යේෂණ සඳහා සහය සපයන පාලන අංශයට අයත් පුරප්පාඩු ද වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමට අභියෝගයක් විය.
- රජය විසින් භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම 2022 වර්ෂයේ අත්හිටුවීම තුළ විශේෂයෙන් පරිගණක හිඟතාවයක් පැවතීම.

ඉදිරි ඉලක්ක

- ආයතනයේ පරිපාලන හා මුදල් කටයුතු කාර්යක්ෂමව පවත්වා ගෙන යාම සඳහා තාක්ෂණික මෙවලම් භාවිතයෙන් හා cloud තුළ ආයතන කාර්යයන් සිදු කිරීම
- ආයතනයේ පර්යේෂණ හා පර්යේෂණ නොවන කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා වඩා ඵලදායී ඇගයුම් පටිපාටියක් සකස් කිරීම.
- ආයතන කඩදාසි භාවිතයෙන් තොර (paper less) පරිසරයක් ඇති කිරීම.

2.3:

පර්යේෂණ ප්‍රගතිය

ගොවි කටයුතු ක්ෂේත්‍රයේ කාලීන ගැටලු ආමන්ත්‍රණය කිරීම

ආයතනයේ පර්යේෂණ අංශ ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම තුළින් පිහිටවූ ග්‍රාමීය සංවර්ධන, පාරිසරික හා ආහාර පද්ධති යන පර්යේෂණ අංශ තුන යටතේ 2022 වර්ෂය තුළ ග්‍රාමීය සහ කෘෂි ක්ෂේත්‍රයේ ජාතික වශයෙන් ඉතා වැදගත් වූ පර්යේෂණ මාතෘකා තුනක් යටතේ අධ්‍යයන කටයුතු සිදුවිය. මෙම ක්ෂේත්‍රයට අදාළව ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් හා අනිකුත් පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ සාකච්ඡා පවත්වමින් මෙම පර්යේෂණවලින් ලබාගත් සොයාගැනීම් හා නිර්දේශ ඔවුන් වෙත ලබා දීම මෙම වසරේදී සිදුවිය.

Effects of Economic Crisis on Household Food Security In Sri Lanka- 2022

HARTI POLICY BRIEF
December 2022

Hector Kobbekaduwa Agrarian Research and Training Institute, Colombo, Sri Lanka¹

In Collaboration with

World Food Programme, Sri Lanka

¹ N.P.G.Samantha, Prasanna Wijesinghe, Roshini Rambukwella, Ruvini Vidanapathirana, Nalaka Wijesooriya, Jayamini Champika, Raveena Udari, Anupa Dissanayake, Sangeeth Fernando, M. Dilini D. Perera

01. ආර්ථික අර්බුදය ගෘහ ඒකකවල ආහාර සුරක්ෂිතතාව කෙරෙහි ඇති කරන ලද බලපෑම

පසුගිය වසර කිහිපය තුළ නිවූ ආර්ථික හා සාමාජීය ගැටලු රාශියක් අතරින් ආහාර සුරක්ෂිතතාවට අදාළ ගැටලු පිළිබඳව දේශීය හා ගෝලීය වශයෙන් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන්ගේ, විද්වතුන්ගේ හා සාමාන්‍ය ජනතාවගේ ඉහළ අවධානයක් යොමු වී ඇත. අත්‍යවශ්‍ය ආහාර ද්‍රව්‍ය හා කෘෂි යෙදවුම් ආනයන සීමා කිරීම, කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනය දුර්වල වීම, විදේශ විනිමය හිඟ වීම, ආයෝජන දුර්වල වීම, විදේශ රටවල පවතින යුධ වාතාවරණ තත්වයන් වැනි ගැටලු අතරින් 2021 අවසාන කාර්තුවේ සිට ආහාර ද්‍රව්‍ය වල මිල ගණන් අඛණ්ඩව සිසුයෙන් ඉහළ යාම ශ්‍රී ලංකාවේ ආහාර සුරක්ෂිතතාවය කෙරෙහි සෘජු බලපෑමක් එල්ලකර ඇත.

2022 වසරේ අගෝස්තු මාසය වන විට ආහාර උද්ධමනය 94%ක වාර්තාගත මට්ටමක පැවතුනි. පසුගිය දශක කිහිපය තුළ ගෘහස්ථ (Domestic) ආහාර සුරක්ෂිතතාවය සහතික කිරීම සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාව සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් අත්කර ගෙන ඇතත්, වත්මන් අර්බුදකාරී තත්වය හමුවේ ජාතික මට්ටමින් මෙන්ම ගෘහස්ථ මට්ටමින් ද ආහාර සුරක්ෂිතතාවයට දැඩි තර්ජනයක් එල්ල වී ඇත. ආහාර අනාරක්ෂිතතාවයේ කෙටි කාලීන ප්‍රතිඵලය කුසගින්න වුවත්, දීර්ඝ කාලීනව එය බොහෝ අහිතකර ප්‍රතිඵලයන්ට හේතු වේ.

නිරසාර සංවර්ධන ඉලක්කවලට සමගාමීව, ශ්‍රී ලංකාවේ සාගින්න හා දරිද්‍රතාවය අවම කිරීම සඳහා ආහාර සුරක්ෂිතතාවය සහතික කිරීම ඉතා වැදගත් වන අතර එය ජනතාවගේ පොදු යහ පැවැත්ම හා ශ්‍රම බලකායේ ඵලදායිතාවය වැඩි දියුණු කිරීමට හා දිගුකාලීනව පවතින සෞඛ්‍ය හා පෝෂණ ගැටලු අවම කිරීමට ඉහළ වනු ඇත. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ ජනතාවගේ ආහාර සුරක්ෂිතතාවය සහතික කිරීම සඳහාත්, රටේ ආහාර පද්ධතියෙහි

හා ගෘහ ඒකකයන් හි ඔරොත්තුදීමේ හැකියාව ඉහළ නැංවීම සඳහාත් ඒ සම්බන්ධයෙන් පවතින ගැටලු කෙටි කාලීන හා දිගු කාලීන උපාය මාර්ග සහිතව සියලු පැතිකඩ ආවරණය කෙරෙන ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රවේශයකින් විසඳීම අවධාරණයට ලක් විය යුතු කරුණකි. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකාවේ ගෘහස්ථ ආහාර සුරක්ෂිතතාව කෙරෙහි ආර්ථික අර්බුදයේ බලපෑම ග්‍රාමීය, නාගරික සහ වතු යන අංශ ආවරණය වන පරිදි මෙම අධ්‍යයනය දියත් කරන ලදී. ඒ තුළින් දැඩි හා මධ්‍යස්ථ ආහාර අනාරක්ෂිත ගෘහ ඒකකයන් හඳුනා ගැනීමත් පවතින සමාජ ආරක්ෂණ දැල් වැඩසටහන් ශක්තිමත් කිරීම හා ඒ සඳහා සුදුසු ප්‍රතිපත්තිය නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමත් ප්‍රධාන අරමුණු විය.

02. පොහොර සහ අනෙකුත් කෘෂි රසායන ආනයනයේ මෑත කාලීන ප්‍රතිපත්ති වෙනස් කිරීම්: කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනයට සහ ගොවි ප්‍රජාවන්ට ඇති කරන ලද කෙටි කාලීන බලපෑම්

2021 මැයි 6 වන දින රජය විසින් 2021 අංක 7 දරන ආනයන හා අපනයන (පාලන) රෙගුලාසි පනවන ලද අතර එමඟින් රට තුළට රසායනික පොහොර සහ අනෙකුත් කෘෂි රසායන ආනයනය කිරීම තහනම් කරන ලදී. ඉන්පසුව, 2021 ජූලි 31 වන දින රජය විසින් පෞද්ගලික අංශයට බලපත්‍ර යටතේ රසායනික පොහොර ආනයනය කිරීමට අවසර ලබා දෙමින් සීමාවන් ලිහිල් කරන ලදී. මෙය ජාතික මට්ටමේ ප්‍රතිපත්තියක් බැවින් රටේ සියලුම හෝග ක්ෂේත්‍රවලට එමඟින් බලපෑමක් ඇති කරයි. මේ අනුව, මෙම පර්යේෂණය සැලසුම් කරනු ලැබුවේ මෑත කාලීන පොහොර ප්‍රතිපත්ති වෙනසෙහි බලපෑම් කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනයට, ගෘහස්ථ ආර්ථිකයට, ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහ අදාළ ගොවි ප්‍රජාවන්ගේ සමස්ත යහපැවැත්ම කෙරෙහි සෘජු හා වක්‍ර ප්‍රතිවිපාක හඳුනා ගැනීම සඳහා ය.

අප ආයතනය, එක්සත් ජාතීන්ගේ ලෝක ආහාර වැඩසටහන (WFP) සමඟ ඒකාබද්ධව, එළවළු, වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග, අර්තාපල් සහ කැපුම් හා විසිතුරු පැළ නිෂ්පාදන අංශයට මෙම ප්‍රතිපත්ති තීරණයේ කෙටි කාලීන බලපෑම සොයා ගැනීම සඳහා ජාතික වශයෙන් නියෝජිත සමීක්ෂණයක් ගොවීන් 3346 ක් ආශ්‍රයෙන් පවත්වන ලදී.

මෙම අධ්‍යයනය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන්ට වැදගත් වන ප්‍රධාන සොයාගැනීම් පහක් ඉස්මතු කරයි

1. පොහොර ප්‍රතිපත්තියේ හදිසි වෙනස් වීම නිසා බෝග වගා කරන ඉඩම් ප්‍රමාණය අඩු වී ඇත.
2. බෝග වර්ගය සහ වගා ප්‍රදේශය මත නොවෙනස්ව, සෑම බෝගයකම සාමාන්‍ය අස්වැන්නෙන් සියයට 50කට වඩා අඩු වීමක් දක්නට ලැබිණි.
3. නිර්දේශිත ප්‍රමාණයට වඩා අඩු ප්‍රමාණයකින් වුවද ගොවීන්ගෙන් බහුතරයක් අවම වශයෙන් එක් රසායනික පොහොර වර්ගයක් වත් යොදවා ඇත.
4. ගොවීන්ගෙන් බහුතරයක් විශ්වාස කළේ සහනාධාරයකට වඩා ගුණාත්මක පොහොර සාධාරණ මිලකට විවෘත වෙළඳපොළේ තිබීම වැදගත් බවයි.
5. ගුණාත්මක කාබනික පොහොර අවශ්‍ය වේලාවට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයෙන් නොතිබීම, කාබනික ගොවිතැනට යොමු වීමට අවශ්‍ය තොරතුරු හා දැනුම නොමැතිකම, නියාමනය නොකළ ගුණාත්මක බව සහ පොහොර මිල ගණන් ගොවීන්ට අහිතකර ලෙස බලපා ඇත.

සමස්තයක් වශයෙන්, සමීක්ෂණ සොයාගැනීම් යෝජනා කරන්නේ ආනයනික රසායනික පොහොර මත අධික ලෙස රඳා පැවතීම සහ සහනාධාර මිලට පොහොර ලබාදීම ආර්ථික හා පාරිසරික දෘෂ්ටි කෝණයෙන් නිරසාර නොවන බැවින් අධික රසායනික යෙදවුම් මත යැපෙන සාම්ප්‍රදායික වගා ක්‍රමය වෙනස් කිරීමට අවශ්‍ය වුවද එය දිගුකාලීන පියවරෙන් පියවර ක්‍රියාත්මක වන ක්‍රියාවලියක් විය යුතු බවය.

03. ගොවිජන - වන සත්ත්ව ගැටුම කළමනාකරණය කිරීම

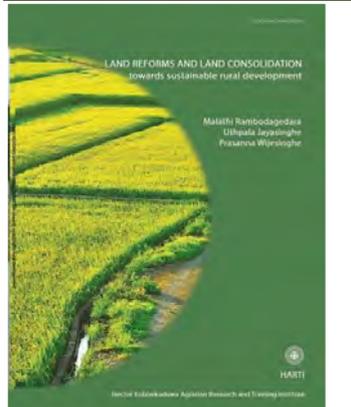
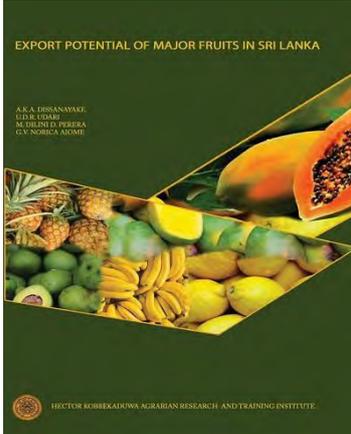
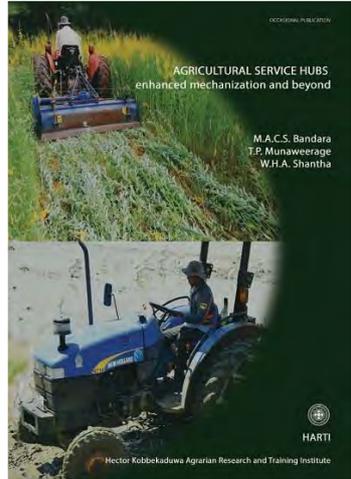
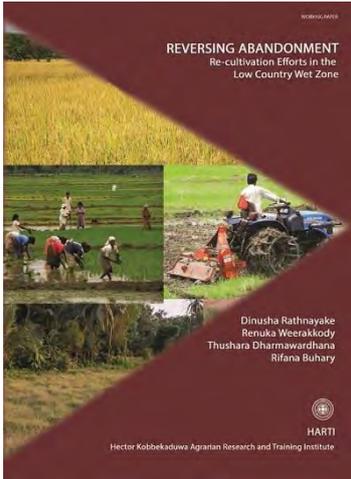
ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධානතම ගොවි ගැටලුවක් බවට පත් වී ඇති ගොවිජන-වන සත්ත්ව ගැටුම ගොවිජන ජීවිතයට, ගොවි කටයුතුවලට හා පරිසර පද්ධතියට බොහෝ අහිතකර බලපෑම් එල්ල කරයි. දිවයිනේ සමහර ප්‍රදේශවල අතීතය උග්‍ර ගැටලුවක් ලෙස එය වාර්තාවන අතර එම ගැටුම කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ඵලදායී ප්‍රතිපත්ති තීරණවලට එළඹීමේ අවශ්‍යතාව සමහර පාර්ශ්වයන් විසින් අවධාරණය කර තිබේ. එම ගැටලුව විවිධ කෝණයන්ගෙන් විග්‍රහ කෙරෙන පසුබිම් තොරතුරු නොමැතිකම මෙම අංශයේ දක්නට ලැබුණු බරපතල අඩුපාඩුවක් විය. ඒ අනුව 2022 වසර තුළදී ආයතනය ඊට අදාළ විවිධ ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත විය.

ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ගොවිජන සේවා බල ප්‍රදේශ මට්ටමින් රැස් කළ දත්ත විශ්ලේෂණය කර වාර්තාවක් සම්පාදනය කිරීම ඉන් එක් ප්‍රධාන කාර්යයකි. එම විශ්ලේෂණය සඳහා ගොවිජන සංවර්ධන බල ප්‍රදේශ 464 (83%) ක් ආවරණය කරමින් 2021/22 මහ කන්නය අලලා වී සහ අනෙකුත් කන්න බෝගවලට අදාළ දත්ත ද පොල් සහ අනෙකුත් බහු වාර්ෂික බෝග සම්බන්ධයෙන් 2022 වර්ෂයේ ජනවාරි සිට ජූනි දක්වා කාලයට අදාළ දත්ත ද රැස් කරන ලදී. එම දත්ත අලලා ආයතනය විසින් සම්පාදනය කරන ලද වාර්තාව මගින් ගොවිජන සංවර්ධන බල ප්‍රදේශ වල වගා කරන බෝගවලට හානි කරන වන සතුන් හා වන සත්ත්ව හානිවල නිව්‍රතාවය පිළිබඳ ගුණාත්මක ඇගයීමක් මෙන්ම වන සත්ත්ව හානි පිළිබඳ දළ මූල්‍ය තක්සේරුවක් ඉදිරිපත් කරන ලදී.

ගොවිජන-වන සත්ත්ව ගැටුම සම්බන්ධයෙන් පොදු ජනතාව දැනුවත් කිරීම උදෙසා විවිධ මාතෘකා ඔස්සේ පොත් පිංච පෙළක් නිර්මාණය කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.

විශ්ව විද්‍යාල සමග සම්බන්ධ වී බෝග හානි පිළිබඳ දත්ත රැස් කිරීමට අවශ්‍ය ආරම්භක පියවර ගැනීම කෙරෙහිද අවධානය යොමු විය. තවද, එම විෂයට අදාළ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ රැස්වීමක් පැවැත්වීම සඳහා පහසුකම් සැලසීම මගින් මෙම ගැටලුව ආමන්ත්‍රණය කිරීම උදෙසා අවශ්‍ය පසුබිම් තොරතුරු සම්පාදනය කිරීමට 2022 වසර තුළදී ආයතනය සිය දායකත්වය සපයන ලදී.

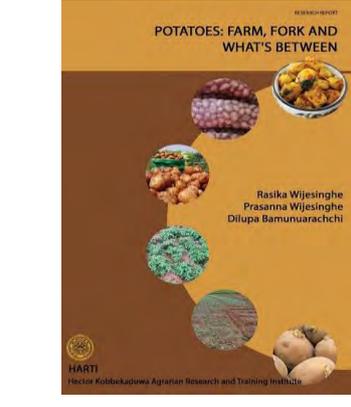
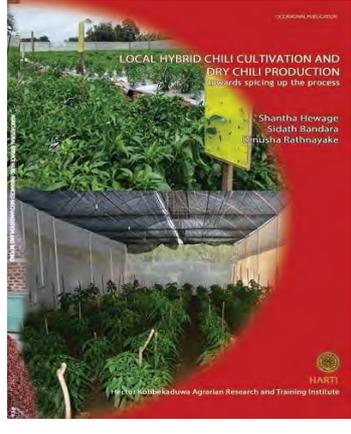
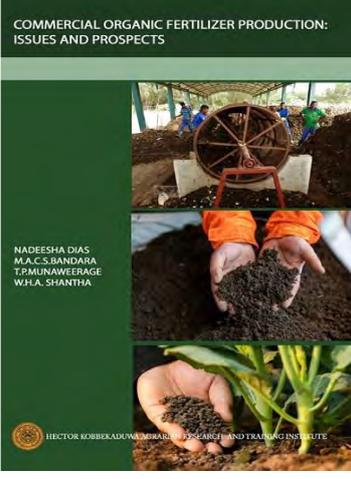
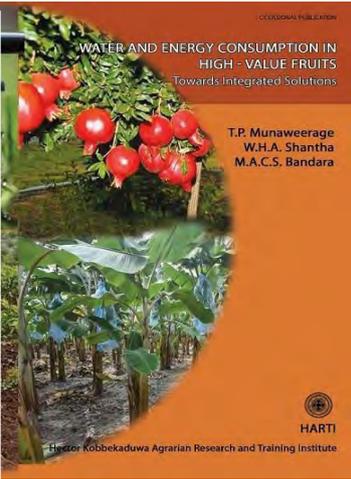

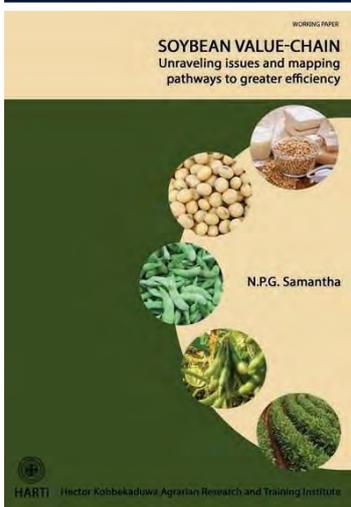
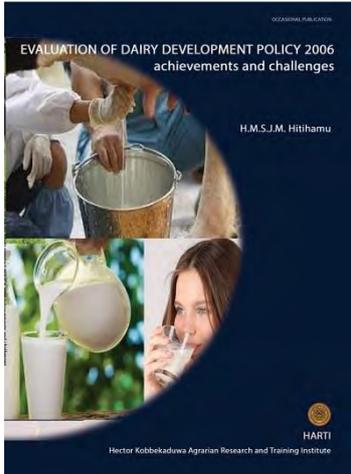
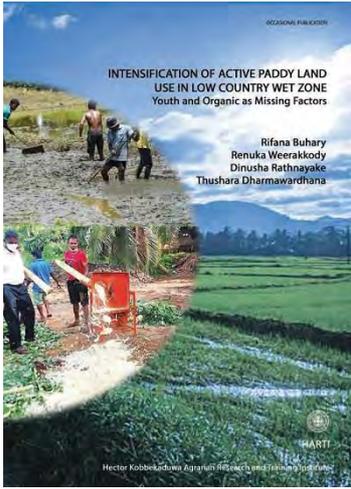
අවසන් කළ අධ්‍යයන

ආයතනයේ පර්යේෂණ අංශ වූ ග්‍රාමීය සංවර්ධන, පාරිසරික හා ආහාර පද්ධති යන අංශ තුළින් 2022 වර්ෂය තුළ සිදු කරන ලද පර්යේෂණ අධ්‍යයන 08ක් ද 2021 වර්ෂයේ අවසන් නොවූ පර්යේෂණ 20 ද ඇතුළත්ව සියලු පර්යේෂණ 28ක් 2022 දී අවසන් කරන ලදී.

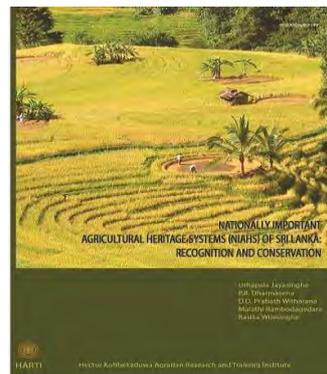
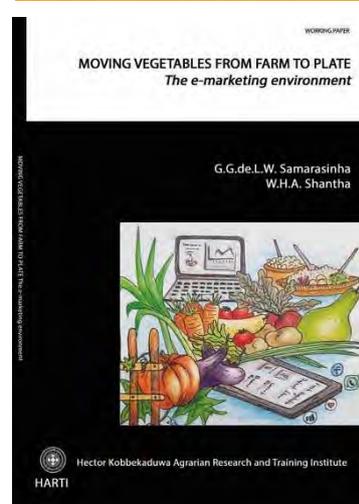
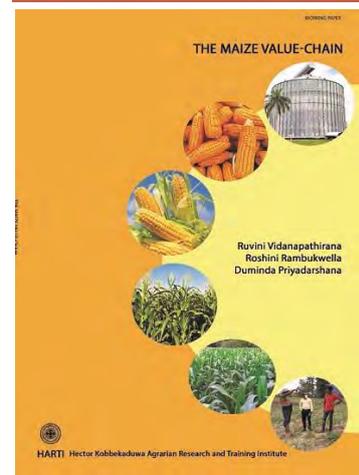
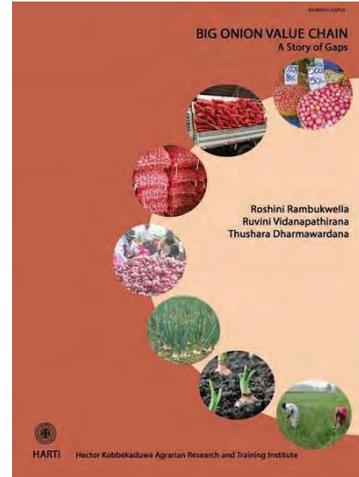
2021 වර්ෂයේ අවසන්ව කිබූ පහත පර්යේෂණ වාර්තා/ කාර්ය පත්‍රිකා 16 ක් 2022 වර්ෂයේ ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

1. ශ්‍රී ලංකාවේ ආහාර බෝග අංශයේ කෘෂිකාර්මික ව්‍යාප්තිය හා උපදෙස් සැපයීම. අභියෝග, ගැටලු සහ වැඩිදියුණු කිරීමේ විකල්ප
2. කාබනික විභව සහ තරුණ සහභාගීත්වය හරහා ක්‍රියාකාරී කුඹුරු ඉඩම් භාවිතය
3. පුරන් කුඹුරු වගා කිරීමේ ප්‍රයත්නයන්ගේ සාර්ථකත්වය
4. දේශීය කෘෂි ව්‍යවසායකයින් විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන කෘෂිකාර්මික සේවා හරහා ගොවිපළ යාන්ත්‍රීකරණය සඳහා කේන්ද්‍රස්ථාන සැපයීම ; අභියෝග හා අවස්ථාවන්
5. තිරසාර ග්‍රාමීය සංවර්ධනයක් උදෙසා ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ සහ ඉඩම් ඒකාබද්ධ කිරීම
6. ශ්‍රී ලංකාවේ ඉහළ වටිනාකමකින් යුත් පලතුරු හෝග නිෂ්පාදනයේදී ජලය හා බලශක්ති පරිභෝජනය සඳහා ඒකාබද්ධ විසඳුම් පිළිබඳ අධ්‍යයනය
7. වාණිජ මට්ටමේ කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය : අභියෝග හා ප්‍රවණතා
8. කිරි නිෂ්පාදනය සඳහා වූ 2006 වර්ෂයේ සකස් කළ ප්‍රතිපත්තිමය ඇගයීමේ අධ්‍යයනය

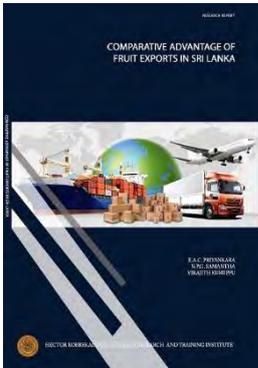

- වග්ගීර්ණ කළ
අගයනු ලබන
9. දේශීය දෙමුහුන් මිරිස් වගාව සහ වියළි මිරිස් නිෂ්පාදනය: වත්මන් තත්ත්වය සහ විභවය
  10. ශ්‍රී ලංකාවේ ලොකුළුණු නිෂ්පාදනය සහ අලෙවිකරණය : අගයදාම විශ්ලේෂණය
  11. බඩඉරිඟු සඳහා අගයදාම විශ්ලේෂණය : සත්ත්ව ආහාර සහ ආහාර කර්මාන්ත සඳහා උපයෝගී කර ගැනීමේ ගැටලු හඳුනා ගැනීමේ විභවතා
  12. එළවළු අලෙවිකරණය සඳහා e-විකිණුම් ක්‍රම භාවිතය: වත්මන් තත්ත්වය, විභවයන් හා සීමාවන්
  13. ශ්‍රී ලංකාවේ අර්තාපල් බෝගය පිළිබඳ අගයදාම විශ්ලේෂණය
  14. ශ්‍රී ලංකාවේ සෝයා බෝංචි වගාවේ අගයදාම විශ්ලේෂණය
  15. ශ්‍රී ලංකාවේ බීජ ක්ෂේත්‍රයේ වත්මන් ප්‍රගතිය, එහි විභවතාවයන් සහ එය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්තියම විකල්පයන් සැපයීම පිළිබඳ අධ්‍යයනය
  16. ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික වශයෙන් වැදගත් කෘෂිකාර්මික උරුම පද්ධතීන්: හඳුනාගැනීම සහ සංරක්ෂණය

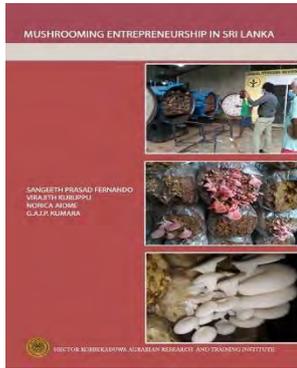

2022 වර්ෂයේ අවසන් වූ පර්යේෂණ

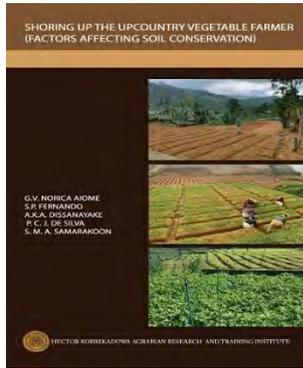
2021 වර්ෂයේ ක්ෂේත්‍ර කටයුතු නිම වූ පහත පර්යේෂණ අධ්‍යයන 2022 වර්ෂයේදී ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

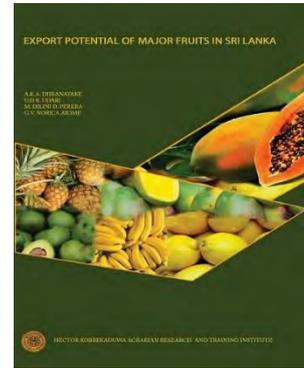
ශ්‍රී ලංකාවේ පලතුරු අපනයනයෙහි සාපේක්ෂ වාසි පිළිබඳ අධ්‍යයනය

අමතර ආදායම් උත්පාදනය සහ ආහාර සුරක්ෂිතතාවය උදෙසා කෘෂි ව්‍යාපාර සංවර්ධනය තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ හතු වගාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

ශ්‍රී ලංකාවේ උඩරට එළවළු ගොවීන්ගේ පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රියාවලියට බලපාන සාධක

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන පලතුරු අපනයන විභවය ක්‍රමවේද විශ්ලේෂණය

එලෙසම 2022 සංශෝධිත ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි හඳුනාගත් පර්යේෂණ අධ්‍යයන 08ක කෙටුම්පත් වාර්තා සහ ප්‍රතිපත්තිමය නිර්දේශ අඩංගු පත්‍රිකාද 2022 වර්ෂය අවසානයේදී ඉදිරිපත් කරන ලදී. 2022 වර්ෂය තුළ පර්යේෂණ අධ්‍යයන සඳහා ඒකාබද්ධ අරමුදලින් රු. මිලියන 7.47ක් වෙන් කරන ලදී. එහිදී ක්ෂේත්‍ර කටයුතු වඩාත් සාර්ථකව සිදු කිරීම සඳහා පර්යේෂණ අධ්‍යයන 08න් පර්යේෂණ අධ්‍යයන 07ක් සඳහා එක්සත් ජාතීන්ගේ ලෝක ආහාර වැඩසටහන මගින් රු. මිලියන 9.1 ලබා දෙන ලදී.

පර්යේෂණයෙන් ජනනය කළ තොරතුරු, බෙදාහැරීම සඳහා පර්යේෂකයන් සහභාගී වූ විවිධ වැඩසටහන් වලදී මෙම පර්යේෂණ සොයාගැනීම් හා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කර ඇත. අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන සොයා ගැනීම් සහ නිර්දේශ ඇතුළත් ප්‍රතිපත්ති සංකීර්ණයන් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත.

IMPORT BAN ON CHEMICAL FERTILIZERS AND OTHER AGRO-CHEMICALS: Effects on Horticulture

HARTI POLICY BRIEF
Consulting Research Institute
December 2022

Background

In May 2021, Government of Sri Lanka enacted the Import and Export (Control) Regulations No. 7 which banned importation of chemical fertilizers and other agrochemicals to the country and declared a green agricultural movement. The objective was to make agricultural systems more financially and environmentally sustainable. This swift change created a sense of uncertainty and unrest among farming communities who have been accustomed to import chemical fertilizers through their (the). Subsequently, the government lifted the ban on importing chemical fertilizers on 30 November 2021, allowing the private sector to resume importing chemical fertilizers. As a result of foreign exchange shortages and high international market prices, fertilizer importation has not reached the volume of imports that was observed before the ban was lifted.

© Page | Hectors Kobbekaduwa Agrarian Research and Training Institute

IMPORT BAN ON CHEMICAL FERTILIZER AND OTHER AGRO-CHEMICALS: Short-term Effects on the Paddy Sector

HARTI POLICY BRIEF
Consulting Research Institute
December 2022

Background

The Government of Sri Lanka enacted the Import and Export Regulations No. 7 of 2021 which banned the import of chemical fertilizers and other agrochemicals. The objective was to promote organic agriculture for more agricultural systems more financially and environmentally sustainable. The Hectors Kobbekaduwa Agrarian Research and Training Institute (HARTI) conducted a survey from August to September 2022, comparing the 2020/21 and 2021/22 Maha seasons to identify the effects and consequences of the fertilizer policy changes for rice production, household economy and sustainability. Only 2 percent of farmers were in support of a complete shift to organic farming, while 48 percent believed any chemical inputs are suitable, indicating a strong negative response to the ban.

Yield reduction of paddy in the 2021/22 Maha season was more than half when compared to the previous season, a much higher yield loss than expected.

- 5 percent reduction in paddy extent cultivated
- 52 percent average yield loss of paddy per acre
- 94 percent main reason for yield loss was unavailability of conventional fertilizers in time
- 72 percent of farmers started to incorporate organic fertilizer after imports were banned
- 3 percent of farmers believed obtaining nutrients solely by organic fertilizer is possible

Residue: MACE, Bafur, R., Rumbukula, MBE, Environment Division, Hectors Kobbekaduwa Agrarian Research and Training Institute, No. 114, Wijerama Mawatha, Colombo 7. Tel: 0112674114

Import Ban on Chemical Fertilizers and Other Agrochemicals: Short-term Impact on Selected OFCs and Potato Crop

HARTI POLICY BRIEF
Consulting Research Institute
December 2022

Background

In April 2022, the Sri Lankan government imposed a ban on the import of agrochemicals with the aim of promoting a low-carbon diet for citizens by promoting organic agriculture. The sudden policy change affected the input market and triggered a rise in prices of agrochemicals, resulting in yield loss. The short-term impact of this sudden policy change on the OFC and potato farming sector was studied via a survey of the 2020/21 and 2021/22 Maha seasons.

The total cultivated extent declined by 36 percent, resulting in a 52 percent yield loss after the policy change. Even though organic fertilizer usage increased with the ban of chemical fertilizers usage increased, farmers prefer fully organic farming while the majority still depends on chemical fertilizers. Hence, shifting to complete organic cultivation is not suitable for sustainable. It is necessary to develop a balanced and well-planned combination of conventional and organic based agriculture systems with more environmentally and economically sustainable fertilizer policies. Innovative solutions such as a complete ban or restrictive licensing might not be optimal in the short run.

- 26% Reduction in extent cultivated
- 52% Loss of total average yield
- 76% Farmers' response was agrochemical issue as the main reason for yield reduction
- 57% Growth of organic fertilizer users

එලෙසම මෙම අධ්‍යයන සොයාගැනීම් සහ නිර්දේශ මත පදනම්ව අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් ද සම්බන්ධ කර ගනිමින් අධ්‍යයන සොයාගැනීම් මුදා හැරීම සඳහා වැඩිමුළුවක් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු සුදානම් කරමින් සිටියි. ජාතික පුවත්පත් වලට ලිපි සම්පාදනය කිරීම හා විද්‍යුත් මාධ්‍ය වැඩසටහන් මගින් මෙම තොරතුරු සන්නිවේදනය කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

01. ශ්‍රී ලංකාව තුළ රසායනික පොහොර සහ අනෙකුත් කෘෂි රසායන ආනයනය තහනම් කිරීම වී වගාවට සිදුකරන ලද කෙටි කාලීන ඔලූපෑම් පිළිබඳ අධ්‍යයනය

- මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ ලෝක ආහාර වැඩසටහන
- පර්යේෂණ කණ්ඩායම: සිදන් බණ්ඩාර, රිෆානා බුහාරි, මාලනී රම්බොඩගෙදර

පර්යේෂණ අරමුණ:

- පොහොර ප්‍රතිපත්තියේ වෙනස්කම් හේතුවෙන් වී වගාවට මෙන්ම ඒ හා ආශ්‍රිත ගෘහ ඒකකයන්ගේ ආර්ථිකයට සහ ආහාර සුරක්ෂිතතාවට ඇති කරන ලද කෙටි කාලීන බලපෑම් හඳුනා ගැනීම

පර්යේෂණයට අදාළ තීරසාර සංවර්ධන ඉලක්කය:

- I. අරමුණ 2 - කුසගින්න දුරලීම, ආහාර සුරක්ෂිතතාවය, ඉහළ පෝෂණයක් අත්පත් කරගැනීම සහ තීරසාර කෘෂිකර්මය ප්‍රවර්ධනය කිරීම

ප්‍රමුඛ සොයා ගැනීම් :

- II. රසායනික පොහොර තහනම හේතුවෙන් සමස්ත වශයෙන් 5% ක වී වගා බිම් ප්‍රමාණයේ අඩුවීමක් වාර්තා වූ අතර ගොවීන් 8%ක් පමණක් වී වගාව තාවකාලිකව අත්හිටුවීම හෝ වගා කරන බිම් ප්‍රමාණයේ අඩුකිරීමක් සිදුකර ඇත.
- III. වී වගාවේ අක්කරයක සාමාන්‍ය අස්වැන්න 53% කින් පමණ අඩුවී ඇති අතර බහුතරයක් ගොවීන් 50% කට වඩා වැඩි අස්වනු අඩුවීමක් වාර්තා කර ඇත. ගොවීන් විසින් සඳහන් කරන ලද්දේ අස්වැන්න අහිමි වීමට ප්‍රධාන හේතුව අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට රසායනික පොහොර නොමැතිකම සහ නියමිත වෙලාවට රසායනික පොහොර යෙදීමට අපොහොසත් වීමය.
- IV. වී ගොවීන් බහුතරයක් රසායනික යෙදවුම්වලට වැඩි කැමැත්තක් දක්වන සන්දර්භයක් තුළ ශාක පෝෂක ප්‍රමාණවත් සැපයුමක් ලබා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් රජය ක්ෂණික කාබනික ගොවිතැන් ප්‍රතිපත්තියකට මාරුවීම යථාර්ථවාදී නොවන බව වී ගොවීන් සැලකිය යුතු පිරිසක් විශ්වාස කරති.

ප්‍රධාන නිර්දේශ:

- I. අස්වැන්න අඩුවීම සහ අසාමාන්‍ය ලෙස යෙදවුම් මිල වැඩිවීම හරහා ගොවිපල ප්‍රතිලාභ පහත වැටීම හා ආහාර සුරක්ෂිතතාවයට විවිධ තර්ජන ඇති විය හැකි බැවින් සම්පූර්ණ කාබනික වගාවක් කරා ගමන් කිරීම යෝග්‍ය හෝ තීරසාර නොවේ.
- II. ශ්‍රී ලංකාවට වඩාත් පාරිසරික හා ආර්ථික වශයෙන් තීරසාර පොහොර ප්‍රතිපත්තියක් අවශ්‍ය වන නමුත් සම්පූර්ණ තහනමක් හෝ බලපත්‍රය හරහා ආනයන සීමා කිරීම වැනි ආන්තික විසඳුම් කෙටි කාලීනව ප්‍රශස්ත නොවන අතර දේශීය හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් වෙළඳපල හැසිරීම් ද සැලකිල්ලට ගනිමින් පුළුල් ප්‍රවේශයක් හරහා සැලසුම් සැකසිය යුතුය.

02. ශ්‍රී ලංකාව තුළ රසායනික පොහොර සහ අනෙකුත් කෘෂි රසායන ආනයනය තහනම් කිරීම එළවළු වගාවට හිදුකරන ලද කෙටි කාලීන බලපෑම් පිළිබඳ අධ්‍යයනය

- මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ ලෝක ආහාර වැඩසටහන
- පර්යේෂණ කණ්ඩායම: නිලණි පද්මජානි මුණවීරගේ, වින්තක ජයසූරිය, දිනුෂා රත්නායක

පර්යේෂණ අරමුණ

- මෑත කාලීන රසායනික පොහොර සහ අනෙකුත් කෘෂි රසායනික ආනයන ප්‍රතිපත්ති වෙනස්වීම් නිසා එළවළු නිෂ්පාදනයට සහ ඒ ආශ්‍රිත ගොවි පවුල්වලට ඇති වූ කෙටි කාලීන බලපෑම් හඳුනා ගැනීම

පර්යේෂණයට අදාළ තීරණ සංවර්ධන ඉලක්කය

- අරමුණ 2 - කුසගින්න දුරලීම, ආහාර සුරක්ෂිතතාවය, ඉහළ පෝෂණයක් අත්පත් කරගැනීම සහ තීරණ කෘෂිකර්මය ප්‍රවර්ධනය කිරීම

ප්‍රමුඛ සොයා ගැනීම්

- I. පොහොර ප්‍රතිපත්තියේ හදිසි වෙනස් වීම් නිසා එළවළු වගා කරන ලද භූමි ප්‍රමාණයේ 21% කින් පමණ අඩුවීමක් වී ඇති අතර, එළවළු වර්ගය සහ වගා කරනු ලබන ප්‍රදේශය කුමක් වුවත්, සාමාන්‍ය අස්වැන්නෙන් 50% කට වඩා අඩුවීමක් දක්නට ලැබුණි.
- II. එළවළු ගොවීන්ගෙන් 95% ක් අස්වැන්න අඩු වීමට ප්‍රධාන හේතුව රසායනික පොහොර නොමැතිවීම බව විශ්වාස කළහ.
- III. අවශ්‍ය වේලාවට ගුණාත්මක කාබනික පොහොර නොලැබීම, නිසි ප්‍රමිතියකින් තොර සහ අධික මිල සහිත රසායනික පොහොර හා කාබනික ගොවිතැනට සංක්‍රමණය වීමට අවශ්‍ය මූලික දැනුම නොමැතිකම ගොවිතැනට අහිතකර ලෙස බලපා ඇත.

ප්‍රධාන නිර්දේශ

- I. ආනයනික රසායනික පොහොර මත අධික ලෙස රඳා පැවතීම සහ සහනාධාර මිලට පොහොර ලබාදීම ආර්ථික හා පාරිසරික දෘෂ්ටි කෝණයෙන් තීරණ නොවන බැවින් අධික රසායනික යෙදවුම් මත යැපෙන සාම්ප්‍රදායික වගා ක්‍රමය වෙනස් කිරීමට අවශ්‍ය වුවද එය දිගුකාලීන පියවරෙන් පියවර ක්‍රියාවලියක් විය යුතුය.
- II. තීරණ කෘෂිකර්මාන්තයක් ඇති කිරීමට හා වත්මන් අස්වැන්න අඩුවීම අවම කිරීමට බෝග වගා රටාව වෙනස් කිරීමට අත්‍යවශ්‍ය විකල්ප පෝෂක කළමනාකරණ ක්‍රම, ඒකාබද්ධ පළිබෝධ සහ රෝග පාලනය ආදිය පිළිබඳ නව දැනුම ජනනය කර ගොවීන්ව නිසි ලෙස දැනුවත් කළ යුතුය.

03. ශ්‍රී ලංකාව තුළ රසායනික පොහොර සහ අනෙකුත් කෘෂි රසායන ආනයනය තහනම් කිරීම තෝරාගත් වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග සහ අර්තාපල් වගාවට සිදුකරන ලද කෙටි කාලීන බලපෑම් පිළිබඳ අධ්‍යයනය

- මූල්‍ය ප්‍රභවය : ඒකාබද්ධ අරමුදල සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ ලෝක ආහාර වැඩසටහන
- පර්යේෂණ කණ්ඩායම : ශාන්ත භේවගේ, දිනුෂා රත්නායක, තුෂාරා ධර්මවර්ධන

පර්යේෂණ අරමුණ :

- මෑත කාලීන රසායනික පොහොර සහ අනෙකුත් කෘෂි රසායනික ආනයන ප්‍රතිපත්ති වෙනස්වීම තෝරාගත් වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග සහ අර්තාපල් නිෂ්පාදනයට සහ ඒ ආශ්‍රිත ගොවි පවුල්වලට ඇති වූ කෙටි කාලීන බලපෑම් හඳුනා ගැනීම

පර්යේෂණයට අදාළ තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්කය

- අරමුණ 2 - කුසගින්න දුරලීම, ආහාර සුරක්ෂිතතාවය, ඉහළ පෝෂණයක් අත්පත් කරගැනීම සහ තිරසාර කෘෂිකර්මය ප්‍රවර්ධනය කිරීම

ප්‍රමුඛ සොයා ගැනීම්

- I. සමස්තයක් ලෙස ගත් කල, තෝරාගත් වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග සහ අර්තාපල් ගොවීන්ගෙන් 36% ක් ප්‍රකාශ කළේ පොහොර ප්‍රතිපත්තිය වෙනස් වීමෙන් පසු වගා ප්‍රමාණය සීරාමතාම අඩු කළ බවයි. බෝග අනුව ගත් කල, විශාල අඩුවීම මිරිස් (31%) බඩ ඉරිඟු (25%), ලොකු ලුණු (25%) සහ අර්තාපල් (16%) ලෙසද දක්නට ඇත.
- II. පොහොර ප්‍රතිපත්තිය වෙනස් වීමෙන් පසු ගොවීන්ගෙන් 64%කගේ අස්වැන්න අඩකට වඩා (50%) අඩු වී ඇති බව සමීක්ෂණයෙන් අනාවරණය වූ අතර වැඩිම අස්වැන්න අඩුවීම බඩඉරිඟු (68%) සහ අඩුම අස්වැන්න මිරිස් වගාවේ (43%) නිරීක්ෂණය විය.
- III. සම්පූර්ණයෙන්ම කාබනික ගොවිතැනක් බවට පත් කිරීම රජයේ අභිප්‍රාය වුවද, හෝග නිෂ්පාදනයේදී සම්පූර්ණ කාබනික පොහොර භාවිතා කිරීමට කැමැත්තෙන් සිටින්නේ ගොවීන්ගෙන් 1%ක් පමණි. සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කල, බහුතරයක් ගොවීන් (56%) ශාක පෝෂක සැපයීම සඳහා රසායනික පොහොරවලට කැමැත්තක් දැක්වූ අතර ඉතිරි 43% කාබනික සහ රසායනික පොහොර සංයෝගයකට කැමැත්තක් දැක්වූහ.

ප්‍රධාන නිර්දේශ:

- I. සම්පූර්ණ කාබනික වගාවක් කරා ගමන් කිරීම යෝග්‍ය හෝ තිරසාර නොවන අතර වඩාත් පාරිසරික හා ආර්ථික වශයෙන් තිරසාර පොහොර ප්‍රතිපත්ති සමඟ සාම්ප්‍රදායික හා කාබනික පාදක කෘෂිකාර්මික ක්‍රමවල සමතුලිත සහ සැලසුම් සහගත සංයෝජනයක් යොදා ගැනීම යෝග්‍ය වේ.
- II. කාබනික පොහොර සහ අනෙකුත් කාබනික පාදක විකල්ප ප්‍රමාණවත් ලෙස සැපයීමට හැකි දිගුකාලීන සැලැස්මක් සහිතව රසායනික යෙදවුම් ක්‍රමානුකූලව කපා හැරීම කළ යුතුය.

04. ශ්‍රී ලංකාව තුළ රසායනික පොහොර සහ අනෙකුත් කෘෂි රසායන ආනයනය තහනම් කිරීම විසිතුරු පැළ සහ කැපුම් මල් වගා කරන ගොවි ප්‍රජාවන්ට ඇති කරන ලද කෙටි කාලීන ඔලපෑම් පිළිබඳ අධ්‍යයනය

- මූල්‍ය ප්‍රභවය: ඒකාබද්ධ අරමුදල සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ ලෝක ආහාර වැඩසටහන
- පර්යේෂණ කණ්ඩායම: ගීතානි සමරසිංහ, රිෆානි බුහාරි, තුෂාරා ධර්මවර්ධන

පර්යේෂණ අරමුණ :

- ශ්‍රී ලංකාව තුළ රසායනික පොහොර සහ අනෙකුත් කෘෂි රසායන ආනයනය තහනම හේතුවෙන් විසිතුරු පැළ සහ කැපුම් මල් වගා කරන ගොවි ප්‍රජාවන්ට ඇති කරන ලද කෙටි කාලීන බලපෑම් හඳුනා ගැනීම.

පර්යේෂණයට අදාළ තීරසාර සංවර්ධන ඉලක්කය

- අරමුණ 2 - කුසගින්න දුරලීම, ආහාර සුරක්ෂිතතාවය, ඉහළ පෝෂණයක් අත්පත් කරගැනීම සහ තීරසාර කෘෂිකර්මය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

ප්‍රමුඛ සොයා ගැනීම්

- I. ඇතැම් රසායනික ශාක ක්ෂුද්‍ර පෝෂක, ශාක හෝමෝන ආදිය නොමැතිකම සහ කාබනික පොහොර මගින් අවශ්‍ය පෝෂක ලබා දිය නොහැකිවීම හේතුවෙන් 86% ක් මල් නිපදවන්නන් නිෂ්පාදන පරිමාණය අඩු කර ඇත.
- II. දැනට වෙළඳපොළේ ඇති බොහෝ කාබනික පොහොර මෙන්ම කෘෂි රසායන වල ගුණාත්මක බව අඩු වී ඇති බැවින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල නොලැබෙන බව 92% ක් ගොවීන්ගේ අදහසයි. මල් වගා කිරීමේදී රසායනික යෙදවුම් හරහා ලබාදෙන ප්‍රතිඵල මෙන් සාර්ථක ප්‍රතිඵල රසායනික නොවන පළිබෝධ සහ රෝග පාලන ක්‍රම මගින් ලබා ගැනීමට අසමත් වී ඇත.
- III. අවශ්‍ය වේලාවට ගුණාත්මක කාබනික පොහොර නොලැබීම, නිසි ප්‍රමිතියකින් තොර සහ අධික මිල සහිත රසායනික පොහොර හා කාබනික ගොවිතැනට සංක්‍රමණය වීමට අවශ්‍ය මූලික දැනුම නොමැතිකම කැපුම් මල් සහ විසිතුරු පැළ වගාවට අහිතකර ලෙස බලපා ඇත.

ප්‍රධාන නිර්දේශ

- I. අදාළ බලධාරීන් මල් වගාකරුවන් සමඟ සාකච්ඡා කර කැපුම් මල් සහ විසිතුරු පැළ වගාවට අත්‍යවශ්‍යම ශාක පෝෂ්‍ය පදාර්ථ, ශාක හෝමෝන සහ අනෙකුත් කෘෂි රසායන හඳුනා ගැනීම සහ එම නිෂ්පාදන ප්‍රමාණවත් ප්‍රමාණයකින් වෙළඳපොළේ පවතින බව සහතික කිරීමට මැදිහත් විය යුතුය.
- II. වෙළඳපොළේ ඇති පොහොර (කාබනික හා රසායනික) සහ අනෙකුත් කෘෂි රසායනවල ගුණාත්මකභාවය සහතික කිරීම සඳහා පවත්නා නියාමන යාන්ත්‍රණය තවදුරටත් ශක්තිමත් කළ යුතුය.

05. පවතින ආර්ථික අර්බුදකාරී තත්වය ශ්‍රී ලංකාවේ ගෘහස්ථ ආහාර සුරක්ෂිතතාවය කෙරෙහි ඇති කරන ලද බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනය - ග්‍රාමීය අංශය.

- මූල්‍ය ප්‍රභවය: රජයේ ඒකාබද්ධ අරමුදල හා ලෝක ආහාර වැඩසටහන.

පර්යේෂණ කණ්ඩායම:

- නාලක විජේසූරිය, එන්.පී.පී. සමන්ත, ප්‍රසන්න විජේසිංහ, රෝෂිණි රඹුක්වැල්ල, රුවිනි විදානපතිරණ, ජයමිණි වම්පිකා, යූ. ඩී. ආර්. උදාර, අනුපා දිසානායක, සංගීත් ආර්තෘන්ද්‍ර, දිලිනි පෙරේරා.

පර්යේෂණ අරමුණ :

- පවතින ආර්ථික අර්බුදකාරී තත්වය ග්‍රාමීය අංශයේ ගෘහ ඒකකයන්හි ආහාර සුරක්ෂිතතාවය කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම, වත්මන් මිල දී ගැනීමේ හැසිරීම්, පරිභෝජන රටාවන් සහ ඒ සඳහා අනුගමනය කරන ලද උපායමාර්ග, තක්සේරු කිරීම සහ ඒ සඳහා සුදුසු සමාජ ආරක්ෂණ දැල් වැඩසටහන් (Safety nets) ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහ ඒවා ශක්තිමත් කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්තිමය නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම.

පර්යේෂණයට අදාළ තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්කය

- තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්කය (2) - කුසගින්න නිමා කිරීම, ආහාර සුරක්ෂිතතාවය සහ පෝෂණය වැඩි දියුණු කිරීම සහ තිරසාර කෘෂිකර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

ප්‍රමුඛ සොයා ගැනීම්

- I. 2022 ඔක්තෝබර් වන විට කුටුම්භයන්ගෙන් 46% මධ්‍යස්ථ ලෙස හා 8% ක් උග්‍ර ලෙස ආහාර අනාරක්ෂිත තත්වයේ පවතින බව අනාවරණය විය. තවද, ග්‍රාමීය අංශය තුළ උග්‍ර ආහාර අනාරක්ෂිත තත්වයේ පවතින කුටුම්භයන් 6% ක් ලෙසද මධ්‍යස්ථ අනාරක්ෂිත තත්වයේ පවතින කුටුම්භයන් 46% ක් ලෙසද වාර්තා විය.
- II. සමස්ථයක් වශයෙන් කුටුම්භයන්ගෙන් බහුතරයක් (62%) පිළිගත හැකි මට්ටමේ ආහාර පරිභෝජනයක් පැවති බව වාර්තා වුවද 2021 වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය මගින් සිදුකළ අධ්‍යයනයකට සාපේක්ෂව 2021 සිව්වන කාර්තුව තුළ ප්‍රමාණවත් ආහාර වේලක් පරිභෝජනය නොකළ කුටුම්භ ප්‍රමාණය 3.4%ක් වූ අතර 2022 සිව්වන කාර්තුව වන විට එය 38%ක් දක්වා ඉහළ ගොස් ඇත.
- III. ග්‍රාමීය අංශය තුළ ප්‍රමාණවත් ආහාර වේලක් පරිභෝජනය නොකළ ප්‍රමාණය 10%ක් වූ අතර පිළිගත හැකි මට්ටමේ ආහාර පරිභෝජනයක් සිදුකල ප්‍රමාණය 59% කි. සමීක්ෂණ කාල සීමාව තුළ ග්‍රාමීය අංශයේ කුටුම්භයන් 53%ක් කිසිවිටෙක යකඩ බහුලව අඩංගු ආහාර අනුභව කර නොමැත.
- IV. පවතින ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන් ඊට ප්‍රතිචාරයක් ලෙස කුටුම්භයන්ගෙන් 63% ක් ආහාර මත පදනම් වූ උපාය මාර්ග නීතිපතා භාවිතා කරන බව වාර්තා විය. ඒ අතරින්, කැමැත්ත අඩු ආහාර ද්‍රව්‍ය පරිභෝජනය කිරීමට සිදුවීම (61%) ආහාර ප්‍රමාණය සීමා කිරීමට සිදුවීම (37%) ප්‍රධාන උපාය මාර්ග ලෙස වාර්තා විය. මෙම උපායමාර්ග අනුගමනය කිරීම ග්‍රාමීය අංශය තුළ වාර්තා වූයේ අනුපිළිවෙලින් 62%ක් හා 34% වශයෙනි. ආහාර මිල ඉහළ යාම සමඟම ඔක්තෝබර් මාසය වන විට කුටුම්භ වලින් 47% ජීවනෝපාය පදනම් කරගත් ක්‍රමෝපායන් අතරින් හදිසි උපායමාර්ග හෝ අර්බුදකාරී උපායමාර්ග යෙදීමට පෙළඹී ඇති අතර එය 2022 ජූනි මාසයට සාපේක්ෂව සැලකිය යුතු වර්ධනයකි. මෙහිදී 41% අත්‍යවශ්‍ය වියදම් (සෞඛ්‍ය, අධ්‍යාපන වැනි) අඩු කිරීම ද, 35% බැංකු තැම්පතු වියදම් කිරීම ද, 31%ක් ණය පදනම මත මිලදී ගැනීම යන ක්‍රමෝපායන් ප්‍රධාන වශයෙන් අනුගමනය කර ඇත. ග්‍රාමීය අංශය තුළ මෙම උපාය මාර්ග අනුගමනය කිරීම පිළිවෙලින් 36%ක්, 31%ක් හා 29%ක් ලෙස වාර්තා විය.

ප්‍රධාන නිර්දේශ

- I. පවතින සමාජ ආරක්ෂණ ජාල හරහා මධ්‍යස්ථ හා උග්‍ර ආහාර අනාරක්ෂිත කුටුම්භ සඳහා මුදල් ප්‍රධාන හෝ සෘජු ආහාර ආධාර ලබාදීමට රජය, මානුෂීය හා සංවර්ධන හවුල්කරුවන් දැඩි ලෙස මැදිහත් විය යුතුය. මෙහිදී කුඩා දරුවන්, කිරිදෙන මව්වරුන් සහ ගැබිනි මව්වරුන් සිටින පවුල් ඒකක වල ආහාර සහ පෝෂණ සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීම සඳහා අතිරේක ආහාර සැපයීම අඛණ්ඩව සිදුකිරීම කළ යුතුය.
- II. දේශීය ආහාර සුලභතාවය වැඩිකිරීම හා ඒවා දැරිය හැකි මිලකට ලබා දීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය ආහාර ද්‍රව්‍ය ආනයන සීමා ලිහිල් කිරීම, අලෙවිකරණ මාර්ග සංවර්ධනය කිරීම, කෘෂිකාර්මික යෙදවුම් සහන මිලකට ලබාදීම හරහා දේශීය කෘෂිකර්මාන්තය ශක්තිමත් කළ යුතුය.
- III. ආහාර සහ පෝෂණ සුරක්ෂිතතාවයට අදාළ ප්‍රධාන දර්ශක කාලානුරූපව යාවත්කාලීන කිරීම සහ ආහාර සහ පෝෂණ ආරක්ෂණ තත්ත්වය නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහාත්, එයට අදාළ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහාත් පහසුකම් සපයන ආහාර සුරක්ෂිතතා අධීක්ෂණ පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම වැදගත් වෙයි.

06. පවතින ආර්ථික අර්බුදකාරී තත්ත්වය ශ්‍රී ලංකාවේ ගෘහස්ථ ආහාර සුරක්ෂිතතාව කෙරෙහි ඇති කරන ලද බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනය - නාගරික අංශය

- මූල්‍ය ප්‍රභවය : රජයේ ඒකාබද්ධ අරමුදල හා ලෝක ආහාර වැඩසටහන

පර්යේෂණ කණ්ඩායම :

- රෝමිණි රඹුක්වැල්ල, එන්. පී. ජී. සමන්ත, ප්‍රසන්න විජේසිංහ, නාලක විජේසූරිය, රුවිනි විදානපතිරණ, ජයමිණි වම්පිකා, යූ. ඩී. ආර්. උදාරි, අනුපා දිසානායක, සංගීත් ෆර්නන්දෝ, දිලිනි පෙරේරා

පර්යේෂණ අරමුණ

- පවතින ආර්ථික අර්බුදකාරී තත්ත්වය නාගරික අංශයේ ගෘහ ඒකකයන්හි ආහාර සුරක්ෂිතතාවය කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම, වත්මන් මිල දී ගැනීමේ හැසිරීම්, පරිභෝජන රටාවන් සහ ඒ සඳහා අනුගමනය කරන ලද උපායමාර්ග, තක්සේරු කිරීම සහ ඒ සඳහා සුදුසු සමාජ ආරක්ෂණ දැල් (Safety nets) වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහ ඒවා ශක්තිමත් කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්තිමය නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම.
- පර්යේෂණයට අදාළ තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්කය: තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්කය (2)- කුසගින්න නිමා කිරීම, ආහාර සුරක්ෂිතතාවය සහ පෝෂණය වැඩි දියුණු කිරීම සහ තිරසාර කෘෂිකර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

ප්‍රමුඛ සොයා ගැනීම්

- I. 2022 ඔක්තෝබර් වන විට, කුටුම්භයන්ගෙන් 46% මධ්‍යස්ථ ලෙස හා 8%ක් උග්‍ර ලෙස ආහාර අනාරක්ෂිත තත්ත්වයේ පවතින බව අනාවරණය විය. තවද, නාගරික අංශය තුළ කුටුම්භයන්ගෙන් 40%ක් මධ්‍යස්ථ ලෙස ආහාර අනාරක්ෂිත තත්ත්වයේ පවතින අතර එය අනෙකුත් අංශයන්ට සාපේක්ෂව අඩු අවදානම් තත්ත්වයකි. රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා විවිධ ආයතන හරහා විවිධ ආහාර හා මුදල් ආධාර සැපයීමේ වැඩසටහන් නාගරික අංශය තුළ සාපේක්ෂව වැඩි වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වී තිබීම මේ සඳහා හේතු වේ.

- II. නාගරික අංශය තුළ 81%ක් පමණ පිළිගත හැකි මට්ටමේ ආහාර පරිභෝජනයක් පැවති අතර ප්‍රමාණවත් ආහාර පරිභෝජනයක් නොකළ ප්‍රමාණය 3.6%කි. නාගරික අංශය තුළ කුටුම්භයන්ගෙන් 40%ක් සමීක්ෂණය කාල සීමාව තුළ කිසි විටෙක යකඩ බහුලව අඩංගු ආහාර අනුභව කර නැත.
- III. පවතින ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන් කුටුම්භයන්ගෙන් 63% ක් ආහාර මත පදනම් වූ උපාය මාර්ග නීතිපතා භාවිතා කරන බව වාර්තා විය. ඒ අතරින් කැමැත්ත අඩු ආහාර ද්‍රව්‍ය පරිභෝජනය කිරීමට සිදුවීම 61%, ආහාර ප්‍රමාණය සීමා කිරීමට සිදුවීම (37%) ප්‍රධාන උපාය මාර්ගයන් ලෙස වාර්තා විය. මෙම උපාය මාර්ග නාගරික අංශය තුළ පිළිවෙලින් 65%ක් හා 41%ක් වශයෙන් විය.
- IV. ආහාර මිල ඉහළ යාම සමඟම ඔක්තෝබර් මාසය වන විට කුටුම්භ වලින් 47% ජීවනෝපාය පදනම් කරගත් ක්‍රමෝපායන් අතරින් හදිසි උපායමාර්ග හෝ අර්බුදකාරී උපායමාර්ග යෙදීමට පෙලඹී ඇති අතර එය 2022 ජූනි මාසයට සාපේක්ෂව සැලකිය යුතු වර්ධනයකි. මෙහිදී 41% අත්‍යවශ්‍ය වියදම් (සෞඛ්‍ය, අධ්‍යාපන වැනි) අඩු කිරීම ද 35% බැංකු තැම්පතු වියදම් කිරීම ද, 31% ක් ණය පදනම මත මිලදී ගැනීම යන ක්‍රමෝපායන් ප්‍රධාන වශයෙන් අනුගමනය කර ඇත. නාගරික අංශය තුළ අත්‍යවශ්‍ය වියදම් අඩු කිරීම 50%ක් ද බැංකු තැම්පතු වියදම් කිරීම 45%ක් ද ණය පදනම මත මිලදී ගැනීම 33%ක් ද ලෙස වාර්තා විය.

ප්‍රධාන නිර්දේශ

- I. පවතින සමාජ ආරක්ෂණ ජාල හරහා මධ්‍යස්ථ හා උග්‍ර ආහාර අන්‍යෝන්‍ය කුටුම්භ සඳහා මුදල් ප්‍රදාන හෝ සෘජු ආහාර ආධාර ලබාදීමට රජය, මානුෂීය හා සංවර්ධන හවුල්කරුවන් දැඩි ලෙස මැදිහත් විය යුතුය. මෙහිදී කුඩා දරුවන්, කිරිදෙන මව්වරුන් සහ ගැබිනි මව්වරුන් සිටින පවුල් ඒකක වල ආහාර සහ පෝෂණ සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීම සඳහා අතිරේක ආහාර සැපයීම අඛණ්ඩව සිදුකිරීම කළ යුතුය.
- II. දේශීය ආහාර සුලභතාවය වැඩිකිරීම හා ඒවා දැරිය හැකි මිලකට ලබා දීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය ආහාර ද්‍රව්‍ය ආනයන සීමා ලිහිල් කිරීම, අලෙවිකරණ මාර්ග සංවර්ධනය කිරීම, කෘෂිකාර්මික යෙදවුම් සහන මිලකට ලබාදීම හරහා දේශීය කෘෂිකර්මාන්තය ශක්තිමත් කළ යුතුය.
- III. ආහාර සහ පෝෂණ සුරක්ෂිතතාවයට අදාල ප්‍රධාන දර්ශක කාලානුරූපව යාවත්කාලීන කිරීම සහ ආහාර සහ පෝෂණ ආරක්ෂණ තත්වය නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහාත්, එයට අදාල වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහාත් පහසුකම් සපයන ආහාර සුරක්ෂිතතා අධීක්ෂණ පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම වැදගත් වෙයි.

07. පවතින ආර්ථික අර්බුදකාරී තත්ත්වය ශ්‍රී ලංකාවේ ගෘහස්ථ ආහාර සුරක්ෂිතතාවය කෙරෙහි ඇති කරන ලද බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනය - වතු අංශය.

- මූල්‍ය ප්‍රභවය : රජයේ ඒකාබද්ධ අරමුදල හා ලෝක ආහාර වැඩසටහන.

පර්යේෂණ කණ්ඩායම

- එන්.පී.පී.සමන්ත, නාලක විජේසූරිය, ප්‍රසන්න විජේසිංහ, රුවිනි විදානපතිරණ, රෝමිණි රත්නවැල්ල, ජයමිණි වම්පිකා, යූ. ඩී. ආර්. උදාරි, අනුපා දිසානායක, සංගීත් ගර්නානදි, දිලිනි පෙරේරා.

පර්යේෂණ අරමුණ

- පවතින ආර්ථික අර්බුදකාරී තත්ත්වය නාගරික අංශයේ ගෘහ ඒකකයන්හි වල ආහාර සුරක්ෂිතතාවය කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම, වත්මන් මිල දී ගැනීමේ හැසිරීම්, පරිභෝජන රටාවන් සහ ඒ සඳහා අනුගමනය කරන ලද උපායමාර්ග, තක්සේරු කිරීම සහ ඒ සඳහා සුදුසු සමාජ ආරක්ෂණ දැල් වැඩසටහන් (Safety nets) ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහ ඒවා ශක්තිමත් කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්තිමය නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම.

පර්යේෂණයට අදාළ තීරසාර සංවර්ධන ඉලක්කය

- තීරසාර සංවර්ධන ඉලක්කය (2) - කුසගින්න නිමා කිරීම, ආහාර සුරක්ෂිතතාවය සහ පෝෂණය වැඩි දියුණු කිරීම සහ තීරසාර කෘෂිකර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

ප්‍රමුඛ සොයා ගැනීම්

- I. 2022 ඔක්තෝබර් වන විට කුටුම්භයන්ගෙන් 46% මධ්‍යස්ථ ලෙස හා 8% ක් උග්‍ර ලෙස ආහාර අනාරක්ෂිත තත්ත්වයේ පවතින බව අනාවරණය වේ. වතු අංශය මෙහිදී දැඩිව අවදානමට ලක් වී ඇති අතර එහි උග්‍ර ආහාර අනාරක්ෂිත තත්ත්වයේ පවතින කුටුම්භයන් 17% ක් ලෙසද මධ්‍යස්ථ අනාරක්ෂිත තත්ත්වයේ පවතින ප්‍රමාණය 50% වශයෙන්ද වාර්තා විය.
- II. වතු අංශයේ ප්‍රමාණවත් ආහාර වේලක් පරිභෝජනය නොකළ ප්‍රමාණය 18% වූ අතර පිළිගත හැකි මට්ටමේ ආහාර පරිභෝජනයක් පැවති ප්‍රමාණය අනෙකුත් අංශයන්ට සාපේක්ෂව පහළ මට්ටමක පැවතුණි. (44%). එසේම සමීක්ෂණ කාල සීමාව තුළ වතු අංශයේ ගෘහ ඒකකයන්ගෙන් 7% ප්‍රෝටීන් බහුල ආහාර කිසි විටෙක පරිභෝජනය කර නොමැති අතර 78% කිසි විටෙක යකඩ බහුලව අඩංගු ආහාර අනුභව කර නොමැත.
- III. පවතින ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන් කුටුම්භයන්ගෙන් 63% ක් ආහාර මත පදනම් වූ උපාය මාර්ග නීතිපතා භාවිතා කරන බව වාර්තා විය. ඒ අතරින් කැමැත්ත අඩු ආහාර ද්‍රව්‍ය පරිභෝජනය කිරීමට සිදු වීම 61%ක් ලෙස ද, ආහාර ප්‍රමාණය සීමා කිරීමට සිදු වීම 37%ක් ද ලෙස වාර්තා විය. වතු අංශය තුළ මෙම උපාය මාර්ග අනුගමනය කිරීම පිළිවෙළින් 56%ක් හා 37%ක් ලෙස වාර්තා විය. ආහාර මිල ඉහළ යාම සමඟම ඔක්තෝබර් මාසය වන විට කුටුම්භ වලින් 47% ජීවනෝපාය පදනම් කරගත් ක්‍රමෝපායන් අතරින් හදිසි උපායමාර්ග හෝ අර්බුදකාරී උපායමාර්ග යෙදීමට පෙලඹී ඇති අතර එය 2022 ජූනි මාසයට සාපේක්ෂව සැලකිය යුතු වර්ධනයකි. මෙහිදී 41% අත්‍යවශ්‍ය වියදම් (සෞඛ්‍ය, අධ්‍යාපන වැනි) අඩු කිරීම ද 35% බැංකු තැම්පතු වියදම් කිරීම ද, 31% ක් ණය පදනම මත මිලදී ගැනීම යන ක්‍රමෝපායන් ප්‍රධාන වශයෙන් අනුගමනය කර ඇත. වතු අංශය තුළ අත්‍යවශ්‍ය වියදම් අඩු කිරීම 39%ක් ලෙස ද, කුටුම්භයන්හි වත්කම් විකිණීම (34%) හා ණය පදනම මත මිලදී ගැනීම් (33%)ක් ලෙස ද වාර්තා විය.

ප්‍රධාන නිර්දේශ

- I. පවතින සමාජ ආරක්ෂණ ජාල හරහා මධ්‍යස්ථ හා උග්‍ර ආහාර අනාරක්ෂිත කුටුම්භ සඳහා මුදල් ප්‍රධාන හෝ සෘජු ආහාර ආධාර ලබාදීමට රජය, මානුෂීය හා සංවර්ධන හවුල්කරුවන් දැඩි ලෙස මැදිහත් විය යුතුය. මෙහිදී කුඩා දරුවන්, කිරිදෙන මව්වරුන් සහ ගැබිනි මව්වරුන් සිටින පවුල් ඒකක වල ආහාර සහ පෝෂණ සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීම සඳහා අතිරේක ආහාර සැපයීම අඛණ්ඩව සිදුකිරීම කළ යුතුය.
- II. දේශීය ආහාර සුලභතාවය වැඩිකිරීම හා ඒවා දැරිය හැකි මිලකට ලබා දීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය ආහාර ද්‍රව්‍ය ආනයන සීමා ලිහිල් කිරීම, අලෙවිකරණ මාර්ග සංවර්ධනය කිරීම, කෘෂිකාර්මික යෙදවුම් සහන මිලකට ලබාදීම හරහා දේශීය කෘෂිකර්මාන්තය ශක්තිමත් කිරීම කළ යුතුය.
- III. ආහාර සහ පෝෂණ සුරක්ෂිතතාවයට අදාළ ප්‍රධාන දර්ශක කාලානුරූපව යාවත්කාලීන කිරීම සහ ආහාර සහ පෝෂණ ආරක්ෂණ තත්වය නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහාත්, එයට අදාළ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහාත් පහසුකම් සපයන ආහාර සුරක්ෂිතතා අධීක්ෂණ පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම වැදගත් වෙයි.

08. ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා හිරිසාර ජීවනෝපායක් ලෙස අදායම් විවිධාංගීකරණය: ප්‍රශස්ත තත්වයන් පිළිබඳ තක්සේරුවක්

- මූල්‍ය ප්‍රභවය : රජයේ ඒකාබද්ධ අරමුදල

පර්යේෂණ කණ්ඩායම:

- උත්පලා ජයසිංහ, සාගරිකා හිටිහාමු, රසිකා විජේසිංහ, ජී. ඩී. එන් අයෝම්

පර්යේෂණ අරමුණ

- මෙම අධ්‍යයනයේ සමස්ත අරමුණ වන්නේ ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා නිරසාර ජීවනෝපාය උපාය මාර්ගයක් ලෙස ආදායම් විවිධාංගීකරණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ග්‍රාමීය පසුබිමක අවශ්‍ය ප්‍රශස්ත තත්වයන් තක්සේරු කිරීමයි.
- පර්යේෂණයට අදාළ නිරසාර සංවර්ධන ඉලක්කය : ඉලක්කය (1) දිළඳුබව දුරු කිරීම.

ප්‍රමුඛ සොයා ගැනීම්

- I. මෙම අධ්‍යයනය මගින් ප්‍රධාන රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන ආයතන මගින් ආරම්භ කරන ලද ව්‍යාපෘති හතරක් සඳහා SWOT විශ්ලේෂණය සිදු කරන ලදී, ගම්දිරිය ප්‍රජා සංවර්ධන සහ ජීවනෝපාය වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහන, දේශගුණික විපර්යාස අනුවර්තනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය, වර්ල්ඩ් විෂන් මගින් ක්‍රියාත්මක කරන රිදීබැඳි ඇළ ගොවි සමාගම් වැඩසටහන. SWOT විශ්ලේෂණයේ දී ප්‍රධාන වශයෙන් පොදු ශක්තීන් හඳුනා ගන්නා ලදී. දීප ව්‍යාප්තව ක්‍රියාත්මක කරන ලද ව්‍යාපෘති සලකා බැලීමේදී, ජාතික හා ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් මනා ව්‍යුහගත ව්‍යාපෘති ව්‍යුහයක් තිබීම, විශාල නිවාස සංඛ්‍යාවකට ආධාර සැපයීම, දීප ව්‍යාප්ත ජාලයක් තිබීම ප්‍රධාන ශක්තීන් ලෙස ගත හැකිය. ඉහත කරුණු හැරුණු විට, ඉහළ මට්ටමේ කාන්තා සහභාගීත්වය, ප්‍රජා සවිබල ගැන්වීම සහ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීමට රජයේ බලධාරීන් විසින් ගන්නා ලද අඛණ්ඩ උත්සාහයන් අනෙකුත් ප්‍රධාන ශක්තීන් විය.
- II. ප්‍රධාන දුර්වලතා වන්නේ ; ඉලක්කගත දුර්වලතා, විනිවිදභාවය නැතිවීම, දුෂණය, නායකත්වයේ නිතර වෙනස්වීම් සහ නායකත්ව ගුණාංග කෙරෙහි අවධානය යොමු කරනවාට වඩා නායකත්වය තෝරාගැනීමේදී බාහිර බලපෑම්, ප්‍රතිලාභීන්ගේ සැබෑ අවශ්‍යතා සඳහා දුර්වල ආමන්ත්‍රණය, නායකත්වය, අනෙකුත් නිලධාරීන් සහ ප්‍රතිලාභීන් අතර අඛණ්ඩතාව නොමැතිකම සහ දුර්වල අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම.

- III. ප්‍රධාන අවස්ථාවන් ලෙස හඳුනා ගන්නේ : ආදායම් උත්පාදනය සඳහා බහු කුසලතා භාවිතය, හිමිකාරී සම්පත් භාවිතය හේතුවෙන් නිෂ්පාදන පිරිවැය අඩුවීම, අනෙකුත් ක්ෂුද්‍ර ආයතනවල සීමිත තර්ජන සහ දිරිඳුතාවය පිටුදැකීම සඳහා ඉහළ ප්‍රමුඛතාවයක් ඇති රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති.
- IV. ප්‍රධාන තර්ජන ලෙස හඳුනා ගන්නේ: නිෂ්පාදන සඳහා නිසි සහ නිරන්තර වෙළෙඳපොළක් නොමැතිකම, දේශගුණික විපර්යාස ප්‍රතිවිපාක, ස්වභාවික සම්පත් හායනය සහ රට තුළ ආර්ථික අර්බුදකාරී තත්ත්වයන්.

ප්‍රධාන නිර්දේශ

- I. තිරසාර ආදායම් විවිධාංගීකරණ වැඩසටහනක් සැලසුම් කිරීමේදී පහත සඳහන් ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතුය: නිසි ප්‍රතිලාභී කණ්ඩායම් තෝරා ගැනීම, ප්‍රජා සවිබල ගැන්වීම, නිසි සැලසුම් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ වැඩසටහන අධීක්ෂණය කිරීම.
- II. නායකත්වය, අනෙකුත් නිලධාරීන් සහ ප්‍රතිලාභීන් අතර අඛණ්ඩතාව සහ සම්බන්ධීකරණය පවත්වා ගනිමින් නිසි නායකත්වයක් තෝරා ගැනීම සෑම තරාතිරමකම සිදු කළ යුතුය.
- III. පාරිසරික, ආර්ථික, සමාජීය, දේශපාලනික, තාක්ෂණික සහ නෛතික සාර්ව පාරිසරික සාධකවල වෙනස්වීම් හේතුවෙන් පැන නගින සාර්ව පාරිසරික ගැටළු විසඳීම සඳහා පහසුකම් සපයන්නෙකු ලෙස රජය ක්‍රියා කළ යුතුය.

09. උඩරට එළවළු ගොවියා හඟා සිටුවීම (පාංශු සංරක්ෂණ පිළිවෙත්වලට බලපාන සාධක)

- මූල්‍ය ප්‍රභවය - රජයේ ඒකාබද්ධ අරමුදල

පර්යේෂණ කණ්ඩායම:

- ජී. ඩී. එන් අයෝම්, සංගීත් ප්‍රසාද් ප්‍රනාන්දු, ඒ.කේ.ඒ දිසානායක, පී.සී.ජේ ද සිල්වා, එස්.එම්.ඒ. සමරකෝන්

පර්යේෂණ අරමුණ

- මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ, උඩරට එළවළු ගොවීන් භාවිතා කරන පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම සහ ඒ සඳහා බලපාන සාධක හඳුනා ගැනීම. එසේම මෙම සංරක්ෂණ ක්‍රම තීරණය කිරීම සඳහා සාරධර්ම සහ විශ්වාසයන් අතර සම්බන්ධය සොයා බැලීම.
- පර්යේෂණයට අදාළ තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්කය - දිළඳුබව දුරු කිරීම (01) සහ දේශගුණික වෙනස්වීම් හා එහි බලපෑම් වැළැක්වීම සඳහා කඩිනම් පියවර ගැනීම (13)

ප්‍රමුඛ සොයා ගැනීම්

- I. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් නිර්දේශිත පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම ගොවි මහතන් විසින් භාවිතය පිළිබඳ සොයා බලන ලදී. (ඉහළ මට්ටමින්, මධ්‍යස්ථ මට්ටමින්, දුර්වල මට්ටමින් සහ භාවිතා නොකරන) මෙහිදී සියළුම ගොවීන් අවම වශයෙන් එක් පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රමයක්වත් අනුගමනය කරන ලදී. කාබනික ද්‍රව්‍ය පසට එකතු කිරීමට හා ටෙරස් ක්‍රමය ගොවීන් අතර ජනප්‍රිය ක්‍රමයක් වේ.
- II. අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ විවිධ පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම භාවිතා කරනු ලැබේ. කෘෂි විද්‍යාත්මක ක්‍රම (Agronomic practices), ශාක වගා කිරීමේ ක්‍රම (vegetative methods) සහ ව්‍යුහාත්මක සංරක්ෂණ ක්‍රම (Structural methods). ව්‍යුහාත්මක ශිල්පීය ක්‍රම සහ කාබනික පොහොර මිශ්‍ර කිරීම අධ්‍යයන

ප්‍රදේශයේ ගොවීන් අතර ජනප්‍රියය. කාබනික පොහොර මිශ්‍ර කිරීම පාංශු සෞඛ්‍යයට ධනාත්මක සාධකයකි.

- III. පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල අනුව, පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම හොඳ මට්ටමේ භාවිතා කරන ගොවි මහතන් විසින් අක්කරයකින් ලබාගන්නා අස්වැන්න සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි අගයක් පෙන්වයි.

ප්‍රධාන නිර්දේශ

- I. නුවරඑළිය සහ මහනුවර දිස්ත්‍රික්ක වල එළවළු වගාව අධිකාරී (intensive) වශයෙන් සිදු කරයි. මෙහිදී පස ප්‍රතිජනන වීම සඳහා යම්කිසි කාලයක් තැබීමක් සිදු නොවේ. පසේ භෞතික, රසායනික හා ජෛවීය ගුණාංග නැවත ප්‍රතිස්ථාපනය වීම සඳහා අවස්ථාවක් නොලැබේ. මේ සඳහා විකල්පයක් ලෙස අස්වනු නෙළීමෙන් පසු කාබනික ද්‍රව්‍ය වගා කන්නයක් ආරම්භයට පෙර එකතු කිරීම මගින් පාංශු ගුණාංග වැඩි දියුණු කරගත හැකිය. පාංශු වයනය දිස්ත්‍රික් දෙකෙහිම සාමාන්‍ය මට්ටමක පවතින නමුත්, ඒකක වර්ගයකින් ලැබෙන සම්පූර්ණ අස්වැන්න ලබාගැනීම සඳහා පාංශු සංරක්ෂණ පිළිවෙත් අනුගමනය කළ යුතුය.
- II. නියැදියේ සිටින බොහෝ ගොවීන් පාංශු තෙතමන සංරක්ෂණ ක්‍රමයක් අනුගමනය නොකරයි. ජීව විද්‍යාත්මක පාංශු සංරක්ෂණ ශිල්පීය ක්‍රම ද දුර්වල භාවිතයන් වේ. පාංශු තෙතමන සංරක්ෂණ ක්‍රමයක් ලෙස ක්ෂේත්‍රවල දැකිය හැක්කේ නිවැරදිව නඩත්තු නොකරන වසුන් යෙදීම පමණි. නොමිලේ ලබා ගත හැකි, අඩු වියදම් භාවිතයක් ලෙස, ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානවල ගොවීන් අතර වසුන් යෙදීම දිරිමත් කළ යුතු අතර එය කාලෝචිත වේ. ශුන්‍ය පාංශු සැකසීම (minimum tillage) විෂම උස් භූමි දර්ශන සහිත වගා බිම් සඳහා හොඳම පාංශු බාදන පාලන ක්‍රමය ලෙස ඔප්පු වී ඇති නමුත් අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ ගොවීන් අතර මෙම ක්‍රමය කලාතුරකින් භාවිතා වේ. එලදායි ඉඩම් සැකසීමේ පිළිවෙත් පිළිබඳව ලබා දිය යුතු පුහුණුවේ වැදගත්කම මෙයින් නැවතත් අවධාරණය කෙරේ.
- III. හෝස් පයිප්ප භාවිතය වැනි ජල යෙදුම් පද්ධතිවල අකාර්යක්ෂම ක්‍රම නිසා පාංශු බාදනය වේගවත් වේ. දුරස්ථ හා උස් ප්‍රදේශවල ගොවීන් ජල සැපයුමේ විෂමතාවයට යටත් වේ. ජල සැපයුම සඳහා lift irrigation, භූගත ජලය සහ කෘෂි ළිං භාවිතා කරන ගොවීන් අඩුය. මෙම ජල මූලාශ්‍ර කාර්යක්ෂමව හා ඒකාකාරව භාවිත කිරීම වැදගත් වේ. උඩරට එළවළු වගාව සඳහා ක්ෂුද්‍ර වාරිමාර්ග පද්ධති භාවිතය දිරිමත් කළ හැකි අතර ජලය යෙදීම සඳහා නව තාක්ෂණය භාවිතා කිරීමට කැමති ගොවි මහතන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් සහ සම්මන්ත්‍රණ පැවැත්වීම . මූල්‍ය ආධාර සැපයීම හෝ අඩු පොලී ණය යෝජනා ක්‍රම හඳුන්වා දීම අවශ්‍ය වේ.
- IV. ගොවිපලෙන් බැහැර ජල කළමනාකරණය සහ සංරක්ෂණය අත්‍යවශ්‍ය ක්‍රියාවලියකි. කෘෂිකාර්මික භූමියෙන් බැස යන ජලය සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා භාවිතා කරන පාංශු බාදන පාලන ක්‍රම ඉහළ පස් සංරක්ෂණයේදී ඉතා වැදගත් වේ. මෙය අපගේ දත්ත රැස්කිරීමේදී අප නිරීක්ෂණය කළ ඉතා වැදගත් කොටසකි. කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයෙන් බැහැරව ප්‍රධාන ජල මාර්ගයට නිසි කාණු පද්ධතියක් නිසි ලෙස කළමනාකරණය නොකිරීම හේතුවෙන් සැලකිය යුතු පස් ප්‍රමාණයක් ගොවිබිමෙන් බාදනය වී ඇති බැවින්, කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ සහ නිෂ්පාදන සහකාරවරුන් විසින් ගොවිපලෙන් බැහැර පාංශු බාදනය පාලන පද්ධති අධීක්ෂණ ක්‍රමයක් සකස් කිරීම වැදගත් වේ. ජනප්‍රිය ගොවිපලෙන් බැහැර ජල පාලන ක්‍රම වූයේ ගලි භාවිතය (gully control method) මගින් පාලනය, ඉවුරු සංරක්ෂණය සහ ප්‍රධාන ඇළ සංරක්ෂණයයි. රොන්මඩ් උගුල පෝෂක කොටස් වලින් පොහොසත් ඉහළ පස එකතු කිරීම සඳහා වැදගත් ක්‍රමයකි. මෙම ක්‍රම පිළිබඳව ගොවීන් දැනුවත් කිරීම සඳහා ඒකාබද්ධ පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම පිළිබඳ පුහුණුව අවශ්‍ය වේ.

10. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන පලතුරු අපනයන විභවය පිළිබඳ විශ්ලේෂණය

- මූල්‍ය ප්‍රභවය : රජයේ ඒකාබද්ධ අරමුදල

පර්යේෂණ කණ්ඩායම:

- ඒ.කේ.ඒ දිසානායක මය, යූ.ඩී.ආර් උදාරි මය , දිලිනි පෙරේරා මය, ජී. ඩී. එන්. අයෝමි මය
- පර්යේෂණයට අදාළ තීරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක - ඉලක්ක 2.3

පර්යේෂණ අරමුණ

- ශ්‍රී ලංකාවේ පලතුරු අපනයන කර්මාන්තය නංවාලීම සඳහා වූ ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග යෝජනා කිරීම සඳහා වර්තමාන අපනයන තත්ත්වය කාර්යසාධනය, අපනයන විභවය විශ්ලේෂණය කිරීම සහ අපනයනය සඳහා බලපාන බාධක හඳුනා ගැනීම.

ප්‍රමුඛ සොයා ගැනීම්

1. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන පලතුරු අපනයන විභවය පිළිබඳ පර්යේෂණ අධ්‍යයනයේදී අනාවරණය වූ සොයා ගැනීම් වලට අනුව අන්තාසි හා ගස්ලබු ඉතා ඉහළ අපනයන විභවයක් සහිත පලතුරු ලෙස හැඳින්විය හැකිය.
2. යුරෝපය, මැදපෙරදිග, ඇමරිකාව, ආසියාව, ඕෂනියා හා දකුණු ආසියාව ශ්‍රී ලංකාවෙන් පලතුරු අපනයනය කිරීම සඳහා ඉහළ විභවතාවයක් පෙන්නුම් කරන කලාප ලෙස හඳුනා ගැනීමට හැකියාව ලැබුණි.
3. නැවුම් පලතුරු අපනයනයේදී විශේෂයෙන්ම ජාතික හා ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිති හා රෙගුලාසි වලට අනුගත විය යුතුය. එහෙත් ඇතැම් අවස්ථාවලදී ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීමේදී අපනයනකරුවන්ට ගැටලු වලට මුහුණ දීමට සිදු වේ. තවද ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිති වලට අනුකූල නොවීම හේතුවෙන් අපනයනය කරන ලද පලතුරු තොග ප්‍රතික්ෂේප වීමේ අවස්ථාද ඇතිවිය හැක. ගැණුම්කරුවන්ගේ ඉල්ලුම සපුරාලීමට ප්‍රමාණවත් තරම් ප්‍රමිතියෙන් යුක්ත පලතුරු වල අබණ්ඩ සැපයුමක් නොමැති වීම වර්තමානයේදී පවතින ප්‍රධාන ගැටලුවක් ලෙස සැලකිය හැකය.

ප්‍රධාන නිර්දේශ

1. ලෝකයේ ඉහළ ඉල්ලුමක් පවතින ලංකාවේ වගා කිරීමට සුදුසු ප්‍රභේද හඳුනාගෙන ඒවා වාණිජ මට්ටමින් වගා කිරීම සඳහා ගොවීන් හා අපනයන සමාගම් දිරිමත් කිරීම.
2. පලතුරු ගොවීන් සහ අපනයනකරුවන් අතර සමීප සම්බන්ධතාවයක් ඇති කළ යුතු ය. එමඟින් ගොවීන්ට නිෂ්චිත වෙළෙඳපොළක් හා සාධාරණ මිලක් ලබා ගැනීමට හැකි වන අතර අපනයන ගමනාන්ත වෙත ගුණාත්මක හා ප්‍රමිතියෙන් යුක්ත නිෂ්පාදන අබණ්ඩව සැපයීම සිදු කළ හැකි වේ.
3. පලතුරු අපනයනය කිරීමට කැමති පුද්ගලයෙකු පලතුරු වගාවේ සිට අපනයන වෙළෙඳපොළ හඳුනා ගැනීම දක්වා නිවැරදිව යොමු කිරීම සඳහා පලතුරු අපනයන ක්ෂේත්‍රය හා සම්බන්ධ ආයතන සියල්ල එක්ව විධිමත් යාන්ත්‍රණයක් ගොඩනැගීමත් ඉතා වැදගත්ය.
4. පලතුරු අපනයන ක්ෂේත්‍රයේ තරඟකාරීත්වය ඉහළ නැංවීම උදෙසා විශේෂයෙන්ම අගය එකතු කළ නිෂ්පාදනය, ප්‍රභේද සංවර්ධනය වැනි ක්ෂේත්‍ර වල පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා ආයෝජනය කිරීම ඉතා වැදගත් ය.
5. නැවුම් පලතුරු අපනයනයේදී ප්‍රමිතිය ඉතා වැදගත් සාධකයක් වේ. පලතුරු නිෂ්පාදන ප්‍රමිති ගත කිරීම සඳහා නිශ්චිත ක්‍රමවේදයක් සකස් කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. මේ සඳහා පලතුරු වල මූලාශ්‍රය සොයා ගැනීමේ තොරතුරු පද්ධතියක් යොදා ගත හැක. මීට අමතරව ප්‍රමිති සහතික පිළිබඳව දැනුම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා පුහුණු හා ව්‍යාප්ති වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම වැදගත් වේ.
6. තවද අපනයන විභවයක් සහිත ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොළ සමඟ කටයුතු කිරීමේදී, එලදායී අපනයන ප්‍රවර්ධන උපාය මාර්ග අනුගමනය කිරීම කෙරෙහි ශ්‍රී ලංකාව වැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතු වේ. උදාහරණ ලෙස වෙළඳ නියෝජිතයින් හඳුන්වා දීම හා ද්වි පාර්ශ්වික වෙළඳ ගිවිසුම් ඇති කර ගැනීම වැනි උපාය මාර්ග භාවිතා කළ හැකිය.

II. ශ්‍රී ලංකාවේ බිම්මල කර්මාන්තය තුළින් මතුවන ව්‍යවසායකත්වය

- මූල්‍ය ප්‍රභවය: ඒකාබද්ධ අරමුදල

පර්යේෂණ කණ්ඩායම:

- එස්.පී. ප්‍රනාන්දු, අයි.වී.කුරුප්පු, ජී.වී. නොරිකා අයෝමි, ජී.ඒ.අයි.පී. කුමාර

පර්යේෂණයට අදාළ තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්කය

- ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාමීය කෘෂිකාර්මික ප්‍රජාවගේ කෘෂි ව්‍යවසායකත්ව ධාරිතා වර්ධනය, කෘෂි ව්‍යාපාර සංවර්ධනය, ග්‍රාමීය දිළිඳුකම පිටුදැකීම සහ ආහාර සුරක්ෂිතතාව සාප්පුවම ඉහළ නැංවීම.

පර්යේෂණ අරමුණ

ශ්‍රී ලංකාවේ බිම්මල කර්මාන්තය නඟා සිටුවීම මඟින් ග්‍රාමීය ගොවි ආර්ථිකය සහ ආහාර සුරක්ෂිතතාව ශක්තිමත් කිරීම උදෙසා ගොවීන්ගේ ව්‍යවසායකත්ව හැසිරීම් සහ නැගී එන කෘෂි ව්‍යාපාර අවස්ථා තක්සේරු කිරීම

ප්‍රමුඛ සොයා ගැනීම්

1. බිම්මල ව්‍යවසායකයන්ගෙන් බහුතරයක් කාන්තාවන් (57.4%) වන අතර ඔවුන්ගෙන් 51.2%ක් අවුරුදු 31 සිට අවුරුදු 45 වයස් සීමාවේ පසුවන්නන් විය. මෙයින් පෙනෙන්නේ බිම්මල කර්මාන්තය තරුණ කාන්තා පරපුර අතර ජනප්‍රිය බවයි. කෙසේ වෙතත්, නියැදියෙන් බහුතරයක් ගොවීන් (73.4%) අඩු මට්ටමේ ව්‍යවසායක හැසිරීමක් පෙන්වුම් කළහ.
2. ඉහළ ව්‍යවසායක හැසිරීම් ඇති ගොවීන් වසරකට සැලකිය යුතු බිම්මල නිෂ්පාදනයක් (කිලෝග්‍රෑම් 2,600ක් පමණ) සිදු කරනු ලබන අතර අඩු ව්‍යවසායක හැසිරීම් ඇති ගොවීන් නිෂ්පාදනය කරනුයේ වසරකට කිලෝග්‍රෑම් 1,840ක් වැනි ප්‍රමාණයකි. තවද, ව්‍යවසායකත්වය අතින් අඩු ගොවීන් එක් වකුසකට බිම්මල වගා බැග් 1,000කින් ලබා ගන්නා ශුද්ධ ආදායම/ලාභය රු. 39,040/=ක් පමණ වන අතර එය ඉහළ ව්‍යවසායක හැසිරීම් පෙන්වුම් කරන ගොවීන් සඳහා රු. 57,000/=ක් පමණ අගයක් ගනී.
3. බිම්මල කර්මාන්තයේ නිර්මාණය වී ඇති ගැටලු බොහොමයක මූලාරම්භය වී ඇත්තේ එහි නියැලී සිටින පාර්ශ්වකරුවන් අතර පවත්නා දුර්වල අන්තර් සම්බන්ධතාවය වන අතර ඒ සඳහා පවතින රාජ්‍ය මැදිහත්වීම් ද අවම මට්ටමක පවතී. එසේම, බිම්මල වගාව පිළිබඳ නිසි පුහුණුවක් නොමැතිකම ද බිම්මල කර්මාන්තයේ නිර්මාණය වී ඇති බොහෝ ගැටළු සඳහා හේතු වී ඇත.

ප්‍රධාන නිර්දේශ

1. බිම්මල නිෂ්පාදකයන්ගේ ව්‍යවසායකත්වය සංවර්ධනය සඳහා ව්‍යවසායක අංගයන් ඇතුළත් වැඩසටහන් සම්පාදනය කළ යුතුය. මේ යටතේ බිම්මල වගාවේ මූලික ක්‍රියාකාරකම්, පළිබෝධ සහ රෝග, බිම්මල වගාවේ අගය එකතු කල නිෂ්පාදනයන් යනාදී ලෙසින් විවිධ වූ පැතිකඩයන් ආවරණය විය යුතුය. මෙහිදී, රජය ප්‍රධාන වශයෙන් ක්‍රියාත්මක විය යුතු අතර විධිමත් පසු විපරමක් සිදු කරමින් පෞද්ගලික අංශයේ ද දායකත්වය ලබා ගනිමින් බිම්මල සඳහා රාජ්‍ය පුද්ගලික දිශානතියක් ඇති කළ යුතුය.
2. බිම්මල කර්මාන්තයේ නියැලී සිටින ඇතැම් පාර්ශ්වකරුවන්ගේ තොරතුරු යම්කිසි ප්‍රමාණයක් මේ වන විටත් ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ පැවතිය ද සියලු දෙනාගේම තොරතුරු ඇතුළත් ජාතික මට්ටමේ දත්ත පද්ධතියක් නොමැතිකම බිම්මල වගාවේ බොහෝ ගැටළු විසඳීමට බාධකයක්ව පවතී. එබැවින්, මූලික වශයෙන් බිම්මල කර්මාන්තයේ නියැලී සිටින සියලුම පාර්ශ්වකරුවන් ගේ තොරතුරු ඇතුළත් ජාතික මට්ටමේ දත්ත ගබඩාවක් රජයේ මැදිහත්වීමෙන් සැකසිය යුතුය.
3. ඒ අතරම, බිම්මල අගය දාමයේ සියලුම පාර්ශ්වකරුවන් ගේ (නිෂ්පාදකයන්, සිල්ලර වෙළෙඳුන්, එකතු කරන්නන්, සකසන්නන් සහ පාරිභෝගිකයන්), බිම්මල වගා සමීති, බිම්මල කර්මාන්තයට සම්බන්ධ පෞද්ගලික සහ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන යන සියල්ලන්ගෙන් සැදුම්ලත් අත්‍ය වේදිකාවක් (virtual platform) සහ භෞතික වේදිකාවක් (physical platforms), ඔවුන් සමඟ කටයුතු කරන රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ මැදිහත්වීම මත පිහිටුවිය යුතුය. බිම්මල සඳහාම වෙන්වූ 'යු-ටියුබ්' නාලිකාවක් සහ වෙබ් පිටුවක් සැකසිය යුතුය. අනතුරුව, මෙම වේදිකාව ශ්‍රී ලංකාවේ බිම්මල කර්මාන්තය පිළිබඳ ඕනෑම තොරතුරක් හුවමාරු කර ගැනීමට හැකි කේන්ද්‍රස්ථානයක් ලෙස විධිමත් කළ හැකිය.

12. ශ්‍රී ලංකාවේ පලතුරු අපනයනයේ සංඝන්දනාත්මක වාසිය

- මූල්‍ය ප්‍රභවය: ඒකාබද්ධ අරමුදල
- පර්යේෂණ කණ්ඩායම: ඊ.ඒ.සී. ප්‍රියංකර, එන්.පී.ඒ. සමන්ත, විරාජිත් කුරුප්පු

පර්යේෂණයට අදාළ තීරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක: දිළිඳුකම දුරලීම

පර්යේෂණ අරමුණ :

- පලතුරු අපනයනය තුළ ශ්‍රී ලංකාව සතු සාපේක්ෂ වාසිය තක්සේරු කිරීම
- පලතුරු අපනයනය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන තරඟකරුවන් හඳුනා ගැනීම
- සාපේක්ෂ වාසිය / අවාසිය සඳහා බලපාන ප්‍රධාන සාධක විමර්ශනය කිරීම

ප්‍රමුඛ සොයා ගැනීම්

- I. ශ්‍රී ලංකාව ලෝක වෙළෙඳපොළේ අන්තාසී සහ පැපොල් අපනයනයේදී ජාත්‍යන්තර තරඟකාරී ස්ථානයක සිටින බවත් එම පලතුරු අපනයනය කරන ප්‍රමුඛයින් අතර සිටින බව.
- II. ශ්‍රී ලංකාවෙන් පැපොල් සහ අන්තාසී අපනයනය කිරීමේ සංසන්දනාත්මක වාසියක් ඇතත් අනෙකුත් ප්‍රමුඛ රටවලට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන කොටස අඩුය. ප්‍රමුඛ පෙළේ අපනයනකරුවන්ට අවශ්‍ය නිෂ්පාදනය ගුණාත්මක භාවයෙන් සහ රසය අනුව සැපයීමේදී ගෝලීය අගය දාමයේ සුදුසු ස්ථානයක් හිමිකර ගනිමින් අපනයන ඉහළ නැංවීමට ශ්‍රී ලංකාව සමත් වේ.
- III. 2000 සිට 2019 දක්වා කාලය තුළ ජාත්‍යන්තර තරඟකාරීත්වයේ පිරිහීමේ ප්‍රවණතාවක් අන්තාසී අපනයන ක්ෂේත්‍රය තුළින් විද්‍යාමාන වේ.

ප්‍රධාන නිර්දේශ

- I. පැපොල් නිෂ්පාදනය ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික අංශයේ ජාත්‍යන්තර වශයෙන් කාර්යක්ෂම බෝගයකි. පැපොල් වගාව සඳහා කෘෂිකර්මාන්තය සහ අනෙකුත් අංශවලින් ඉඩම් සහ අනෙකුත් සම්පත් වෙන් කිරීම ශ්‍රී ලංකාවට වාසිදායක වනු ඇත. පැපොල් අපනයනය ශුද්ධ අපනයනකරුවන්ගේ ස්ථානය හිමි කර ගන්නා බැවින්, වැඩි අපනයන මගින් ඉහළ ප්‍රතිලාභ සඳහා විදේශ විනිමය උත්පාදනය කළ හැකිය.
- II. අන්තාසී අපනයනයේදී ශ්‍රී ලංකාව ශුද්ධ අපනයනකරුවෙකු වන බැවින් මෙම අංශයේ දියුණුව සඳහා අභිප්‍රේරණයක් සහ ඉඩකඩක් ඇත. අන්තාසී නිෂ්පාදන හා අපනයන අංශය සඳහා වැඩි සම්පත් යෙදවීම ද අංශයේ කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීමට හේතු වේ.

2.4 :

අධ්‍යාපන හා පුහුණු අංශය

1. ගෘහ ඒකකයන්හි ආහාර සුරක්ෂිතභාවය පවත්වාගෙන යාම සඳහා අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියාමාර්ග සම්බන්ධයෙන් අර්ධ නාගරික ප්‍රදේශයන්හි වෙසෙන ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන

වැඩසටහන් සම්බන්ධීකරණය

- හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය මඟින් වැඩසටහන් සම්බන්ධීකරණය කරනු ලබන අතර ප්‍රාදේශීය සංවිධාන කටයුතු අදාළ දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය සහ අදාළ ප්‍රදේශයන්හි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල මඟින් සිදු කරනු ලැබීය.

සම්පත් දායකත්වය

- වින්තක ජයසූරිය මහතා (පුහුණු වැඩසටහනේ සම්බන්ධීකාරක/අංශ ප්‍රධාන - අධ්‍යාපන හා පුහුණු අංශය),
- ආචාර්ය එන්.පී.පී. සමන්ත මහතා (අතිරේක අධ්‍යක්ෂ -වැඩ ආවරණ),
- එස්.එම්.ඒ. සමරකෝන් මහතා (අධි පර්යේෂක),
- නොරිකා අයෝම් මහත්මිය (පර්යේෂණ නිලධාරී, ග්‍රාමීය සංවර්ධන අංශය) සහ
- තුෂාරා ධර්මවර්ධන මහත්මිය (පර්යේෂණ නිලධාරී, පරිසර අංශය) යන සම්පත්දායක කණ්ඩායම ද;
- බාහිර සම්පත්දායකයින් ලෙස ගාල්ල, කෑගල්ල සහ කළුතර දිස්ත්‍රික්කයන්හි පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට අනුයුක්ත කෘෂිකර්ම උපදේශකවරුන් සහ කලාප සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලයන්ට අනුයුක්ත සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන් සහ සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන නිලධාරීන් ද සහභාගි වූහ.
- මූල්‍ය ප්‍රභවය: ඒකාබද්ධ අරමුදල

අරමුණ

වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාව මුහුණ දෙමින් සිටින අභියෝගාත්මක සමාජ ආර්ථික වටපිටාව තුළ අප රටේ ආහාර නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රය ගැටලු රැසකට මුහුණ දෙමින් සිටී. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ආහාර සුරක්ෂිතතාවය ඇතිකිරීමට බලපාන සියලු සංසිද්ධි, ආහාර සුලභතාවය, ආහාර සඳහා ප්‍රවේශවීමේ/මිලදී ගැනීමේ හැකියාව, ආහාර පරිභෝජනය කිරීමේ රටාවන්, ආහාරයේ පෝෂණීය තත්වය සහ ඉහත සංසිද්ධි ස්ථාවරව පවත්වා ගැනීම යන සියලු අංශ පිළිබඳ අවිනිශ්චිතතාවයන් ඇතිවෙමින් පවතින බව පෙනෙන්නට ඇත. මේ හේතුවෙන් මුළු ජන සමාජයම ආහාර සුරක්ෂිතතාවය සම්බන්ධ අවිනිශ්චිතතාවයකට මුහුණ දෙමින් සිටී. ජනතාවගේ ආහාර සුරක්ෂිතතාවය තහවුරු කිරීම සඳහා රජය ක්‍රියාවට නංවා ඇති වැඩසටහන් වලට සමගාමීව ගෘහ ඒකකයන් හි ආහාර සුරක්ෂිතතාවය පවත්වා ගැනීම උදෙසා අවශ්‍ය දැනුම, ආකල්ප හා කුසලතා වර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් අර්ධ නාගරික ප්‍රදේශයන්හි වෙසෙන ප්‍රජාව මූලික කර ගනිමින් මෙම දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන සම්පාදනය කරන ලදී.

මෙම වැඩසටහන කැගල්ල, කළුතර සහ ගාල්ල යන දිස්ත්‍රික්කයන්හි පිළිවෙළින් 2022 අගෝස්තු, ඔක්තෝබර් සහ දෙසැම්බර් මාසයන් තුළදී ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ අතර එක් දිස්ත්‍රික්කයකින් අර්ධ නාගරික ප්‍රදේශ 10 ගැනින් අවරණය වන පරිදි දිස්ත්‍රික්ක තුනෙන් තෝරාගත් ස්ථාන 30 ක මෙම දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන පවත්වන ලදී. කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ දැදිගම, මාවනැල්ල, කැගල්ල, දෙහිඕවිට, වරකාපොල, රුවන්වැල්ල, රඹුක්කන, ගලිගමුව යන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසවල පවත්වන ලද අතර පුහුණුලාභීන් 386 දෙනෙකු ද; කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ කළුතර, පානදුර, බණ්ඩාරගම, බේරුවල, දොඩංගොඩ, හොරණ, බුලත්සිංහල, ඉංගිරිය, මදුරාවල, මිල්ලනිය යන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසවල පවත්වන ලද අතර පුහුණුලාභීන් 435 දෙනෙකු ද; ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ බලපිටිය, අක්මිමන, ඉමදුව, හික්කඩුව, හබරාදුව, රත්ගම, බෝපේ පෝද්දල, බද්දේගම, බෙන්තොට, ගෝනපිතුවල යන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසවල පවත්වන ලද අතර පුහුණුලාභීන් 477 දෙනෙකු ද ලෙස මුළු වැඩසටහන මගින් පුහුණුලාභීන් 1298 දැනුවත් කරන ලදී.

අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල

- I. මෙම පුහුණු වැඩසටහන තුළ ආහාර නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රය වර්තමානයේ මුහුණ දෙන ගැටලු හා අභියෝග, ගෙවත්ත ආශ්‍රිත බෝග හා සත්ව නිෂ්පාදනය නිපදවීම තුළින් ආහාර සුරක්ෂිතතාව, ආහාර පරිභෝජන රටාවන් වෙනස්කර ගැනීම සහ ආහාර සංරක්ෂණ ක්‍රම අනුගමනය කිරීම තුළින් ආහාර සුරක්ෂිතතාවය සහ ආහාර පරිභෝජනයේ පෝෂණීය පැතිකඩ හා ආහාර සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ විෂය ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ලදී.
- II. මෙම වැඩසටහන් තුළින් ලබා දෙනු ලැබූ දැනුම, කුසලතා සහ ආකල්පයන්ගෙන් හෙබි පිරිසක් බිහිකිරීම හරහා අර්ධ නාගරික ප්‍රදේශයන්හි සහ පොදුවේ මුළු රටෙහිම ආහාර සුරක්ෂිතතාවය ස්ථාවරව පවත්වාගැනීමට උර දීම මෙම දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනෙන් අපේක්ෂිත දීර්ඝකාලීන ප්‍රථිඵලය වේ.

02. කෘෂි ව්‍යවසායකයින් ලෙස ගොඩනැගීම සඳහා පවතින අවස්ථා සම්බන්ධයෙන් ග්‍රාමීය ගොවි කාන්තා සහ තරුණ ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන

වැඩසටහන් සම්බන්ධීකරණය

- මෙම වැඩසටහනේ සම්බන්ධීකරණය හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය මගින් කරනු ලබන අතර ප්‍රාදේශීය සංවිධාන කටයුතු දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය සහ අදාළ ප්‍රදේශයන්හි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල මගින් සිදු කරනු ලැබීය.

සම්පත්දායකත්වය

- එස්.එම්.ඒ. සමරකෝන් මහතා (පුහුණු වැඩසටහනේ සම්බන්ධීකාරක අධි පර්යේෂක)
- චින්තක ජයසූරිය මහතා (අංශ ප්‍රධාන, අධ්‍යාපන හා පුහුණු අංශය),
- සාගරිකා හිටිහාමු මහත්මිය (ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී, ග්‍රාමීය සංවර්ධන අංශය) සහ
- සංගීත් ප්‍රනාන්දු මහතා (පර්යේෂණ නිලධාරී, දත්ත කළමනාකරණ අංශය)
- බාහිර සම්පත්දායකයින් ලෙස කුරුණෑගල, බදුල්ල සහ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයන්හි පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට අනුයුක්ත කෘෂිකර්ම උපදේශකවරුන්; අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට අනුයුක්ත ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්; පළාත් සත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවට අනුයුක්ත විෂයභාර නිලධාරීන්; සහ ජාතික ව්‍යවසාය සංවර්ධන අධිකාරියට අනුයුක්ත ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්/දිස්ත්‍රික් විෂයභාර නිලධාරීන් යන නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත කණ්ඩායමක් සහභාගී වූහ.

අරමුණ

රජයේ නව ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනයේ සඳහන් “එලදායි පුරවැසියෙක් සහ ප්‍රීතිමත් පවුලක්” ප්‍රධාන තේමාව මගින් සෞභාග්‍යමත් රටක පදනම මානව සම්පත බව හඳුන්වා දී ඇත. මේ යටතේ මානව සම්පත සංවර්ධනය කිරීම රජයේ ප්‍රධාන වගකීමක් ලෙස පෙන්වා දී ඇත. මෙහි දී විශේෂයෙන් කාන්තාවන්ගේ සහ තරුණ ප්‍රජාවන්ගේ සමාජීය හා ආර්ථික දායකත්වය අවධාරණය කෙරෙන අතර රටේ කෙටිකාලීන හා දිගුකාලීන සංවර්ධන සැලසුම් සඳහා මෙම පාර්ශ්වයන්ගේ දායකත්වය ප්‍රයෝජනයට ගැනීම ඉතා වැදගත් බව හඳුනාගෙන ඇත. මෙවැනි පසුබිමක කාන්තා හා තරුණ ප්‍රජාවන්ගේ ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා ඔවුන්ගේ ව්‍යවසායකත්ව හැකියාවන් ප්‍රවර්ධනය කිරීමත් කෘෂි ව්‍යාපාර සංවර්ධනය කෙරෙහි පෙළඹවීමත් කාලීන මෙන්ම අත්‍යවශ්‍ය කාරණයකි.

වාර්ෂික වාර්තාව 2022 - අධ්‍යාපන හා පුහුණු අංශය

මෙම අවශ්‍යතාවය අවබෝධ කරගනිමින් ගොවිපල සහ ගොවිපලෙන් බැහැරව පවතින කෘෂි ව්‍යවසායක අවස්ථාවන් සම්බන්ධයෙන් ග්‍රාමීය ගොවි කාන්තා සහ තරුණ ප්‍රජාවන් දැනුවත් කිරීම සහ ව්‍යවසායකයෙකු ලෙස ගොඩනැගීම සඳහා ඔවුන්ට අවශ්‍ය දැනුම, ආකල්ප හා කුසලතා වර්ධනය කිරීම, ග්‍රාමීය ගොවි කාන්තා සහ තරුණ ප්‍රජාව බලගැන්වීම මෙම දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනේ ප්‍රධාන අරමුණ විය.

මෙම වැඩසටහන් කුරුණෑගල, බදුල්ල සහ හම්බන්තොට යන දිස්ත්‍රික්කයන්හි පිළිවෙළින් 2022 සැප්තැම්බර් සහ නොවැම්බර් මාසයන්හි දී ක්‍රියාත්මක කල අතර, එක් දිස්ත්‍රික්කයකින් ගොවිජන සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන බල ප්‍රදේශ/ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ 10 බැගින් අවරණය වන පරිදි දිස්ත්‍රික්ක තුනෙන් තෝරාගත් ස්ථාන 30ක මෙම දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.

කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ වාරියපොල, රඹේ, පඩුවස්තුවර, ගල්ගමුව, නිකවැරටිය, ඉබ්බාගමුව, කුරුණෑගල, පොල්ගහවෙල, කුලියාපිටිය, කිතලව යන ගොවිජනසේවා මධ්‍යස්ථාන ආවරණය වන පරිදි පුහුණුලාභීන් 410 දෙනෙකු ද; බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ බදුල්ල, හපුනලේ, හල්දුම්මල, හාලිආල, සොරනාතොට, බණ්ඩාරවෙල, මීගහකිවුල, රිදීමාලියද්ද, වැලිමඩ, උච්චපරණගම යන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස ආවරණය වන පරිදි පුහුණුලාභීන් 427 දෙනෙකු ද; හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ ලුණුගම්වෙහෙර, තිස්සමහාරාමය, හම්බන්තොට, අම්බලන්තොට, සූරියවැව, අගුණකොලපැලැස්ස, වලස්මුල්ල, ඕකේවෙල, තංගල්ල, විරකැටිය යන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස ආවරණය වන පරිදි පුහුණුලාභීන් 418 දෙනෙකු ද ලෙස වැඩසටහන් 30 ක් මගින් පුහුණුලාභීන් 1255 දැනුවත් කරන ලදී.

අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල

- I. මෙම වැඩසටහන තුළ ව්‍යවසායකයෙකු ලෙස ගොඩනැගීම හා ඒ සඳහා ප්‍රගුණ කළ යුතු ගුණාංග, බෝග නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රයට අදාළව ගොවිපල ආශ්‍රිතව සහ ගොවිපලෙන් බැහැරව ආරම්භ කල හැකි නව ආකර්ෂණීය කෘෂි ව්‍යවසායක අවස්ථා හඳුනා ගැනීම, සත්ත්ව නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රයට සහ අපනයන බෝග ක්ෂේත්‍රයට අදාළව ගොවිපල ආශ්‍රිතව සහ ගොවිපලෙන් බැහැරව ආරම්භ කල හැකි නව ආකර්ෂණීය කෘෂි ව්‍යවසායක අවස්ථා හඳුනා ගැනීම, නවක ව්‍යවසායකයින් ලෙස ව්‍යාපාර සැලසුම් කිරීම හා කළමනාකරණය සහ ව්‍යවසාය සංවර්ධනයට අදාළ සහාය සේවා සමග සම්බන්ධ වීම යන විෂය ක්ෂේත්‍රයන් පිළිබඳව අවධානයට ලක් කරන ලදී.
- II. සමාදායී හා නිරසාර ගොවිජන සමාජයක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා දායක විය හැකි ශක්තිමත් කාන්තා හා තරුණ ව්‍යවසායකයින් පිරිස් කුරුණෑගල, බදුල්ල හා හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්ක තුළින් බිහිකර ගැනීම මෙම දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනෙහි නිමැවුම වූ අතර; කාන්තා හා තරුණ ප්‍රජාව ආදායම් ඉපයීමේ ක්‍රියාවලියට සක්‍රීය ලෙස දායක කරගැනීම හරහා ශාඛ ආර්ථිකය ශක්තිමත් කිරීමත් එමගින් ග්‍රාමීය ගොවිජන සමාජයේ ජීවන තත්වය ඉහළ නැංවීමත් මෙම දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනෙන් අපේක්ෂිත දීර්ඝ කාලීන නිමැවුම විය.

3. ග්‍රාම සංවර්ධන වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීම සහ කළමනාකරණය සඳහා ප්‍රජා සහභාගීත්ව ක්‍රමවේදය භාවිතා කිරීම පිළිබඳ පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ පුහුණු වැඩසටහන

- මූල්‍ය දායකත්වය : කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය

වැඩසටහන් සම්බන්ධීකරණය

- හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය විසින් මෙම පුහුණු වැඩසටහන මෙහෙයවනු ලැබුණි. වැඩසටහන සංවිධානය සඳහා සම්බන්ධීකරණ සභාය කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රතිපත්ති සහ ව්‍යාපෘති ඇගයුම් අංශය ලබා දෙන ලද අතර, වැඩසටහනේ වියදම් කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ මූල්‍ය දායකත්වය මත සිදු කරන ලදී .

- සම්පත් දායකත්වය

වින්තක ජයසූරිය මහතා (පුහුණු වැඩසටහනේ සම්බන්ධීකාරක/අංශ ප්‍රධාන, අධ්‍යාපන හා පුහුණු අංශය), චතුර ජයම්පති ද සිල්වා මහතා (ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී, අධ්‍යාපන හා පුහුණු අංශය), සිදන් බණ්ඩාර මහතා (ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී, පරිසර අංශය), ප්‍රසන්න විජේසිංහ මහතා (අංශ ප්‍රධාන, දත්ත කළමනාකරණ අංශය) සහ සංගීත ප්‍රසාද් මහතා (පර්යේෂණ නිලධාරී, දත්ත කළමනාකරණ අංශය) යන සම්පත් දායක කණ්ඩායම ද; බාහිර සම්පත් දායකයින් ලෙස ආර්.ඒල්.ඒන්.ජයතිස්ස (හිටපු අතිරේක අධ්‍යක්ෂක, හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය) සහ ඒ.බී.ඒම්.විජේතුංග මහතා (අධ්‍යක්ෂ කෘෂි තාක්ෂණ, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය) යන නිලධාරීන් සහභාගි වූහ.

අරමුණ

කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය විසින් ජාතික මට්ටමේ වැඩසටහනක් ලෙස ‘ජීවනෝපාය සංවර්ධනය’ පදනම් කරගත් ආදර්ශ ගම්මාන වැඩසටහන් දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණි. මෙම ආදර්ශ ගම්මාන වැඩසටහන් වල ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ තෝරාගත් ගම්මාන තුළ තිරසාර ආදායම් උත්පාදන ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ජීවනෝපාය සංවර්ධනය; තාක්ෂණය සම්ප්‍රේෂණය හරහා ගොවි ජනතාවගේ දැනුම, ආකල්ප, කුසලතා, වැඩිදියුණු කිරීම; හා ඒ සඳහා රාජ්‍ය - පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව ප්‍රවේශයන් ගොඩනැංවීමයි.

ග්‍රාමීය දරිද්‍රතාවය අවම කිරීම ඉලක්ක කරගත් සංවර්ධන වැඩසටහන් වලදී වඩාත් සාර්ථක සහ තිරසාර ප්‍රවේශය බවට හඳුනාගෙන ඇත්තේ සැලසුම් සකස් කිරීමේ අවධියේ සිට ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හා ඇගයීමේ අවධිය දක්වා ප්‍රජාවගේ සෘජු දායකත්වයන් සහභාගීත්වයන් තහවුරු වන සංවර්ධන ප්‍රවේශය යි. ඒ අනුව ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් සෘජුව කටයුතු කරන නිලධාරීන් වෙත ඉහත සඳහන් කළ ආකාරයේ ප්‍රජා කේන්ද්‍රීය සංවර්ධන ප්‍රවේශයන් සහ ක්‍රමවේදයන් පිළිබඳ විධිමත් පුහුණුවක් ලබා දීමේ අරමුණින් මෙම පුහුණු වැඩසටහන සම්පාදනය කෙරිණ.

මෙම පුහුණු වැඩසටහන 2022.02.07 දින සිට 2022.02.09 දින දක්වා පොල්ගොල්ල, ජාතික සමුපකාර අධ්‍යයන ආයතන පරිශ්‍රයේ දී තෙදින තේවාසික පුහුණුවක් ලෙස පවත්වන ලදී. මෙහි පුහුණුලාභීන් ලෙස කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයට අනුබද්ධ දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂවරුන් හා සංවර්ධන නිලධාරීන් 45ක් පුහුණුව සඳහා සහභාගී විය. තවද මෙම වැඩසටහනට අදාළව පවත්වන ලද ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන දෙක සඳහා අදාළ ගම් දෙකෙහි ගම්වාසීන් 195 දෙනෙකු සහභාගී වූහ.

අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල

- I. මෙම වැඩසටහන මගින් සහභාගී වූවන් හට ප්‍රජා සහභාගීත්වය තුළින් ග්‍රාමීය සංවර්ධනය ඉලක්ක කරගත් ප්‍රජා ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සකස් කිරීම පිළිබඳ මූලික සංකල්ප හා ක්‍රමවේදයන්ට අදාළ න්‍යායාත්මක දැනුම සහ ප්‍රයෝගික කුසලතා වර්ධනය කරගැනීමට අවස්ථාව උදා කර දෙන ලදී.
- II. මෙම පුහුණු වැඩසටහන තුළ දී ග්‍රාමීය සංවර්ධනයේදී ප්‍රජා සහභාගීත්වය, කඩිනම් හා සහභාගීත්ව ගැමි විමසුම, කඩිනම් සහ සහභාගීත්ව ගැමි විමසුම් ක්‍රමය යටතේ දත්ත එකතු කිරීමේ විධි ක්‍රම, ව්‍යාපෘති සැලසුම්කරණය සඳහා මෙම දත්ත ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ආකාරය, ගැටලු හඳුනා ගැනීම, විශ්ලේෂණය හා පෙළගැස්වීම, ගැටලු ගස හා අරමුණු ගස, ප්‍රජා ක්‍රියාකාරී සැලසුමක අඩංගු විය යුතු මූලික කරුණු හා ප්‍රායෝගිකව ප්‍රජා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කිරීම යන විෂය ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ලදී.
- III. මෙම වැඩසටහන හරහා ග්‍රාමීය හා ප්‍රජා සංවර්ධන වැඩසටහන් සැලසුම්කරණය හා කළමනාකරණය වඩාත් ඵලදායීව සිදු කිරීම සඳහා ප්‍රජා සහභාගීත්ව ක්‍රමවේදය භාවිතා කිරීම සඳහා වන හැකියාව වර්ධනය වූ, පුහුණු කණ්ඩායමක් බිහි කරන ලද අතර තෝරා ගනු ලැබූ ගම්මාන 02ක් සඳහා ආදර්ශ ප්‍රජා ක්‍රියාකාරී සැලසුම් 02ක් සකස් කරන ලදී.

2.5:

දත්ත කළමනාකරණය

කෘෂිකාර්මික අලෙවි තොරතුරු ව්‍යාපෘතිය

එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන අරමුදලෙහි මූල්‍ය සහ තාක්ෂණික සහයෝගය මත 1979 වසරේ ආරම්භ කර මේ දක්වා අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන සුවිශේෂී ව්‍යාපෘතියකි 'කෘෂිකාර්මික අලෙවි තොරතුරු ව්‍යාපෘතිය'. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ කොළඹ ඇතුළු තදසන්න වෙළෙඳපොළ, දිවයිනේ සියලුම දිස්ත්‍රික්ක ආවරණය වන පරිදි ප්‍රධාන සිල්ලර සහ තොග වෙළෙඳපොළ, ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන සහ ප්‍රධාන නිෂ්පාදන ප්‍රදේශවල තොග, සිල්ලර සහ කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන සඳහා ගොවීන් ලද මිල ගණන් සහ ඊට පාදක වන තොරතුරු එක්රැස් කිරීම සිදුකරනු ලබයි.

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ දිවයිනේ සියලුම ආර්ථික මධ්‍යස්ථානවල තොග මිල ගණන් දෛනිකව ප්‍රකාශයට පත් කෙරේ. සතිපතා ආහාර ද්‍රව්‍ය විවරණිකාව මගින් දිවයිනේ සියලුම වෙළෙඳපොළ වල පැවැති තොග, සිල්ලර මෙන්ම නිෂ්පාදන ප්‍රදේශවල අදාළ බෝග සඳහා ගොවීන් ලද මිල ද ප්‍රකාශයට පත් කෙරේ.

මාසික තොරතුරු විවරණිකාව අදාළ මාසය තුළ සමස්ත වෙළෙඳපොළ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ විවරණයක යෙදේ. පසුගිය වසර තුළ සැලසුම් කළ පරිදි සතිපතා ආහාර ද්‍රව්‍ය විවරණිකා 52ක් සහ මාසික තොරතුරු විවරණිකා 12ක් ප්‍රකාශයට පත් විය.

මෙය මගින් කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී කිරීම සඳහා ස්වයංක්‍රීය තොරතුරු පද්ධතියක් (Automated Cloud System) නිර්මාණය කිරීම මේ වන විට ආරම්භ කර ඇති අතර එය අවසන් අදියරට පැමිණ ඇත. ව්‍යාපෘතිය මගින් ජනනය කරන තොරතුරු ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන්, අමාත්‍යාංශ, රාජ්‍ය හා පුද්ගලික ආයතන, විශ්ව විද්‍යාල සිසුන් ඇතුළු තොරතුරු භාවිතා කරන්නන් හට ඔවුන්ගේ ඉල්ලීම් වලට අනුව ලබා දීමේ කටයුතු ද දත්ත කළමනාකරණ අංශයේ ප්‍රධාන වගකීමක් ද වේ.

Item	Details				Averages			
	Range		Average	Change *	Range		Average	Change *
	23-Mar	22-Mar	22-Mar	23-Mar	23-Mar	22-Mar	22-Mar	
Rice (Rs/kg)								
Samba 1	169.00 - 195.00	187.00	188.75	-1.75	187.00 - 190.00	189.00	188.00	1.00
Samba 2	179.00 - 185.00	182.00	181.00	1.00	178.00 - 180.00	179.25	176.40	2.85
Keer's Samba	230.00 - 245.00	239.00	242.00	-7.00	210.00 - 233.00	220.40	218.00	2.40
Nadu 1	180.00 - 185.00	183.75	178.00	5.75	180.00 - 184.00	181.33	182.00	-0.67
Nadu 2	175.00 - 180.00	179.00	169.00	10.00	170.00 - 178.00	173.00	169.00	4.00
Raw red	185.00 - 190.00	186.00	179.60	6.40	170.00 - 180.00	175.00	171.00	4.00
Raw White	180.00 - 185.00	184.00	179.00	5.00	165.00 - 170.00	168.00	168.00	0.00
Imported Rice								
Purple Samba	148.00 - 155.00	150.00	149.00	1.00	155.00 - 155.00	155.00	157.50	-2.50
Nadu	140.00 - 148.00	144.00	144.00	0.00	150.00 - 150.00	150.00	152.50	-2.50
Raw White	138.00 - 140.00	136.00	133.20	2.80	145.00 - 145.00	145.00	147.50	-2.50
Raw red								
Subsidiary Food Crops								
Dried Chillies (Rs/kg)								
Imported	1050.00 - 1175.00	1142.50	1098.00	44.50				
Local								
Onion (Rs/kg)								
Sri Lanka								
Vedalan	220.00 - 240.00	232.00	246.00	-14.00				
Imported	190.00 - 200.00	198.00	202.00	-4.00				
Pigeon Pea (Rs/kg)								
Imported	104.00 - 135.00	123.00	132.00	-9.00				
Local								
Potatoes (Rs/kg)								
Welimada	150.00 - 160.00	152.00	151.25	0.75				
Newcastle	170.00 - 180.00	174.00	174.00	0.00				
Imported	100.00 - 110.00	104.00	108.00	-4.00				
Pulses (Rs/kg)								
Green Gram	850.00 - 900.00	870.00	860.00	10.00				
Cowpeas	350.00 - 360.00	350.00	378.00	-28.00				
Red Lentil	370.00 - 380.00	370.00	378.00	-8.00				
Beans (Rs/kg)								
Brown	31.00 - 31.50	31.25	31.25	0.00				
White	28.00 - 28.50	28.25	28.25	0.00				

2.6:

තොරතුරු සහ සන්නිවේදනය අංශය

ක්‍රියාකාරකම / ව්‍යාපෘතිය හෝ වැඩසටහන තොරතුරු (ප්‍රමාණය, භාෂාව ආදී)

පර්යේෂණ වාර්තා සහ පත්‍රිකා	<ul style="list-style-type: none"> පර්යේෂණ වාර්තා (සිංහල) - 02 පර්යේෂණ වාර්තා (ඉංග්‍රීසි) - 16 කාර්ය පත්‍රිකා (සිංහල) - 01 කාර්ය පත්‍රිකා/Working Papers (ඉංග්‍රීසි) - 09 Occasional Publications (ඉංග්‍රීසි) - 06
ශාස්ත්‍රීය ප්‍රකාශන	<ul style="list-style-type: none"> Sri Lanka Journal of Agrarian Studies - 01 Issue ගොවිකටයුතු අධ්‍යයනය - කලාප 01
පුවත්පත්	<ul style="list-style-type: none"> ගොවිමිණ - කෘෂිකර්ම ජාතික පුවත්පත - කලාප 06, පිටපත් 50,000යි හදබිම - පුවත්පත් (ශ්‍රී ලංකා හදබිම අධිකාරිය සමග) - කලාප 01, පිටපත් 5000
පොත්	<ul style="list-style-type: none"> මිනිස් - මොනර ගැටුම කෘෂිකාර්මික ජීව වැට ඌව සහ නැගෙනහිර වනජීවී කලාපය තුළ මිනිස් - වන සත්ත්ව ගැටුම කෘමි හා වන සත්ත්ව හානි පාලනය සඳහා වන සාම්ප්‍රදායික දැනුම
රූපවාහිනී සහ ගුවන් විදුලි සම්මුඛ සාකච්ඡා	<ul style="list-style-type: none"> ස්වාධීන රූපවාහිනී සේවය - 08 ජාතික රූපවාහිනිය - 05 හරිත ටීවී. - 03 සිරස TV1 - 01 ලක්විරු එල් එම් - 01
සමාජ මාධ්‍ය (මුහුණුපොත)	DIMO සෞභාග්‍යා කෘෂිකාර්මික සංවාද මාලාව - 04
වෙනත් වාර ප්‍රකාශන	<ul style="list-style-type: none"> ගොවිජනතා සඟරාව - කලාප 02 ගොවිකටයුතු පුවත් හසුන - කලාප 01

මහජන දේශන

බාහිර ආයතන නියෝජනය කරමින් විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්, විද්වතුන් සහ පරිපාලකයින් විසින් මහජන දේශන (Public Lectures) 06ක් පවත්වන ලදී.

Topic	Speaker	
<p>Vignettes of Sri Lanka's Economic Crisis and Path to Recovery</p>	 <p>BROADENING PERSPECTIVES HARTI monthly lecture series</p> <p>June 30, 2022 at 4.00 pm</p> <p>"Vignettes of Sri Lanka's economic crisis and path to recovery"</p> <p>Speaker Dr. Vagisha Gunasekara Senior Economist at UNDP - Sri Lanka</p> <p>Join Zoom Meeting Meeting ID: 848 5093 2807 Passcode: 828784</p> <p>For more information : Chinthika Jayasinghe +94 71 8006360 Dhanika Dhanayake +94 77 994205</p> <p>Hector Kobbekaduwa Agrarian Research and Training Institute Email : programharti@gmail.com www.harti.gov.lk</p>	<p>Dr. Vagisha Gunasekara (Senior Economist at the UNDP)</p>
<p>Positioning Sri Lanka as a Prominent Hub for Innovative Products and Services</p>	 <p>"Positioning Sri Lanka as a Prominent Hub for Innovative Products and Services"</p> <p>Mrs. Indira Malwatte Former Chairperson, EDB</p> <p>HARTI lecture series - Positioning Sri Lanka as a Prominent Hub for Innovative Product...</p> <p>110 views - 8 months ago</p>	<p>Speaker - Mrs. Indira Malwatte (Former Chairperson, EDB)</p>
<p>Radical thoughts of G.V.D. de Silva : Country, City, Communism</p>	 <p>Radical thoughts of G. V. S. de Silva: Country, City, Communism</p> <p>Prof. Kanishka Goonewardena Professor of Geography and Planning, University of Toronto</p> <p>Radical thoughts of G V S de Silva: Country, City, Communism / Prof. Kanishka...</p> <p>17 views - 8 months ago</p>	<p>Prof. Kanishka Goonewardena (Professor of Geography and Planning, University of Toronto)</p>

<p>Digital Agri food Ecosystems: A Modular Path for Sri Lanka To Achieve Food Security</p>	 <p>BROADENING PERSPECTIVES HARTI monthly lecture series</p> <p>September 29, 2022 at 3.30 pm</p> <p>Digital Agrifood Ecosystems: A modular path for Sri Lanka to achieve Food Security</p> <p>Speaker Prof. Athula Ginige Professor in Information Technology Western Sydney University, Australia</p> <p>Join Zoom Meeting Meeting ID: 899 0805 1910 Passcode: 476809</p> <p>Moderator P.R. Weerakkody Research Fellow / HARTI</p> <p>For more information : Chandika Dissanayake v94.77.9542952</p> <p>Hector Kobbekaduwa Agrarian Research and Training Institute Email : programharti@gmail.com www.harti.gov.lk</p>	<p>Prof. Athula Ginige (Professor in Information Technology, Western Sydney University, Australia)</p>
<p>Pricing Nature - Using Economic Valuation Methods To Agri - Environment Policies</p>	 <p>BROADENING PERSPECTIVES HARTI monthly lecture series</p> <p>November 24, 2022 at 10.30 am</p> <p>Pricing Nature - Using economic valuation methods to guide agri - environmental policies</p> <p>Speaker Dr. Sahan T. M. Dissanayake Associate Professor in Economics, Portland State University, USA</p> <p>Join Zoom Meeting Meeting ID: 817 2609 3028 Passcode: 766482</p> <p>Moderator Ms Thilani Pathmajani Head, Environment Division/HARTI</p> <p>For more information : Chandika Dissanayake v94.77.9542952</p> <p>Hector Kobbekaduwa Agrarian Research and Training Institute Email : programharti@gmail.com www.harti.gov.lk</p>	<p>Dr. Sahan T.M. Dissanayake (Associate Professor in Economics, Portland State University, USA)</p>
<p>Discourse of Research and Policy for Restructuring Rural Agrarian Sector</p>	 <p>BROADENING PERSPECTIVES HARTI monthly lecture series</p> <p>October 27, 2022 at 10.00 am</p> <p>Discourse of Research and Policy for Restructuring Rural Agrarian Sector</p> <p>Speaker Dr Upul Abeyrathne Professor in Political Science / Public Policy University of Peradeniya</p> <p>Join Zoom Meeting Meeting ID: 898 3002 0896 Passcode: 690100</p> <p>Moderator P.R. Weerakkody Research Fellow / HARTI</p> <p>For more information : Chandika Dissanayake v94.77.9542952</p> <p>Hector Kobbekaduwa Agrarian Research and Training Institute Email : programharti@gmail.com www.harti.gov.lk</p>	<p>Dr. Upul Aberathna (Professor in Political Science/ Public Policy University of Peradeniya)</p>

ජායාරූප ප්‍රසන්නකාලය

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ ගොවිජන සහ ග්‍රාමීය සංවර්ධන අංශයන්ට අදාළ කාලීන ජායාරූප සහ වීඩියෝ පටිගත කිරීම, සංස්කරණය, කාණ්ඩගත කිරීම, ගබඩා කිරීම සහ බෙදා හැරීම යන කටයුතු සිදු කරන ලදී. මේ සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ප්‍රදේශයන්ට ආවේනික වගා ක්‍රම, පාරිසරික පද්ධතීන්, මානව ක්‍රියාකාරකම් ආදිය සඳහා වැඩි අවධානයක් යොමු කරන ලදී. ලබා ගන්නා ලද ජායාරූප සහ වීඩියෝ දර්ශන උපයෝගී කරගනිමින් ඒ ඒ මාතෘකා යටතේ වීඩියෝ වැඩසටහන් නිර්මාණය කරන ලදී. එම වීඩියෝ වැඩසටහන් **HARTI YouTube** වැනලය යටතේ සියලුම සමාජ මාධ්‍ය ජාලා ඔස්සේ ප්‍රචාරණය කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ සිදු කරන ලද ක්ෂේත්‍ර ක්‍රියාකාරකම් (ජායාරූප ගතකිරීම සහ වීඩියෝ පටිගත කිරීම) පහතින් දක්වා ඇත.

දිනය	ප්‍රදේශය	කාණ්ඩය	ජායාරූප	වීඩියෝ පටිගත කිරීම
2022.05.02	වීරවිල, නිස්සමහරාමය.	මුං වගාව වී	√	√
2022.05.03	නුවරඑළිය	වී, හෙල්මළු	√	√
2022.05.04	කැප්පෙට්පොළ	ආර්ථික මධ්‍යස්ථානය කැරට්, බෝංචි, අල,	√	√
2022.05.05	සීතාඵලිය ඇතුළු අවට ප්‍රදේශ	ගෝවා, බීට්, ලීක්ස් සලාද,	√	√

වාර්ෂික වාර්තාව 2022

දිනය	ප්‍රදේශය	කාණ්ඩය	ඡායාරූප	වීඩියෝ පටිගත කිරීම
2022 .08.20	පුත්තූර්, නිර්වේලි, නෙලියයි	කෙසෙල් රතුළුණු	√	√
2022 .08 21	උරුම්පිරායි කොපායි නයිනදී	කුරහන් අල වර්ග ඵණු	√	√
2022 .08.22	සිරුපෙඩි මනිපායි කිරුනවෙලි වෙළඳපොළ	පණු පොහොර මිදී මිරිස්	√	√
2022.08.23	උරුම්පිරායි පල්පත්තය සුනක්කම්	කිරි නිෂ්පාදන කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදන	√	√
2022.08.24	කෝපායි යාපනය විශ්ව විද්‍යාලය	යාපනය විශ්ව විද්‍යාලය	√	√
2022.08.24	රත්මලාන	පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, රත්මලාන	√	√
2022.12.08	කොළඹ, කොටහේන, කළුබෝවිල මහරගම	නාගරික කෘෂිකර්මය-කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය	√	√
2022.12.08	කඩුවෙල	නාගරික කෘෂිකර්මය-කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය	√	√
2022.12.13	රඹුක්කන	ගෙවතු වගාව	√	√
2022.12.14	කල්පිටිය	දෙළුම් වගාව	√	√
2022.12.15	කඩුවෙල, මාලමේ, හෝමාගම	නාගරික කෘෂිකර්මය	√	√
2022.12.17	පානදුර	නාගරික කෘෂිකර්මය-කළුතර දිස්ත්‍රික්කය	√	√
2022.12.18	බණ්ඩාරගම	නාගරික කෘෂිකර්මය-කළුතර දිස්ත්‍රික්කය	√	√
2022.12.20	සීතාඵලිය	බීජ අර්තාපල් ගොවිපළ සීතාඵලිය	√	√
2022.12.21	බණ්ඩාරවෙල	ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ බෝග වගාකිරීම	√	√
2022.12.22	බණ්ඩාරවෙල	කැපුම් මල් වගාව සහ ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය (RARDC)-බණ්ඩාරවෙල	√	√
2022.12.23	අබේවෙල	අබේවෙල ගොවිපොළ	√	√
2022.12.24	ගම්පහ	කැපුම් මල් වගාව	√	√
2022.12.25	ගම්පහ	කැපුම් මල් වගාව සහ මල් අපනයනකරුවන්	√	√

YouTube කැච්ඡ (MEDIA/1/2022 ව්‍යාපෘතිය)

HARTI HECTOR KOBBEKADUWA AGRARIAN RESEARCH AND TRAINING INSTITUTE

HARTI @HartiSriLanka 1.23K subscribers

Customize channel Manage videos

VIDEOS PLAYLISTS COMMUNITY CHANNELS ABOUT

Popular

- සාර්වක කාර්යාලය** / Tips to make a successful livelihood. 90 views • 22 hours ago
- වගා කළමනාකරණය** / How to make money with flowers - SUCCESS STORIES 01. 1.9K views • 2 weeks ago
- බිම්බල් වගා කළමනාකරණය** / mushroom cultivation. 875 views • 2 weeks ago
- ලාභ ලබන ව්‍යාපෘති**. 289 views • 1 month ago
- New Year 2023 අතිශය සාර්වක වසරක්**. 116 views • 1 month ago
- අලුත් දිනක්** / 4 NEW DAY. 75 views • 2 months ago
- දින 45කින් ලබන 4.5ක්** / Vermicompost - Sri Lanka. 1.6K views • 2 months ago
- සාර්වක කාර්යාලය** / Entrepreneurship Motivation - HARTI - Sri Lanka. 306 views • 2 months ago
- බිම්බල් කළමනාකරණය**. 336 views • 2 months ago
- වගා කළමනාකරණය** / Traditional Food - Sri Lanka. 2.1K views • 2 months ago
- වගා කළමනාකරණය** / කොහොඹදා? / HARTI - Sri Lanka. 199 views • 2 months ago
- 50 වසරක**. 262 views • 11 months ago
- ගුණවත් සහල් මිලට**. 392 views • 1 year ago
- සාර්වක කාර්යාලය** / Secrets of successful mushroom cultivation. 18K views • 1 year ago

වාර්ෂික වාර්තාව 2022

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය විසින් සිදු කරනු ලබන සමාජ-ආර්ථික පර්යේෂණ සහ පුහුණු කිරීමේ කටයුතු ආශ්‍රයෙන් ලබාගන්නා දැනුම සහ අත්දැකීම් විවිධ පාර්ශ්වකරුවන් අතර බෙහැරීම නිරතුරුවම සිදුකරනු ලබයි. ඒ සඳහා නවීන සමාජ මාධ්‍යාලය භාවිතය සඳහා ද යොමු වී ඇත. ඒ අනුව තම පර්යේෂණ නිලධාරීන්ගේ දැනුම සහ අත්දැකීම් සමාජගත කිරීම සඳහා "ගොවිජන කතිකාව" නමින් **YouTube** නාළිකාවක් ආරම්භකොට ඇත. ඉතා ඉහළ ප්‍රේක්ෂක ප්‍රතිචාරයක් සහිත මෙම වැඩසටහන ඉහළ පිළිගැනීමකට ලක්ව ඇත. ඒ යටතේ සිදුකරන ලද පටිගත කිරීම් සහ ප්‍රචාරයන් පහතින් දක්වා ඇත.

දිනය	සම්පත් දායකයින්	මාතෘකාව	
01.	2022.01.19	සිදත් බණ්ඩාර මයා	ජල කළමනාකරණය
02.		නාලක විජේසූරිය මයා	දේශීය සහල් මිල උච්චාවචනය
03.	2022.07.25	චින්තක ජයසූරිය මයා	සාර්ථක ව්‍යවසායකයෙකු වන්නේ කෙසේද ?
04.		සංගීත් ප්‍රසාද් මයා	බිම්මල් වගාව
05.	2022.07.26	එම්.ජී. පද්මජානී මිය	ඉඩම් ගැටලු - කට්ටිමාරු සහ තට්ටුමාරු
06.		ගීතානි සමරසිංහ මිය	විද්‍යුත් අලෙවිකරණය
07.	2022.07.27	සුසිලා ලුර්දු මිය	හෙළ බොජුන් සහ දේශීය ආහාර
08.		ඩබ්ලිව්.ඒ.එච්. ශාන්ත මයා	මිරිස් වගාව
09.	2022.09.14	සාගරිකා හිටිහාමු මිය	දේශීය කිරි නිෂ්පාදනය
10.	2022.09.15	අනුපා දිසානායක මිය	දේශීය පලතුරු වගාව සහ ඒ ආශ්‍රිත ගැටලු
11.		රවීනා උදාරි මිය	ශ්‍රී ලංකාවේ බීජ ක්ෂේත්‍රය
12.	2022.09.16	තුෂාරා ධර්මවර්ධන මිය	ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය අංශය
13.		රසිකා විජේසිංහ මිය	කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ සංවිධානය සඳහා පර්යේෂණයන්හි වැදගත්කම
14.		රේණුකා වීරකෝකඩ්	ගැඩවිල් පොහොර නිෂ්පාදනය
15.	2022.10.06	එන්.පී.ජී. සමන්ත මයා	අලෙවි මිල තොරතුරු සේවය
16.		අමල් දිසානායක මයා	වන සත්ත්ව හානි
17.	2022.10.07	උත්පලා ජයසිංහ මෙය	කෘෂිකාර්මික උරුම පද්ධතීන්
18.		ආචාර්ය ඩබ්ලිව්.ඒ.ආර්.වික්‍රමසිංහ මයා	ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තය සහ ග්‍රාමීය ගොවිජනතාවගේ ජීවනෝපාය සංවර්ධනය
19.	2022.11.03	ප්‍රසන්න විජේසිංහ මයා	කෘෂිකර්ම ක්ෂේත්‍රයේ දත්ත භාවිතයේ ඇති වැදගත්කම
20.	2022.11.04	රෝෂිනි රඹුක්වැල්ල මිය	කෘෂි රක්ෂණය
21.		නොරිකා අයෝම් මිය	පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම
22.	2022.12.28	රුවිනි විදානපතිරණ මිය	එළවළු සහ පලතුරු බෝගයන්හි ගුණාත්මක බව
23.		දිලිනි පෙරේරා මිය	කෘෂිකර්මාන්තය හා බැඳුණු කෘෂි ප්‍රතිපත්ති
24.	2022.12.29	එම්. රිඤානා මිය	කෘෂි යෙදවුම්
25.		ජේ. සී ද සිල්වා මයා	ශ්‍රී ලංකාවේ ගොවි සංවිධාන ව්‍යුහය හා එහි ක්‍රියාකාරීත්වය
26.		එස්. සමරකෝන් මයා	කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ ගැටලු සහ අභියෝග ජය ගන්නේ කෙසේද ?

2.7: පුස්තකාලය

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩලයේ සහ අනෙකුත් උනන්දුවක් දක්වන පුද්ගලයින්ගේ සහ සංවිධානවල ප්‍රයෝජනය සඳහා කෘෂිකාර්මික අංශයට අදාළ තොරතුරු එක්රැස් කිරීම, ගොනු කිරීම සහ තොරතුරු අවශ්‍යතා සැපයීම පුස්තකාලයේ ප්‍රධාන කාර්යභාරයයි.

2022 වර්ෂය තුළ කාර්ය මණ්ඩලයේ විමර්ශන අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් ග්‍රන්ථ 319ක්, ද විමර්ශන කෘති 21ක් සහ වාර ප්‍රකාශන 27ක් ද නිකුත් කර තිබේ. වර්ෂය තුළ පුස්තකාලයට පැමිණි බාහිර පරිශීලකයින්ගේ සංඛ්‍යාව 65කි.

තොන්, සඟරා සහ වාර ප්‍රකාශන අත්පත් කර ගැනීම

වර්ෂය තුළ ග්‍රන්ථ 90ක් පුස්තකාල එකතුවට අත්පත් කර ගෙන ඇත. දේශීය සහ විදේශීය ආයතනවලින් වාර සඟරා, පුවත් හසුන්, වාර්ෂික වාර්තා විශාල ප්‍රමාණයක් හුවමාරු හෝ පරිත්‍යාග වශයෙන් ලැබී තිබේ. ආයතනය විසින් වර්ෂය තුළ විදේශීය සඟරා නාම 03කට (කලාප 11ක් ඇතුළත්) දායකත්වය ලබා ගන්නා ලදී.

පුස්තකාල සේවා

පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩලයේ සහ බාහිර පාඨක ඉල්ලීම් පරිදි තොරතුරු සහ ප්‍රලේඛන සේවාවන් වන සාහිත්‍ය ගවේෂණය, විමර්ශන සේවා, කාලීන තොරතුරු පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම් සහ ඡායා පිටපත් සේවාවන් සපයන ලදී.

පුස්තකාලය තුළ නවීන වයිගයි පහසුකම ලබා ගැනීමත් සමඟ අන්තර්ජාල පාදක තොරතුරු පහසුකම් සඳහා වූ ප්‍රවේශය පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා තව දුරටත් පුළුල් කරන ලදී. පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩලය සහ පාඨකයින් සඳහා විවිධ විෂයන් යටතේ පවත්වාගෙන යන පුවත්පත් ලිපි එකතුව ක්ෂණික විමර්ශනය සඳහා අඛණ්ඩ අනුක්‍රමණිකගත කොට ඇත.

අන්තර් පුස්තකාල සහයෝගීතාවය (ILC)

යම්කිසි පුස්තකාල ද්‍රව්‍යක් අප පුස්තකාලයේ හෝ වෙනත් විශේෂ පුස්තකාලයක නොමැති විට අන්තර් පුස්තකාල සහයෝගීතා ක්‍රමය මඟින් පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය හුවමාරු කර ගැනීමේ පහසුකම අප පුස්තකාලය සතුව පවතී. එය

ආයතනික මට්ටමින් සිදු විය යුතු අතර අන්තර් පුස්තකාල සහයෝගීතාව සඳහා ඉල්ලුම් කරන පුස්තකාල මූලින්ම එකඟතාවයකට/ නීති පද්ධතියකට යටත්ව අත්සන් කොට පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය හුවමාරු කර ගත හැක. තවද, අපගේ පර්යේෂණ අවශ්‍යතාවයන් සඳහා විද්‍යුත් ලිපි මගින් විශ්වවිද්‍යාල අතර විද්‍යුත් ලිපි විද්‍යුත් ලියකියවිලි හුවමාරු කර ගැනීම ද සිදු කරනු ලැබේ.

2021 වර්ෂයේ ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා ග්‍රන්ථ විද්‍යාත්මක මූලාශ්‍ර පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය වෙත පුස්තකාල දත්ත ගබඩාව තුළින් සපයන ලදී.

පුස්තකාල ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන්

අප පුස්තකාලය පිළිබඳ අත් පත්‍රිකාවක් විශ්ව විද්‍යාල සිසුන් හා පුස්තකාලයට පැමිණි පරිශීලකයින් අතර බෙදා හරින ලදී

ග්‍රන්ථ නාමාවලිය HARTI ප්‍රකාශනය: 1972 - 2022

ග්‍රන්ථ නාමාවලිය HARTI ප්‍රකාශනය: 1972 - 2022 HARTI හි සහකාර පුස්තකාලයාධිපති යමුනා වීරරත්න මහත්මිය විසින් සකස් කරන ලද අතර එය 2022.02.21 දින HARTI 50 වන සංවස්තර උත්සවයේදී ඵලදායීවන ලදී. මෙම ග්‍රන්ථ නාමාවලියේ පළමු පිටපත පුස්තකාලයේ දියුණුවට විශාල දායකත්වයක් ලබාදුන් ආයතනයේ හිටපු අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් සෙනෙවිරත්න මහතා වෙත පිළිගැන්විණි. මෙම ග්‍රන්ථ නාමාවලියෙහි 1972 සිට 2022 දක්වා HARTI විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද සිංහල සහ ඉංග්‍රීසි පොත් සහ පර්යේෂණ වාර්තා 590ක තොරතුරු අඩංගු වේ. මෙම ග්‍රන්ථ නාමාවලියට <http://www.harti.gov.lk/index.php/en/> වෙබ් අඩවියෙන් ප්‍රවේශ විය හැකිය.

2.8: ඖෂිත හවුල්කාරිත්වය

වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින ආර්ථික තත්ත්වයන් අනුව රජයේ ආයතනයන්හි වැඩසටහන් ඒකාබද්ධ අරමුදල මගින් පමණක් ක්‍රියාත්මක කළ නොහැක. ඒ අනුව 2022 සුවිශේෂී වසරක් වනුයේ ඒකාබද්ධ අරමුදල මගින් රුපියල් මිලියන 15ක මුදලක් ප්‍රාග්ධනය සඳහා වෙන්කරන විට ආයතනයේ පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩල උනන්දුව හා උත්සාහය මත ඖෂිත හවුල්කාර ආයතන සම්බන්ධ කර ගනිමින් වර්ෂය වෙනුවෙන් අමතර රුපියල් මිලියන 55ක මුදලක් ලබාගත හැකි වීමයි.

2022 වර්ෂයේ පහත සඳහන් ආධාර ලබාදෙන ආයතන සමග හවුල් වී ග්‍රාමීය ගොවි ජනතාවගේ සුභ සිද්ධිය උදෙසා ක්‍රියාත්මක වූ ව්‍යාපෘති රැසකට දායක වීමට ආයතනයට හැකිවිය.

1. එක්සත් ජාතීන්ගේ ලෝක ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය (FAO)
2. එක්සත් ජාතීන්ගේ ලෝක ආහාර වැඩසටහන (WFP)
3. වර්ලඩ් විෂන් ලංකා ආයතනය (WVL)
4. ජාත්‍යන්තර ජල කළමනාකරණ ආයතනය (IWMI)

01. එක්සත් ජාතීන්ගේ ලෝක ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය

දේශගුණික කම්පනවලට ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික අංශයේ අවදානම අවම කිරීම සඳහා ඒකාබද්ධ විද්‍යුත් ව්‍යාපෘති සේවාවන් භාවිත කිරීම.

පර්යේෂණ කණ්ඩායම :

- සිදත් බණ්ඩාර, තිළිණි පද්මජානි මුණවීරගේ, ගීතානි සමරසිංහ, ශාන්ත හේවගේ, රිෆානා බුහාරි, කුෂාරා ධර්මවර්ධන, දිනුෂා රත්නායක, චින්තක ජයසූරිය

පර්යේෂණ අරමුණ

- මෙරට වී ගොවීන් අතර ජාතික මට්ටමේ නියෝජිත මූලික සමීක්ෂණයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම හරහා විද්‍යුත් ව්‍යාපෘති සේවා ක්‍රියාවට නැංවීම මගින් ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික අංශය කාලගුණික කම්පනවලට ලක්වීමේ අවදානම අවම කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හඳුනා ගැනීම සහ ඇගයීම සඳහා කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයට අවශ්‍ය සහය සැපයීම.

පර්යේෂණයට අදාළ තීරසාර සංවර්ධන ඉලක්කය

- කුසගින්න දුරලීම, ආහාර සුරක්ෂිතතාවය, ඉහළ පෝෂණයක් අත්පත් කරගැනීම සහ තීරසාර කෘෂිකර්මය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

ප්‍රමුඛ සොයා ගැනීම්

1. ශ්‍රී ලංකාවේ පවත්නා කෘෂිකාර්මික ව්‍යාපෘති සේවයේ කාර්යක්ෂමතාවය පිළිබඳ ගොවීන් තෘප්තිමත් නොවන අතර වඩා උසස් සේවයක් අපේක්ෂා කරයි.

- II. බහුතරයක් ගොවීන් වයසින් වැඩි බැවින් නවීන තාක්ෂණ භාවිතය සම්බන්ධව සාක්ෂරතාවය අඩු මට්ටමක පවතියි
- III. දැනට පවත්නා ඊ ව්‍යාප්ති සේවාවන් පිළිබඳ ගොවීන්ගේ දැනුවත්භාවය අවම මට්ටමක පැවති අතර තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා අවිධිමත් මූලාශ්‍ර මත යැපීම දක්නට ලැබුණි.

ප්‍රධාන නිර්දේශ

- I. ශ්‍රී ලංකාවේ වී නිෂ්පාදකයින් අතර මූලික ගෘහ මට්ටමේ ජාතික සමීක්ෂණයක් ක්‍රියාත්මක කර ශක්තිමත් දත්ත පද්ධතියක් ගොඩනැගීම හා යාවත්කාලීනව පවත්වාගෙන යාම වැදගත්වේ.
- II. ඊ ව්‍යාප්ති සේවාවන් හඳුන්වාදීමේදී ඒවා බහුතරයක් ගොවීන් හට සාර්ථකව ළඟා කරවීමට නම් ඒ හා සම්බන්ධ යටිතල පහසුකම් ග්‍රාමීය මට්ටමේදී වඩා වැඩි දියුණු කළ යුතුය

නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම වෙනුවෙන් ගත් ඉදිරි පියවර

- 1. මෙම අධ්‍යයනයේ සොයාගැනීම් සහ නිර්දේශ මත පදනම්ව අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් ද සම්බන්ධ කර ගනිමින් ‘දේශගුණික කම්පනවලට ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික අංශයේ අවදානම අවම කිරීම සඳහා ඒකාබද්ධ විද්‍යුත් ව්‍යාප්ති සේවාවන් භාවිතා කිරීම’ නමින් අධ්‍යයනයක් 2023 වර්ෂය සඳහා සැලසුම් කරමින් පවතියි.
- 2. අධ්‍යයන සොයාගැනීම් පාදක කර ගනිමින් ලෝක ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය මැදිහත්වීමෙන් වැඩිමුළු, සාකච්ඡා පවත්වා ඇත
- 3. පුවත්පත් ලිපි සම්පාදනය වෙමින් පවතියි

02. එක්සත් ජාතීන්ගේ ලෝක ආහාර වැඩසටහන (WFP)

වෙළෙඳපොළ ක්‍රියාකාරීත්ව දර්ශකය

පර්යේෂණ කණ්ඩායම : එන්.පී.පී. සමන්ත, රෝෂණී රඹුක්වැල්ල, නාලක විජේසූරිය, ප්‍රසන්න විජේසිංහ, සංගීත් ප්‍රනාන්දු, ජයමිණි වම්පිකා, අනුපා දිසානායක.

වෙළෙඳපොළ ක්‍රියාකාරීත්ව දර්ශකය යනු මාතයන් තත්ත්වයක් පදනම් කරගනිමින් වෙළෙඳපොළ ක්‍රියාකාරීත්වය මැන බැලීම සඳහා සකස්කර ගත් දර්ශකයකි. මෙහිින් වෙළෙඳපොළ කුමන ක්‍රියාකාරී මට්ටමක පවතින්නේ ද යන්න විද්‍යාත්මකව මැන බලයි. රට තුළ පැවති ආර්ථික අර්බුදකාරී තත්ත්වය හමුවේ වෙළෙඳපොළ කොතරම් ක්‍රියාකාරී මට්ටමක පවතින්නේද යන්න මැන බැලීම ආහාර සුරක්ෂිතතා ඉලක්ක ළඟාකර ගැනීම සඳහා ඉවහල් වෙයි. ලෝක ආහාර වැඩසටහන අප ආයතනයෙන් කළ ඉල්ලීමකට අනුව වෙළෙඳපොළ දත්ත රැස් කිරීමේ ව්‍යාපෘතියට දත්ත රැස් කරන වෙළෙඳපොළ 37ම ආවරණය වන පරිදි වෙළෙඳපොළ ක්‍රියාකාරීත්ව දර්ශකය සැකසීම සඳහා දත්ත රැස් කරන ලදී.

මෙම ව්‍යාපෘතිය 2022 වසරේ අගෝස්තු මස ආරම්භ කළ අතර 2023 වසරේ ජනවාරි දක්වා මාසික ක්‍රියාකාරීත්ව දර්ශකය ගණනය කරන ලදී. වෙළෙඳපොළ ක්‍රියාකාරී මට්ටම පදනම් කර ගනිමින් ලෝක ආහාර සංවිධානය ආහාර සුරක්ෂිතතාව සඳහා වන මැදිහත්වීම් තීරණය කරනු ලබයි.

03. වර්ල්ඩ් විෂන් ලංකා ආයතනය

ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපයේ අවදානමට ලක්විය හැකි කණ්ඩායම්වල දේශගුණයට අනුවර්තනය වූ ගොවිතැන් පිළිවෙත් සහ දේශගුණයට අනුවර්තනය වීම අධ්‍යයනය කිරීම

- පර්යේෂණ කණ්ඩායම: සිදත් බණ්ඩාර, තිලිණි පද්මජානි මුණවීරගේ, ගීතානි සමරසිංහ, ශාන්ත හේවගේ, රිතානි බුහාරි, තුෂාරා ධර්මවර්ධන, දිනුෂා රත්නායක, චින්තක ජයසූරිය

පර්යේෂණ අරමුණ

- කාන්තා ගොවීන් සහ ළමුන් ඇතුළු වියළි කලාපයේ ආන්තික ප්‍රජාවන්ගේ යහපැවැත්ම කෙරෙහි දේශගුණික විපර්යාසවල බලපෑම් තක්සේරු කිරීම හා ගොවීන් භාවිතා කරන විවිධ දේශගුණයට අනුවර්තනය වන ගොවිතැන් පිළිවෙත් සහ ස්වයං-ප්‍රතිපාදන උපාය මාර්ග අවබෝධ කර ගැනීම.

පර්යේෂණයට අදාළ තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්කය

- අරමුණ 2 - කුසගින්න දුරලීම, ආහාර සුරක්ෂිතතාවය, ඉහළ පෝෂණයක් අත්පත් කරගැනීම සහ තිරසාර කෘෂිකර්මය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- අධ්‍යයනය ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතියි.

4. ජාත්‍යන්තර ජල කළමනාකරණ ආයතනය (IWMI)

කාලගුණ දර්ශක පදනම් රක්ෂණ වැඩසටහනකට ගොවීන්ගේ සහභාගීවීමේ කැමැත්ත විමසීම සඳහා වන සමීක්ෂණය.

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය හා ජාත්‍යන්තර ජල කළමනාකරණ ආයතනය ඒකාබද්ධව ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ඉහත සමීක්ෂණය මොනරාගල, අනුරාධපුරය, හම්බන්තොට, ගම්පහ හා කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්ක වල ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම සමීක්ෂණයේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ වී වගා කරන ගොවීන් කාලගුණ දර්ශක පදනම් කරගත් රක්ෂණ වැඩසටහනකට ගොවීන් සහභාගී වීමට දක්වන කැමැත්ත විමසීමය.

පරිච්ඡේද 02

3.1: වසරේ සමස්ත මූල්‍ය කාර්ය දර්ශකය

3.1 මූල්‍ය වාර්තාව

3.2 ජාතික විගණන පනතේ 12 වන වගන්තිය ප්‍රකාර විගණකාධිපතිගේ වාර්තාව

3.3 විගණකාධිපති පිළිතුරු

මෙම පරිච්ඡේදයේ පිටු අංක 53- 82 පිටුවල පළ වේ.

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය

රු.

වත්කම්	සටහන්	2022	2021
ජංගම වත්කම්			
මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ	2	23,265,388	13,984,557
ලැබිය යුතු-ණයගැතියෝ	3	32,886,372	34,310,368
ලැබිය යුතු - තැන්පත්	4	763,070	613,070
අවසන් නොග	5	6,464,913	6,540,513
ඉදිරි ගෙවීම	6	26,613	-
අනෙකුත් ජංගම වත්කම්	7	10,212	544,768
		63,416,567	55,993,275
ජංගම නොවන වත්කම්			
අනෙකුත් මූල්‍ය වත්කම්	8	4,485,371	4,294,283
යටිතල පහසුකම්, පිරිසැක හා උපකරණ	9	13,517,556	15,062,278
ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි	10	34,179,749	35,479,441
		52,182,676	54,836,002
මුළු වත්කම්		115,599,243	110,829,277
වගකීම්			
ජංගම වගකීම්			
ගෙවිය යුතු දෑ	11	24,244,463	19,681,654
		24,244,463	19,681,654
ජංගම නොවන වගකීම්			
සේවක ප්‍රතිලාභ	12	58,189,008	61,196,120
		58,189,008	61,196,120
මුළු වගකීම්		82,433,470	80,877,774
ඉද්ධ වත්කම්		33,165,772	29,951,503
ඉද්ධ වත්කම් හා හිමිකම්			
රජයේ ප්‍රදාන - ප්‍රාග්ධන	13	31,195,361	34,582,108
මාලිනිද මහකාගේන් ලද ප්‍රදානය		593,600	-
සංචිත	14	3,376,907	3,376,907
ප්‍රත්‍යාගණිත සංචිත		26,450	26,450
දිරි දීමනා සහ පුහුණු අරමුදල	15	8,611	8,611
ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන -බාහිර අයතන අරමුදල් යෙදූ ව්‍යාපෘති		498,853	
සමුච්චිත අතිරික්තය/(උනන්දුව)	17	(2,534,011)	(8,042,573)
මුළු වත්කම්/ හිමිකම්		33,165,772	29,951,503

පිටු අංක 5 සිට 8 දක්වා ඇති ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ පිටු අංක 9 සිට 16 දක්වා ඇති සටහන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශවල අදාළවේ. රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති අවශ්‍යතාවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශ සකස් කර ඇති බව සහතික කරමි.

තුෂාරි වෙදගේ
ගණකාධිකාරීණී
දිනය

ජී. ඩබ්ලිව්. තුෂාරි වෙදගේ
ගණකාධිකාරී
හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු
පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
114, විජේරාම මාවත, කොළඹ - 07

අචාර්ය ජී.පී. ඩන්දුල
අධ්‍යක්ෂ

ආචාර්ය ජී. පී. ඩන්දුල
අධ්‍යක්ෂ / ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී
හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු
පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
අංක 114, විජේරාම මාවත කොළඹ 07

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශ සකස් කිරීම සහ ඉදිරිපත් කිරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සතු වගකීමකි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශ අනුමත කර ඇති අතර ඒ වෙනුවෙන් අත්සන් කළේ

සහායක

ගුණදාස සමරසිංහ
ලේකම්
තාක්ෂණික අමාත්‍යාංශය
අංක.80/5, "ගොවිජන මන්දිරය",
රජමල්වත්ත පටුමග, බත්තරමුල්ල.

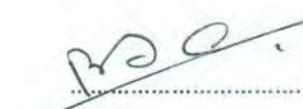
ඒ.වී.වී.වල් අචේරත්න
පාලක මණ්ඩල සාමාජික
ගොවිජන සංවර්ධන කොමසාරිස් ජනරාල්
ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව
අංක 42, ශ්‍රීමත් මැරියස් ප්‍රනාන්දු මාවත,
හැ.පෙ. 537, කොළඹ 07.

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
 2022 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය කාර්යසාධනය පිළිබඳ ප්‍රකාශය

රු.

ආදායම	සටහන්	2022	2021
මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලද අරමුදල්		188,000,000	181,409,088
පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීම් සඳහා බාහිර ආයතනවලින් ලද අරමුදල්		41,409,992	4,955,348
පර්යේෂණ හා පුහුණු ක්‍රියාකාරකම් සඳහා හිමි වූ ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන		12,827,890	7,692,746
අනෙකුත් ආදායම්	17	23,809,386	17,972,548
බොල් ණය අධි වෙන් කිරීම්			-
මුළු ආදායම		266,047,267	212,029,730
වියදම්			
වැටුප් වේතන හා සේවක ප්‍රතිලාභ	18	(162,775,856)	(153,328,140)
පර්යේෂණ හා පුහුණු ක්‍රියාකාරකම්		(12,827,890)	(7,692,746)
පර්යේෂණ හා පුහුණු ක්‍රියාකාරකම් සඳහා බාහිර පාර්ශවයන්ට සිදු කළ ගෙවීම්		(41,409,992)	(4,955,348)
ක්ෂයවීම්	9, 10	(4,787,504)	(5,565,686)
වෙනත් වියදම්	19	(38,563,389)	(28,312,644)
බොල් ණය (ඌන) වෙන් කිරීම්		(180,265)	(2,750)
බැංකු ගාස්තු		(110,750)	(38,815)
මුළු වියදම		(260,655,645)	(199,896,129)
අදාළ කාලය සඳහා අතිරික්තය/ හිඟය		5,391,622	12,133,601

 ගණකාධිකාරීන්

 අධ්‍යක්ෂ

පී. ඩබ්ලිව්. තුෂාරි වෙදගේ
 ගණකාධිකාරී
 හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු
 පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
 114, විජේරාම මාවත, කොළඹ - 07

ආචාර්ය පී. පී. ඔක්දල
 අධ්‍යක්ෂ / ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී
 හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු
 පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
 අංක 114, විජේරාම මාවත, කොළඹ - 07

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
2022 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය

2,021		සටහන්	2022	
	මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් තුළින් මුදල් ප්‍රවාහය			
12,133,601	වර්ෂය සඳහා ශුද්ධ උනතාව/ අතිරික්තය			5,391,622
	ගැලපීම්			
5,565,686	ක්ෂය වීම්		4,787,504	
(5,565,686)	ක්‍රමක්ෂය		(4,787,504)	
5,108,663	පාරිතෝෂික සඳහා වෙන් කිරීම්		5,066,363	
(1,382,793)	ආයෝජන ආදායම		(1,297,991)	
2,364,861	පෙර වර්ෂයේ ගැලපීම්		279,789	
(27,062)	අබලි භාණ්ඩ විකිණීමෙන් ලද ලාභය/ පාඩුව		16,333	
6,063,669				4,064,493
18,197,270	කාරක ප්‍රාග්ධනය වෙනස් වීමට පෙර මෙහෙයුම් ලාභය			9,456,116
	කාරක ප්‍රාග්ධන වෙනස්කම්			
(5,518,619)	ණයගැතියෝ		1,273,997	
(1,184,681)	අවසන් තොග		75,600	
23,780	ඉදිරි ගෙවීම්		(26,613)	
(399,959)	අනෙකුත් ජංගම වත්කම්		534,556	
2,474,572	ගෙවිය යුතු දෑ		4,562,809	6,420,348
13,592,363	මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ශුද්ධ මුදල් භාවිතය			15,876,464
(11,338,693)	පාරිතෝෂික ගෙවීම්			(8,073,475)
2,253,670	මෙහෙයුම් වලදී භාවිතා කරන ශුද්ධ මුදල්			7,802,989
	ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් තුළින් මුදල් ප්‍රවාහය			
-	ණයගැතියෝ			
(168,830)	අනෙකුත් මූල්‍ය වත්කම්		(191,087)	
(263,398)	දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ		(2,107,135)	
1,382,793	ආයෝජන ආදායම්		1,297,991	
2,527	නැති වූ පුස්තකාල පොත් සඳහා පිරිවැය අය කර ගැනීම		1,196	
953,092	ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය			(999,036)
	මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් තුළින් මුදල් ප්‍රවාහය			
8,700,000	රජයේ ප්‍රදාන- ප්‍රාග්ධන ලැබීම්		14,000,000	
(7,692,746)	ස්ථාවර වත්කම් සඳහා වෙනත් පුද්ගලයින්ගෙන් ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන		1,321,100	
-	පර්යේෂණ හා පුහුණු ක්‍රියාකාරකම් සඳහා හිමි වූ ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන		(12,827,890)	
-	දිරිදීමනා අරමුදල-ආයතනයේ දායකත්වය 40%		-	
27,062	අබලි ද්‍රව්‍ය අලෙවිය		(16,333)	
-	දිරිදීමනා අරමුදල-ආයතනයේ දායකත්වය 10%		-	
-	බොල් ණය වෙන් කිරීම්			
1,034,316	මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ශුද්ධ මුදල්			2,476,878
4,241,078	මුදල් හා මුදල් සමාන අයිතමයන්ගේ ශුද්ධ වැඩිවීම			9,280,831
9,743,479	වර්ෂය ආරම්භයේ දී මුදල් හා මුදල් සමාන අයිතමයන්	I		13,984,557
13,984,557	වර්ෂය අවසානයේ දී මුදල් හා මුදල් සමාන අයිතමයන්	II		23,265,388
	සටහන්:			
	මුදල් හා මුදල් සමාන අයිතමයන්		1	11
			01.01.2022	31.12.2022
13,916,913	බැංකු ගේෂය		13,916,913	23,245,388
67,644	අතැති මුදල්		67,644	20,000
13,984,557	එකතුව		13,984,557	23,265,388

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
 2022 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා
 ශුද්ධ වත්කම්/වගකීම් වෙනස් වීම පිළිබඳ ප්‍රකාශය

රු.

	රජයේ ප්‍රාග්ධන ප්‍රතිපාදන	සංචිත	මාලීන්ද මහකාමනේ ලද ප්‍රදාන	Capital Grant Funded Project	ප්‍රකාශන සංචිත	දිරි දීමනා සහ පුහුණු අරමුදල	සමුච්චිත අතිරික්තය/(හිඟය)	එකතුව
2022 ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	34,582,108	3,376,907			26,450	8,611	(8,042,573)	29,951,503
මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලැබුණු මුදල් -ප්‍රාග්ධන	14,000,000							14,000,000
වර්ෂය සඳහා ක්‍රමක්ෂය	(4,558,857)		(148,400)	(80,247)				(4,787,504)
ස්ථාවර වත්කම් සඳහා වෙනත් පුද්ගලයන්ගෙන් ලැබුණු ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානය			742,000	579,100				1,321,100
පර්යේෂණ සහ පුහුණු ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ලැබුණු මුදල්	(12,827,890)							(12,827,890)
පෙර වසරේ ශේෂය මාරු කිරීම්								-
පෙර වර්ෂයට ගැලපීම්							116,939	116,939
ආදායම් සහ වියදම							5,391,622	5,391,622
2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	31,195,361	3,376,907	593,600	498,853	26,450	8,611	(2,534,011)	33,165,772

මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා සටහන්
2022 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා

1. ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

1.1 පොදු

පොදුවේ පිළිගත් ගණකාධිකරණ මූලධර්ම හා පිළිවෙත්වලට ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුතු ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධානයන්ට අදාළව ඓතිහාසික පිරිවැය මත මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළියෙල කොට ඇත. මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි උද්ධමන සාධක සඳහා ගැලපීම් සිදු කර නැත. උපවිත පදනම මත ගණකාධිකරණ මූලධර්ම නිරන්තරයෙන් භාවිතා කර තිබේ.

1.2 සන්සන්දනාත්මක තොරතුරු

පසුගිය වසරේ උපයෝගී කර ගනු ලැබූ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අනුව මෙම වසරේ ද එම ප්‍රතිපත්තීන් යොදාගෙන ඇත. අවශ්‍ය සෑම අවස්ථාවකදීම පවත්නා වර්ෂයේ ඉදිරිපත් කිරීම තහවුරු කිරීම සඳහා පසුගිය වර්ෂයේ අගයන් නැවත සකසා ඉදිරිපත් කර ඇත.

1.3 ශේෂ පත් දිනයට පසුව හටගන්නා සිද්ධි

ශේෂ පත්‍ර දිනෙන් පසු හට ගන්නා ප්‍රමාණවත් සිද්ධීන් සම්බන්ධයෙන් මුල්‍ය වාර්තාවල අදාළ හෙළිදරව් හා ගැලපීම් සිදු කර ඇත.
අවතැන් වූ ආයතන ලාංඡනය සම්බන්ධයෙන් මේ වන විට විමර්ශන සිදු කෙරෙමින් පවතී.

1.4 වත්කම් තක්සේරු

(i) දේපළ, පිරියත හා උපකරණ
දේපළ, පිරියත හා උපකරණ මිලදී ගැනීමට හෝ ඉදිකිරීමට වැය වූ වියදම එහි පිරිවැය ලෙස සැලකේ. ආයතනයේ පැවැත්මට හෝ ආයතනයේ ධාරිතාවය වැඩි කිරීමට යම් වත්කමක් මිල දී ගැනීමක් හෝ පවතින වත්කමක් වැඩි දියුණු කිරීමට යම් වියදමක් දරන්නේ නම් එම වියදම ප්‍රාග්ධන වියදමක් ලෙස සැලකේ. අලුත්වැඩියා හා නඩත්තු පිරිවැය පුනරාවර්තන වියදමක් ලෙස සැලකේ. දේපළ, පිරියත හා උපකරණ ගිණුම්ගත කිරීමේ දී පිරිවැයෙන් හෝ ප්‍රත්‍යාගණන අගයෙන් සමුච්චිත ක්ෂය අඩු කර ඉදිරිපත් කරනු ලබන අතර එය පහත පරිදි වේ.

a) පහත සඳහන් වාර්ෂික ක්ෂය අනුපාත යටතේ සරල මාර්ග ක්‍රමයට ක්ෂය කර තිබේ.

ගොඩනැගිලි	වාර්ෂික 2 ½ %
උපකරණ/ගෘහභාණ්ඩ	වාර්ෂික 10%
පරිගණක	වාර්ෂික 20%
සුභසාධක උපකරණ	වාර්ෂික 10%
පොත්	වාර්ෂික 10%
වාහන	වාර්ෂික 20%

මිල දී ගත් වර්ෂයේ දී සමස්ත වර්ෂයටම ක්ෂය කරනු ලැබේ.

b) ක්‍රමක්ෂය වටිනාකම හඳුනාගැනීම හා ගිණුම් තැබීම ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් ප්‍රමිත අංක LKAS-20 විකල්ප ක්‍රමය අනුව සිදු කර ඇත

a) පැල්වෙහෙර නිල නිවාසය

පැල්වෙහෙර බංගලාව 2019.11.01 වන විට දඹුල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය වෙත මාරු කර යවා ඇති අතර එහි හුවමාරු වටිනාකම රුපියල් 1,962,545.66 ක් විය.

1.5 ණයගැතියෝ

i) ශිෂ්‍යත්වලාභී ණයගැතියෝ

වර්තමානයේ විදේශ ශිෂ්‍යත්වලාභී ණයගැතියන් හත් දෙනෙකුගේ ශේෂයන් පවතී. ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 08 (SLIPSAS 08) අනුව අවදානම හා අවිනිශ්චිතතාව සැලකිල්ලට ගනිමින් අඩමාන ණය වෙන් කිරීමේ ප්‍රතිශතය මෙම වර්ෂයේ දී තීරණය කර ඇත.

ii) අනෙකුත් ණයගැතියෝ

උපලබ්ධි වේ යැයි අපේක්ෂිත අගය ණයගැති වටිනාකම ලෙස සඳහන් කර ඇත. බොල් සහ අඩමාන ණය වෙනුවෙන් ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපාදන වෙන්කර ඇත. එය පහත පරිදි වේ.

1. අවුරුදු 5ට වැඩි ණයගැති ශේෂය මත	-	100%
2. අවුරුදු 1 වැඩි අවුරුදු 05 අඩු ණයගැති ශේෂය මත	-	5%

iii) ගිණුම්ගත නොකළ නේවාසිකාගාර ආදායම

වාර්තාගත නොකළ නේවාසිකාගාර ආදායම රු.8,895,470/- වන අතර මෙම වටිනාකම 2015 මැයි මස සිට 2018 ජූලි මස දක්වා නේවාසිකාගාර ක්‍රියාකාරකම්වලින් ජනනය වී ඇත. මෙම වටිනාකම හඳුනාගැනීම අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් පත් කළ විශේෂ කමිටුවක් මගින් සිදු කර ඇත. මෙම මුදල වාර්තාගත කර නැති අතර එම තීරණය පාලක මණ්ඩලය විසින් ගෙන ඇත.

iv) දඹුල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයෙන් ලැබිය යුතු

මෙම මුදලට පැල්වෙහෙර බංගලාවේ මාරු කිරීමේ වටිනාකම ඇතුළත් වූ අතර බංගලාවේ නියමිත කුලී ප්‍රමාණය මත සම්පූර්ණ මාරු වටිනාකම පියවා නොතිබුණි.

1.6 තොගය

පාරිභෝජන තොගය පිරිවැය මත අගය කොට ඇත. අනෙකුත් තොගය පිරිවැය හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය යන දෙකෙන් අඩු අගය මත අගය කර ඇත. තොගයෙහි පිරිවැය ගණනයේ දී පළමු ලැබීම් පළමු නිකුතු FIFO ක්‍රමය යොදා ගනී.

1.7 ආයෝජන

ස්ථාවර තැන්පතු එම බැංකුවලට නැවත ආයෝජනය කර ඇත.

1.8 වගකීම් හා වෙන් කිරීම්

1.8.1 පාරිතෝෂික

1983 අංක 12 දරන පාරිතෝෂික පනතට අනුව පාරිතෝෂික ගෙවීම් සඳහා වෙන් කිරීම් සිදු කොට ඇත. 2022 වර්ෂයේ පාරිතෝෂික ගෙවීම මූලික වැටුප හා ජීවන වියදම් දීමනාව පදනම් කරගෙන සකස් කර ඇත.

1.8.2 අසම්භාව්‍ය බැරකම්

තීන්දු ලැබීමට නියමිත නඩු සඳහා අසම්භාව්‍ය බැරකම් වෙන් කර ඇත.

අමල් දිසානායක මහතා

නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවෙන් සහ කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයෙන් උපදෙස් ඉල්ලා ඇත.

ආචාර්ය ඊ.ඒ.සී ප්‍රියංකර

ආචාර්ය ඊ.ඒ.සී ප්‍රියංකර මහතා කම්කරු විනිශ්චය සභාවේ නඩුවක් ගොනු කළ අතර කම්කරු දෙපාර්තමේන්තුව ඒ සඳහා ලිඛිතව කරුණු ඉදිරිපත් කරන ලෙස අප වෙත උපදෙස් දී ඇත.

1.8.3 අසම්භාව්‍ය වත්කම්

ශිෂ්‍යත්වලාභී ණයගැතියන්ගෙන් අයකර ගැනීම සඳහා තීන්දු ලැබීමට නියමිත නඩු මත අසම්භාව්‍ය වත්කම් අගය සැකසී ඇත. එම තොරතුරු පහත පරිදි වේ.

පී.ඩී.ආර් කුමාරසිරි මහතා

ඇපකරුවන් දෙදෙනෙකුට එරෙහිව 2011 දෙසැම්බරයේ ආයතනයට පක්ෂව අධිකරණ තීන්දුව ලබා දී තිබේ. ඇපකරුවන් දෙදෙනාට එම තීරණය දැනුම් දීමට ඔවුන් කටයුතු කරන බව නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව විසින් දැනුම් දී තිබේ. එක් ඇපකරුවෙකු විදේශගතව සිටින බවත් ලිපිනයක් හමු නොවූ බවත් පී.ඩී.ආර්. කුමාරසිරි මහතාගේ ලිපිනය ද සොයා ගැනීමට නොහැකි වී ඇත.

ඒ.සී.කේ සේපාල මිය

2013 ඔක්තෝම්බර් මාසයේදී නඩුව සමථයකට පත් කරන ලද අතර ආපසු ගෙවීම 2017 දෙසැම්බර් අවසානය දක්වා සිදු කරන ලදී. ඉතිරි ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් සිහි කැඳවීම් තුනක් යවන ලදී. 2023 ජනවාරි මාසයේ අවසාන සිහිකැඳවීම යවා ඇත.

ආචාර්ය ජී. වික්‍රමසිංහ මහතා

වෛද්‍ය ගාමිණී වික්‍රමසිංහට එරෙහිව ‘පිස්කල්’ ක්‍රියාමාර්ගය ඉදිරියට ගෙන යාමට නීතිපති විසින් ‘රිට ආඥාවක් යැවීමට කටයුතු කරමින් සිටී. පිරිවැය පිළිබඳ පනත් කෙටුම්පත සකස් කර, නියෝගයක් (නීතියේ බලය ඇති නිල නියෝගයක්) සකස් කිරීම සහ නඩුව ගොනු කිරීම සඳහා විනිසුරු නියෝගය ලැබෙන තෙක් බලා සිටී.

ආර්.අතුකෝරල මිය

ඇපකරුවන් දෙදෙනෙකුගෙන් බැඳුම්කර වටිනාකම ලෙස රු. 1,250,000ක් මුදලක් අයකර ගෙන තිබේ. නමුත් ආර්. අතුකෝරල මහත්මියගේ වත්මන් ලිපිනය නොමැතිකම හේතුවෙන් සිතාසි බාර දීමට නොහැකි වී තිබේ. නිල නොවන මාර්ගයකින් ඇගේ සහෝදරිය සම්බන්ධ කර ගත් අතර ඇය නැවත ලංකාවට පැමිණි පසු මුදල් ගෙවන බව සඳහන් කර සිටියාය.

එම්.එස් ගෞරි ශංකර් මහතා

නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම ආරම්භ කර ඇත. එන්තරවාසි යැවීම සඳහා ඔහුගේ ලිපිනය සොයා ගත නොහැකි වී ඇත.

පී.ඩී.ජේ ආනන්ද මයා

ඇපකරුවන් දෙදෙනෙකුගෙන් බැඳුම්කර වටිනාකම ලෙස රු. 1,250,000ක් අයකරගෙන තිබේ. උසාවියේ කටයුතු කරගෙන යමින් සිටින නමුත් වර්තමාන ලිපිනය නොමැතිකම නිසා සිතාසි බාර දීමට නොහැකි වී තිබේ.

ආචාර්ය ඊ.ඒ.සී ප්‍රියංකර
මෙම ශිෂ්‍යත්ව ණයගැතියා 2022 වර්ෂයේදී නිර්මාණය විය.

1.8.4 අනිවාර්ය දායකත්ව සැලසුම

සේවකයින්ගේ මාසික වැටුපෙන් පිළිවෙළින් 15% සහ 3% බැඳීන් සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට සහ සේවා නියුක්තිකයින්ගේ භාර අරමුදලට ආයතනය විසින් දායකත්වය දරනු ලබයි. මෙම දායකත්වයන් කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කර ඇති චක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශයේ වියදමක් ලෙස හඳුනා ගනු ලැබේ.

1.9 මූල්‍ය කාර්යසාධනය පිළිබඳ ප්‍රකාශය

මූල්‍ය කාර්යසාධනය පහත ගැළපීම් සිදු කිරීමෙන් පසු ගණනය කොට ඇත.

- a. බොල් හා අඩමාන ණය සහ වෙන් කිරීම් සිදු කිරීම සහ ආයතනයේ එදිනෙදා මෙහෙයුම් වෙනුවෙන් වන අනාගත අසම්භාව්‍යයන් වෙනුවෙන් වෙන් කිරීම් සිදු කර තිබේ. ආයතනයේ දේපොළ, පිරිසික සහ උපකරණ ඵලදායී ලෙස නඩත්තු කෙරෙයි.
- b. ආදායම් යන්තට ඇතුළත් වන්නේ රජයේ භාණ්ඩාගාරයෙන් ලද අරමුදල්, නේවාසිකාගාර ආදායම්, ශ්‍රවණාගාර ආදායම් සහ අනෙකුත් ආදායම්ය.

2.0 ප්‍රවාහන හා මුද්‍රණ වියදම්

පර්යේෂණ හා පුහුණු අංශ ද ඇතුළුව සියලුම අංශ සඳහා ප්‍රවාහන හා මුද්‍රණ වියදම් ගිණුම්ගත කිරීමට සිදු වේ. එබැවින් එම වියදම් අනුමත අනුපාතයකට ගණනය කොට එම වියදම එකී අදාළ වියදම් අතර ප්‍රතිශතයකට ගළපා ඇත.

2.1 පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ප්‍රාග්ධන ලැබීම.

පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් වෙන්කළ ප්‍රතිපාදන ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ශීර්ෂය යටතේ ලබා දී ඇත. ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 38 (LKAS - 38) අනුව පර්යේෂණ පිරිවැය අස්පාෂ්‍ය වත්කමක් ලෙස සැලකිය හැකිය. නමුත් අප ආයතනයේ පර්යේෂණ පිරිවැය අස්පාෂ්‍ය වත්කමක් ලෙස සැලකිය නොහැකිය. මන්ද යත් අප ආයතනයේ පර්යේෂණවල අවසාන නිමැවුම ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියේ සඳහන් කර ඇති අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ නොකරන බැවිනි. එම නිසා මෙම පර්යේෂණ හා පුහුණු මුළු පිරිවැය මූල්‍ය තත්ත්ව වාර්තාව හර කරමින් එම වියදම පුනරාවර්තන වියදමක් ලෙස සලකනු ලබයි. මෙම ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ලද ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන වටිනාකම ද මූල්‍ය තත්ත්ව වාර්තාවෙහි ආදායමක් ලෙස සටහන් කර මෙම වර්ෂයේ ගිණුම් ඉදිරිපත් කර ඇත.

වසරේ මුල් භාගයේදී ඉන්ධන අර්බුදය හේතුවෙන් ක්ෂේත්‍ර ක්‍රියාකාරකම් ආරම්භ කිරීමට බලපෑ අතර එය අපගේ පර්යේෂණ සහ පුහුණු කටයුතුවලට බලපෑවේය.

රු.

5 කොහය	2022	2021
ප්‍රකාශන සහ සහරා	3,015,309	2,881,249
පරිභෝජන භාණ්ඩ	1,999,294	2,454,882
පොත් අලෙවිසැල	1,450,309	1,204,382
	6,464,913	6,540,513

6 පූර්ව ගෙවීම්		
සේවා ගිවිසුම - ෆොටෝකොපි	-	-
ගොඩනැගිලි රක්ෂණය	26,613	-
	26,613	-

7 අනෙකුත් ජංගම වත්කම්		
මිල දී ගැනීම් අත්තිකාරම්	10,212	536,918
අත්තිකාරම්	-	7,850
	10,212	544,768

8 අනෙකුත් මූල්‍ය වත්කම්		
ඇමතුම් කැන්පතු	1,500	1,500
ස්ථාවර තැන්පතු- රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකුව	1,500,000	1,500,000
ස්ථාවර තැන්පතු - රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකුව නිවාස ණය යෝජනා ක්‍රමය	2,983,871	2,792,783
	4,485,371	4,294,283

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සටහන්

9 ගොඩනැගිලි, පිරිසක හා උපකරණ

වත්කම් ක්ෂයවීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශය - 2022 දෙසැම්බර් 31

අයිතම	01.01.2022	2022 වර්ෂය තුළ මිල දී ගැනීම්/ අපහරණය	31.12.2022 දිනට සමස්ත පිරිවැය	2022.01.01 දිනට සමුච්චිත ක්ෂය	2022 වර්ෂයට සමුච්චිත ක්ෂය	31.12.2022 න් අවසන් දිනට සමුච්චිත ක්ෂය	රු.
	දිනට පිරිවැය රු.						31.12.2021 දිනට ශුද්ධ වටිනාකම
උපකරණ/ ලී බඩු	61,390,465	396,200	61,786,665	51,121,748	2,169,280	53,291,028	8,495,637
උපකරණ/ ලී බඩු(ක්ෂය)		(104,770)	(104,770)			(88,438)	(16,333)
උපකරණ/ ලී බඩු (ගැලපුම්)		95,300	95,300			(47,650)	47,650
උපකරණ/ ලී බඩු - එකතුව	61,390,465	386,730	61,777,195	51,121,748	2,169,280	53,154,940	8,526,954
පරිගණක සවිකිරීම්	34,050,193	363,340	34,413,533	31,213,089	736,296	31,177,825	3,235,708
මෝටර් රථවාහන	71,888,647	-	71,888,647	71,584,344	49,750	71,844,594	44,053
පොත්	15,998,793	591,173	16,589,966	14,346,641	532,486	14,879,127	1,710,839
සුඛ සාධන උපකරණ	3,735	(0)	3,735	3,734	-	3,734	1
එකතුව	183,331,833	1,341,242	184,673,075	168,269,555	3,487,812	171,060,219	13,517,556

10 ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි

වත්කම් ක්ෂයවීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශය - 2022 දෙසැම්බර් 31

අයිතම	01.01.2022	2022 වර්ෂය තුළ මිල දී ගැනීම්/ අපහරණය	31.12.2022 දිනට සමස්ත පිරිවැය	2022.01.01 දිනට සමුච්චිත ක්ෂය	2022 වර්ෂයට සමුච්චිත ක්ෂය	31.12.2022 න් අවසන් දිනට සමුච්චිත ක්ෂය	රු.
	දිනට පිරිවැය රු.						31.12.2022 දිනට ශුද්ධ වටිනාකම
ඉඩම්	1,857,387		1,857,387	-	-		1,857,387
ගොඩනැගිලි	56,330,265		56,330,265	22,708,211	1,299,692	24,007,902	32,322,362
	58,187,652	-	58,187,652	22,708,211	1,299,692	24,007,902	34,179,749

Payables - ණයගිම්යෝ		2022	2021
11	උපවිත වියදම්	8,751,980	8,329,123
	ගෙවිය යුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු වියදම්	2,876,942	1,464,268
	ආපසු ගෙවිය යුතු ටෙන්ඩර් තැන්පතු	130,462	124,462
	ආපසු ගෙවිය යුතු හෝජනාගාර තැන්පතු- උපකිස්ස පරණමාන	50,000	50,000
	ආපසු ගෙවිය යුතු හෝජනාගාර තැන්පතු - ඒ.ජේ ප්‍රනාන්දු	-	-
	නොගෙවූ වියදම්	11,826	26,333
	ඉවත් වූ සේවකයන් සඳහා ගෙවිය යුතු මුදල්	688,051	841,520
	ගෙවිය යුතු මුද්දර ගාස්තු	16,700	14,600
	රඳවාගත් මුදල	136,526	136,526
	ණයගිම්යෝ	429,124	825,452
	සුබසාධක සංගමය	2	2
	ගෙවිය යුතු පාරිතෝෂික මුදල්	126,913	126,913
	අමාත්‍යාංශයට ගෙවිය යුතු	94,358	94,358
	කළමනාකරණ සංවර්ධන පොත	8,000	8,000
	විශේෂ අත්තිකාරම්		
	දඹුල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයට ගෙවිය යුතු	1,000,000	1,000,000
	නාරායනසාමි මහතාට ගෙවිය යුතු	10,800	10,800
	කලින් ලද නේවාසිකාගාර හා ශ්‍රවණාගාර ආදායම්		-
	ගෙවිය යුතු සුළු පරිමාණ කෘෂි ව්‍යාපාර හවුල්කාරීත්ව වැඩසටහන.	38,550	-
	අනවසර තැන්පතු	330,000	140,000
	ගෙවිය යුතු වෛද්‍ය රක්ෂණය	53,900	
	ව්‍යාපෘති ණයගිම්යෝ		
	කඩිනම් ආහාර සුරක්ෂිතතාවය සහ අවශ්‍යතා ඇගයුම	7,774	7,774
	R-512 ගෝලීය වෙනස්කම් සහ තිරසාරභාවය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකාවේ ගොවිජන පර්යේෂණවල ධාරිතා සංවර්ධනය	22,831	22,831
	R-530 ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත් කලාපවල කෙසෙල්, අඹ සහ අන්නාසි සංස්ථාව සඳහා වටිනාකම් දාමය සක්තිමත් කිරීම සඳහා මූලික අධ්‍යයනය	2,518,787	2,518,787
	R-535 ශ්‍රී ලංකාවේ මහවැලි ගංගා ප්‍රදේශයේ වෙවෙහ ආන්තික කෘෂිකාර්මික ප්‍රජාවන්ගේ දේශගුණික විපර්යාස ආමන්ත්‍රණය කිරීම	440,981	440,981
	සේවා ගිවිසුම 03-2017	245,902	245,902
	R-559 ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ගෝග සඳහා බිංදු ජල සම්පාදන තාක්ෂණයන් සඳහා බලශක්ති/ජල මූලික තක්සේරුව	648,588	648,588
	R-561 -2	11,825	-
	සේවා ගිවිසුම 01-2019	783,850	783,850
	සේවා ගිවිසුම 01-2020	488,404	488,404
	R-540 එක්සත් ජාතීන්ගේ ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයේ 'සම්පත් සුරකිමින් වගා කිරීමේ ප්‍රවේශය ("Save and Grow") ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පදනම ගොඩනැගීම	700,000	700,000
	CR582 ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපයේ අවදානමට ලක්විය හැකි කණ්ඩායම්වල දේශගුණයට අනුවර්තනය වූ ගොවිතැන් පිළිවෙත් සහ දේශගුණයට අනුරූ වීම		416,370
	උපවිත වියදම් - CR 581		
	PR 586 Funded	623,881	
	SC- 01/2022	249,431	
	SC - 02/2022	537,408	
	CR 581	1,994,858	
	T-442 කෘෂි නිෂ්පාදන හා සම්බන්ධ අලෙවි තොරතුරු - බදුල්ල	27,881	27,881
	T-444 කෘෂි නිෂ්පාදන හා සම්බන්ධ අලෙවි තොරතුරු - මොණරාගල	58,109	58,109
	T-450 කෘෂි ව්‍යාපාර කළමනාකරණය සඳහා අලෙවි තොරතුරු භාවිතය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන- නුවරඑළිය	58,219	58,219
	T-451 කෘෂි ව්‍යාපාර කළමනාකරණය සඳහා අලෙවි තොරතුරු භාවිතය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන- මාතලේ	71,600	71,600
		24,244,463	19,681,654
	සේවක ප්‍රතිලාභ		
12	ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	61,196,120	67,426,150
	වර්ෂය තුළ ගෙවීම්	(8,073,475)	11,338,693
	වර්ෂය සඳහා වෙන් කිරීම්	5,066,363	5,108,663
	දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	58,189,008	61,196,120
	රජයේ ප්‍රදාන - ප්‍රාග්ධන		
13	ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	34,582,108	39,140,540
	වර්ෂය තුළ ප්‍රාග්ධන දායකත්වය	14,000,000	8,700,000
	පර්යේෂණ හා පුහුණු ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ලැබුණු ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන	(12,827,890)	(7,692,746)
	වර්ෂය සඳහා ක්‍රමක්ෂය	(4,558,857)	(5,565,686)
	දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	31,195,361	34,582,108
	සංචිත		
14	ව්‍යාපෘති ප්‍රාග්ධන අරමුදල	-	-
	ප්‍රාග්ධන සංචිත	1,675,000	1,675,000
	දීමනා අරමුදල - ආයතනික කොටස	1,701,907	1,701,907
		3,376,907	3,376,907
15	දීමනා සහ පුහුණු අරමුදල	8,611	8,611
	දීමනා අරමුදල ව්‍යාපෘති - 10%	8,611	8,611

රු.

සමුච්චිත උනන්දුව		2022	2021
16	ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	(8,042,573)	(22,541,035)
	පෙර වර්ෂ ගැලපීම - මාරුකළා	116,939	-
	පෙර වර්ෂ ගැලපීම - වර්ෂය සඳහා	-	2,364,861
	දෙසැම්බර් 31 දිනට ආදායම ඉක්ම වූ වියදම	5,391,622	12,133,601
	දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	(2,534,011)	(8,042,573)

අනෙකුත් ආදායම්			
17	තේවාසිකාගාර ගාස්තු	7,809,244	7,025,500
	සම්මන්ත්‍රණශාලා ගාස්තු	5,176,275	2,847,375
	ආදායම්-මොබිටෙල් පාරිභෝගික සේවාවන්		-
	ප්‍රකාශන විකිණීමෙන් ලද ආදායම්	156,780	9,455
	ආයෝජන පොළී	271,100	197,001
	කාර්ය මණ්ඩල ණය පොළී	1,026,891	1,185,791
	ව්‍යාපෘතිවලින් ලද පුනරාවර්තන දායකත්වය	783,151	10,198
	සංචාරක බංගලා ගාස්තු සහ කාමර කුලී	270,058	160,770
	අවසන් දත්ත සම්පාදනය සම්පාදනය කිරීමේ ආදායම		45,000
	පරිගණක ආදායම		-
	මිනිස්බල ආදායම		-
	අනෙකුත් ආදායම්	57,623	54,057
	විවිධ ආදායම්	4,787,504	5,565,686
	සැපයුම්කරුවන් ලියාපදිංචිය	294,260	115,000
	වෙළඳ දැන්වීම් ආදායම්		-
	පරිපාලන වියදම		295,677
	50 වන සංවත්සර ආදායම	89,925	
	මොබිටෙල් ආදායම	131,051	
	සටහන් පොත් සහ බැඳීම් අලෙවිය	-	
	ප්‍රශ්නාවලිය සංස්කරණය, දත්ත ඇතුළත් කිරීම සහ විශ්ලේෂණ ආදායම		-
	වාර්තා ලිවීම (අතුරුමැදි, දත්ත සහ අවසාන වාර්තාව) ආදායම		-
	සහල් සහ වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග අංශ පිළිබඳ පසුබිම් ද්‍රව්‍ය සම්පාදනය කර සවිස්තර පසුබිම් ලේඛනයක් කෙටුම්පත් කිරීමෙන් ලද ආදායම		-
	ආර්ථික විද්‍යාත්මක විශ්ලේෂණය සහ අර්ථ නිරූපණ සඳහා ආදායම		-
	අබලි ද්‍රව්‍ය විකිණීම	-	27,062
	ටෙන්ඩර් ගාස්තු	23,000	29,000
	ගොවිමිණ ප්‍රකාශනය	2,932,525	404,975
	වාර්තා සංස්කරණය කිරීමේ ආදායම		-
		23,809,386	17,972,548

වැටුප්, වේතන සහ සේවක ප්‍රතිලාභ			
18	වැටුප්- ස්ථිර කාර්ය මණ්ඩලය	85,076,103	90,557,851
	වැටුප්- අනියම් විමර්ෂක	13,992,273	10,172,250
	ජීවන වියදම් දීමනාව, විශේෂ දීමනාව හා වෙනත් දීමනා	35,588,790	24,476,651
	සේවක අර්ථ සාධක අරමුදල	16,939,691	17,408,158
	සේවා නියුක්තිකයන්ගේ භාරකාර අරමුදල	3,387,937	3,481,631
	අනිකාල දීමනා	2,724,698	2,122,936
	පාරිභෝගික	5,066,363	5,108,663
		162,775,856	153,328,140

	2022	2021
අනෙකුත් වියදම්		
19 ගමන් වියදම් හා යැවීම් දීමනා	2,813,979	1,838,279
විදේශීය ගමන් වියදම්	-	-
ලිපිද්‍රව්‍ය හා කාර්යාල අවශ්‍යතා	1,866,855	677,334
ඉන්ධන සහ ලිහිහි තෙල්	1,986,646	995,163
නිල ඇඳුම්	616,014	252,979
වාහන අලුත් වැඩියා	1,689,884	1,009,564
ගොඩනැගිලි නඩත්තු කටයුතු	1,167,050	640,799
යන්ත්‍රෝපකරණ අලුත්වැඩියා	3,061,051	1,806,626
දුරකථන ගාස්තු	4,241,254	2,354,974
විදුලිය	3,243,284	2,687,894
ජල බිල්පත්	1,018,994	1,056,647
බදු සහ වරිපනම්	579,456	579,456
තැපැල් ගාස්තු	168,905	116,830
ප්‍රවාහන	734,370	316,865
ණය පැහැර හැරියවූන් වෙනුවෙන් වන නීති කටයුතු	1,000	-
වාහන සඳහා තාක්ෂණික උපදෙස්	30,000	15,000
ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා තාක්ෂණික උපදෙස්	30,000	15,000
පුවත්පත්	92,850	98,570
බලපත්‍ර සහ රක්ෂණය	1,607,743	872,607
ආරක්ෂක වියදම්	4,583,635	5,320,620
පිරිසිදු කිරීමේ සේවා	1,108,971	919,765
රෙදි සේදීම	234,555	138,655
විගණන ගාස්තු	840,000	725,250
වෛද්‍ය රක්ෂණ	874,500	934,000
ආපනශාලා ගාස්තු	257,403	12,173
විවිධ වියදම් - අනෙකුත්	46,765	130,685
නීති ගාස්තු	700	-
සුබසාධන	-	43,029
වෙළඳ දැන්වීම්	707,230	344,331
සම්මුඛ පරීක්ෂණ ගාස්තු	4,125	16,245
පාලක මණ්ඩලය	498,290	469,040
මුද්‍රණ සහ ප්‍රකාශන	364,871	1,528,449
විනෝදාස්වාද	29,593	2,520
තොරතුරු බෙදා හැරීම	1,079,672	331,800
අලෙවි වියදම් - ප්‍රකාශන	155,670	9,015
රඳවා ගැනීමේ බදු	-	-
විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු	128,235	146,222
කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය	139,762	462,744
කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් විභාග ගාස්තු	-	318,808
සේවක වන්දි	-	-
පරිවර්තන ගාස්තු	107,904	117,605
උපකරණ සහ අනෙකුත් දෑ මත තාක්ෂණික උපදෙස්	37,500	30,000
මුද්‍රිත පොත් මත අලාභය	-	-
තොග උභයතා	-	-
දත්ත මිල දී ගැනීම	72,250	51,750
ගොවිමණ ප්‍රකාශනය	2,326,094	925,351
contra		
වැටුප් පාලන	0	0
අබලි භාණ්ඩ විකිණීම	16,333	-
අනෙකුත් අංශ සඳහා ප්‍රවාහන පහසුකම්	-	-
ක්ෂය කිරීම්	-	-
	38,563,389	28,312,643

ජාතික විගණන කාර්යාලය

தேசிய கணக்காய்வு அலுவலகம்

NATIONAL AUDIT OFFICE

මගේ අංකය
எனது இல. }
My No. }

ඒ ආර් අයි/බී/එච් ඒ ආර්/අයි/01/22/193-කය
உமது இல. }
Your No. }

දිනය
திகதி }
Date }

2023 මැයි 31 දින

සභාපති

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ වෙනත් තෛතික හා නියාමන අවශ්‍යතා පිළිබඳව 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව විගණකාධිපති වාර්තාව.

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය මතය

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය, මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ, 1972 අංක 5 දරන ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (6) ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාරව මාගේ වාර්තාව යථා කාලයේදී පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කරනු ලැබේ.

මාගේ වාර්තාවේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම කොටසේ විස්තර කර ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2. තක්කිවෘගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) ආයතනයේ හිටපු අධ්‍යක්ෂවරයෙකු විසින් පරිත්‍යාග කරන ලද රු. 742,000 ක් වටිනා පරිගණකයක වටිනාකම සඳොස් ලෙස මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් යටතේ ස්ථාවර වත්කම් මිලදී ගැනීමක් ලෙස සහ මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් යටතේ ප්‍රාග්ධන ආධාර ලැබීමක් ලෙස දක්වා තිබුණි.
- (ආ) වී අලෙවි මණ්ඩලයට 2020 පෙබරවාරි 07 දින සිට සම්පූර්ණයෙන්ම මුදා හැර ඇති ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරියෙකුට 2020, 2021 හා 2022 වර්ෂවලදී ගෙවන ලද රු. 4,327,214 ක වැටුප වී අලෙවි මණ්ඩලයෙන් ප්‍රතිපූර්ණය කරගෙන නොතිබුණු අතර එය ලැබිය යුතු මුදලක් ලෙස ගිණුම් වල හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.
- (ඇ) ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරියෙකු දර්ශනපති උපාධි පාඨමාලාවක් (Ph.D) හැදෑරීම සඳහා 2011 වර්ෂයේ සිට වර්ෂ 02 ක වැටුප් සහිත අධ්‍යයන නිවාඩු හා තවත් වර්ෂ 02 ක වැටුප් රහිත අධ්‍යයන නිවාඩු මත විදේශ ගත වී නැවත ආයතනයේ සේවයට පැමිණ ඇති නමුත් ගිවිසුම් ප්‍රකාරව නියමිත කාල සීමාවේදී දර්ශනපති උපාධිය සම්පූර්ණ කර උපාධි සහතික ලබාදීමට අසමත් වීම මත ඔහු විසින් ආයතනය සමඟ එළඹ ඇති බැඳුම්කර වටිනාකම වන රු. 9,039,682 ක මුදල අය කරගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඈ) ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ පශ්චාත් උපාධි පාඨමාලාව හැදෑරීම සඳහා ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරියෙක් ආයතනය සමඟ එළඹ ඇති ගිවිසුමේ උපාධි පාඨමාලාව සම්පූර්ණ කළ යුතු කාල සීමාව දක්වා නොතිබුණු අතර 2016 අප්‍රේල් 01 දින ආරම්භ කළ උපාධිය සඳහා වර්ෂ 07 ක කාලයක් ගතවී ඇතත් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත් උපාධිය සම්පූර්ණ කර එම සහතිකය ආයතනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබීම හේතුවෙන් ගෙවන ලද රු. 223,500 ක පාඨමාලා ගාස්තු මුදල නැවත අය කරගෙන නොතිබුණි.
- (ඉ) විනයේ විශ්ව විද්‍යාලයකින් දර්ශනපති උපාධියක් හැදෑරීම සඳහා පර්යේෂණ නිලධාරියෙකු විසින් වර්ෂ 03 ක අධ්‍යයන නිවාඩු ලබාගැනීමේදී ආයතනය සමඟ එළඹ තිබුණු ගිවිසුමට අනුව උපාධිය සම්පූර්ණ කර ආයතනයට වර්ෂ 10 ක අවම සේවා කාලයක් සේවය කළ යුතු වුවත් වර්ෂ දෙකක් සේවය කර 2022 මාර්තු 29 දින අධ්‍යක්ෂවරයාගේ අනුමැතිය මත 2022 අප්‍රේල් 25 දින සිට නැගෙනහිර විශ්ව විද්‍යාලයේ කථිකාවාර්ය තනතුර සඳහා ආයතනයේ රාජකාරිවලින් නිදහස් කර තිබුණි. එහෙත් ඔහුගෙන් ආයතනයට අයවිය යුතු රු. 5,272,016 ක මුදල සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත් අය කරගෙන නොතිබුණි.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදුකරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 ආයතනයේ 2022 වාර්ෂික වාර්තාවේ ඇතුළත් අනෙකුත් තොරතුරු.

මෙම විගණන වාර්තාවේ දිනට පෙර මා ලබාගත් ආයතනයේ 2022 වාර්ෂික වාර්තාවේ ඇතුළත් කර ඇති නමුත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ ඒ පිළිබඳව වූ මගේ විගණන වාර්තාවේ ඇතුළත් නොවන තොරතුරු, අනෙකුත් තොරතුරු යන්නෙන් අදහස් වේ. මෙම අනෙකුත් තොරතුරු සඳහා කළමනාකරණය වගකිව යුතුය.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් වූ මගේ මතයෙන් අනෙකුත් තොරතුරු ආවරණය නොකරන අතර මම ඒ පිළිබඳ කිසිදු ආකාරයක සහතිකවීමක් හෝ මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ මගේ විගණනයට අදාළව, මගේ වගකීම වන්නේ ඉහත හඳුනාගත් අනෙකුත් තොරතුරු ලබා ගත හැකි වූ විට කියවීම සහ එසේ කිරීමේදී අනෙකුත් තොරතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ හෝ විගණනයේදී හෝ වෙනත් ආකාරයකින් ලබාගත් මගේ දැනුම අනුව ප්‍රමාණාත්මක වශයෙන් නොගැලපෙනවාද යන්න සලකා බැලීමයි.

මෙම විගණන වාර්තාවේ දිනට පෙර මා ලබාගත් අනෙකුත් තොරතුරු මත හා මා විසින් කරන ලද කාර්යයන් මත පදනම්ව, මෙම අනෙකුත් තොරතුරු ප්‍රමාණාත්මක වශයෙන් වැරදි ලෙස දක්වා ඇති බව මම නිගමනය කරන්නේ නම්, එම කරුණ මා විසින් වාර්තා කිරීමට අවශ්‍ය වේ. මේ සම්බන්ධයෙන් මට වාර්තා කිරීමට කිසිවක් නැත.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ කළමනාකරණයේ සහ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම.

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, මණ්ඩලය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය මණ්ඩලය ආවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා

ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

ආයතනයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, ආයතනයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම.

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.

- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරන ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව පාලනය කරනු ලබන පාර්ශවයන් දැනුවත් කරමි.

2. වෙනත් නෛතික හා නියාමන අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව.

-
- 2.1.1 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ.
  - 2.1.2 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.
  - 2.1.3 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා ආයතනය විසින් ගෙවන ලද මුදල් අදාළ නිලධාරියාගෙන් ප්‍රතිපූර්ණය කරගෙන නොතිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය

(i) මු.රෙ. 104

රු. 1,067,150 ක් වූ ජීව වායු ව්‍යාපෘතිය 2016 වර්ෂයේ සිට අක්‍රීය වීම සම්බන්ධයෙන් සිදු කළ පරීක්ෂණයෙන් පසු 2022 ජූනි 23 දින ඉදිරිපත් කර තිබෙන වාර්තාව අනුව හිටපු අධ්‍යක්ෂකවරයා හා ටෙන්ඩර් මණ්ඩල සාමාජිකයින් සම්බන්ධ වී ටෙන්ඩර් පටිපාටිය උල්ලංඝනය කර අමතර කොටස් මිලදී ගෙන යෙදීම නිසා, එහි ක්‍රියාකාරිත්වයට බාධා වූ බවට නිගමනය කර තිබියදී එම අලාභ අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ii) මු.රෙ. 1646

වාහන 07 කට අදාළ ධාවන සටහන් වල මාසික සාරාංශ විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(ඇ) 2022 ජනවාරි 25 දිනැති වත්කම් කළමනාකරණ චක්‍රලේඛ අංක 04/2022

ධාවනයෙන් ඉවත් කර ඇති වාහන 03 ක් හා මෝටර් සයිකල් 04 ක් අලුත්වැඩියා කර භාවිතා කිරීමට හෝ අපහරණය කිරීමට හෝ කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.2.3. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (උ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ආයතනයේ බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූල නොවන ලෙස කටයුතු කර ඇති බව.

2.2.4 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (ඌ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව මණ්ඩලයේ සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ අදාළ නීතිරීති වලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර නොමැති බව.

2.3 වෙනත් කරුණු

(අ) අනෙකුත් ණයගැති ශේෂය තුළ පවතින රු. 737,423 ක ශේෂය වර්ෂ 05 ක කාලයක සිට පැවත එන අතර එම මුදල් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට රු. 18,131,898 ක් වූ විදේශ ශිෂ්‍යත්ව ණයගැති ශේෂය තුළ නිලධාරීන් 06 දෙනෙකුගෙන් අයවිය යුතු රු. 12,859,882 ක මුදලක් වර්ෂ 10 කට වැඩි කාලයක සිට පැවත එන අතර එම මුදල් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඇ) අමාත්‍යවරයාගේ ආරක්ෂක නිලධාරීන් සඳහා නේවාසිකාගාරයේ කාමර කුලියට දීම වෙනුවෙන් 2015 මැයි සිට 2018 ජූලි මස දක්වා කාලයට අයවිය යුතු රු. 8,895,470 ක මුදල අයකර ගැනීමට කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි.
- (ඈ) ආයතනය සතු NIKON D 3100 වර්ගයේ කැමරාව අස්ථානගත වීම සම්බන්ධයෙන් වූ විධිමත් විනය පරීක්ෂණ කමිටු නිර්දේශය අනුව එහි රු. 29,086 ක සම්පූර්ණ අලාභය හිටපු අධ්‍යක්ෂ දැරිය යුතු බවට නිර්දේශ කර ඇතත් එම මුදල අයකර ගැනීමට අවශ්‍ය කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි.

 ඩබ්ලිව්.පී.සී. වික්‍රමරත්න
 විගණකාධිපති

විගණකාධිපති,
ජාතික විගණන කාර්යාලය,
306/72, පොල්දූව පාර,
බත්තරමුල්ල.

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ වෙනත් නෛතික හා නියාමන අවශ්‍යතා පිළිබඳව 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 වන වගන්ති ප්‍රකාරව විගණකාධිපතිගේ වාර්තාව

- 1.1 මතය
- 1.2 මතය සඳහා පදනම
- (අ) පිළිගනිමි
- (ආ) පිළිගනිමි

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව හා වී අලෙවි මණ්ඩලය කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයට අයත් රාජ්‍ය ආයතන වන අතර වැටුප් ගෙවීම හෝ ප්‍රතිපූර්ණය කර ගැනීම පිළිබඳව කිසිදු තීරණයක් පාලක මණ්ඩලය විසින් ලබා දී නොතිබිණ. නමුත් 2022 නොවැම්බර් මස පැවති පාලක මණ්ඩලයේදී තීරණය අනුව 2022 නොවැම්බර් මස සිට අදාළ වැටුප ප්‍රතිපූර්ණ කිරීම සඳහා පාලක මණ්ඩල අනුමැතිය වී ඇත. ඒ අනුව වී අලෙවි මණ්ඩලයෙන් අදාළ මුදල් ප්‍රතිපූර්ණ කිරීම සඳහා කටයුතු කර ඇත.

මෙම ශේෂය වී අලෙවි මණ්ඩලයෙන් අයකර ගැනීම සඳහා යොමු කර ඇත. මෙය ගිණුම්වලින් හෙලිදරව් කිරීමටද කටයුතු කරමි.

(ඇ) ගිවිසුම් ප්‍රකාරව නියමිත කාල සීමාවෙන් වර්ෂ 07 ගත වී ඇතත් ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරියා විසින් ඔහුගේ දර්ශනපති උපාධි පාඨමාලාව (PhD) අවසන් කර ඇති බවට සහතික ආයතනය වෙත ලබා දීමට අපොහොසත් වී ඇත. ඒ අනුව අයතනය විසින් අදාළ නිලධාරියාගේ නැවත ගණනය කළ බැඳුම්කර වටිනාකම වූ රු. 9,039,682, ක මුදල අයකර ගැනීමට කටයුතු කරමින් සිටී. මේ සම්බන්ධයෙන් අවසාන තීරණය ලබා ගැනීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ මීලඟ රැස්වීමට කැණුම් ඉදිරිපත් කිරීමට තීරණය කර ඇත.

(ඈ) ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයේ ආචාර්ය උපාධිය හැදෑරීම සඳහා රු. 223,500.00 පාඨමාලා ගාස්තු පමණක් ලබා ගත් අදාළ ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරියා මේ වන විට පර්යේෂණයේ සියලු කටයුතු අවසන් කර කෙටුම්පත් වාර්තාව ඇයගේ අධීක්ෂණ නිලධාරිනිය (Supervisor) වෙත ලබාදී මාස 03 ක කාලයක් ගත වී ඇත.

ඇයගේ ආචාර්ය උපාධිය කාල් සීමාව තුළ Covid-19 වසංගත තත්ත්වය හා විශ්ව විද්‍යා ආචාර්ය හා ආචාර්ය නොවන කාර්ය මණ්ඩලයේ වැඩ වර්ජනද බලපා තිබූ අතර මේ සියලු කරුණු සලකා බලා ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය විසින් ඇයගේ ආචාර්ය උපාධිය අවසන් කිරීම සඳහා 2023.09.31 දිනය දක්වා දිරිස කිරීමක් ලබා දී තිබුණි.

මෙලෙස විශ්ව විද්‍යාලය විසින් රටේ පැවති තත්ත්වය හේතුවෙන් අධ්‍යයන කාල සීමාව දිර්ඝ කිරීමක් ලබා දී තිබුණු පසුබිමක අයාතනය විසින් අදාළ කාල සීමාව තුළ ආචාර්ය උපාධිය අවසන් කිරීමට ඇයට උපදෙස් ලබා දී ඇත.

(ඉ) ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී ආචාර්ය ඊ.ඒ.සී. ප්‍රියංකර මහා ඇප බැඳුම්කර හා ගිවිසුම් කඩකර ඇති බැවින් අදාළ ඇප බැඳුම්කර වටිනාකම අයකර ගැනීම සඳහා ඔහුට විරුද්ධව නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ නඩු පැවරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කර ඇත.

2. වෙනත් නෛතික හා නියාමන අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2.2.2

(අ)

(i) පර්යේෂණ නිලධාරී අමල් දිසානායක මහතා අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා පවසමින් ගිවිසුම් ගත වීමකින් තොරව ඔහුගේ පෞද්ගලික වියදමින් විදේශ ගතවිය. ඔහු අනුමත නිවාඩු ලබා විදේශගත වුවද ආයතනය සමඟ ගිවිසුමකට එළඹ විය යුතුබව දැනුම් දී තිබුණත් එයට පෙර ඔහු විදේශ ගත වී තිබිණ. ආයතන සංග්‍රහයේ ප්‍රතිපාදන අනුව ආයතනයට අයවිය යුතුව තිබූ මුදලෙන් ඔහුට හිමි පාරිතෝෂික මුදල අඩු කිරීමෙන් පසුව තවත් රු රු.71,206.66 ක මුදලක් ආයතනයට අයවිය යුතුව ඇත. මේ පිළිබඳව ඔහුව කීප අවස්ථාවක දී දැනුවත් කර ඇති අතර සිහි කැඳවීම් ලිපි ද යවා ඇත

(ii) මේ වන විට නිල නිවාස 02 සඳහා නව විදුලි හා ජල මීටර් සවිකර ඇති අතර නියමිත පරිදි අදාළ නිලධාරියාගෙන් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර ඇත.විගණනයේදී පෙන්වාදී ඇති පරිදි 2018 වර්ෂයේ සිට අදාළ විලධාරියාගෙන් ජල ගාස්තු අය කර ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතී.

(ආ)

(i) මු.රෙ.104 පරීක්ෂණය සිදු කර ඇති නමුත් නිශ්චිත වගකිව යුතු නිලධාරීන් නම් කර නොමැති වීම මත පාලක මණ්ඩල රැස්වීමේදී ගන්නා ලද තීරණයකට අනුව අමාත්‍යාංශයේ විමර්ෂණ නිලධාරියෙකු පත් කර නැවත විමර්ශනයක් සිදු කිරීමට උපදෙස් ලබා දී ඇති අතර ඒ අනුව විමර්ෂණ නිලධාරියෙක් පත් කිරීම සඳහා කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය වෙත දැනුම් දී ඇත. කෙසේ නමුත් අදාළ බයෝ ගැස් ව්‍යාපෘතිය භාර පුද්ගලික සමාගම වෙතින් පරීක්ෂා කර වාර්තාවක් ලබා දෙන ලෙස දැනුම් දුන් පසුව එම සමාගම පරීක්ෂාකර ලබා දුන් වාර්තාව අනුව නැවත යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සඳහා රු 275000.00 ඇස්තමේන්තුවක් ලබා දී ඇත. මෙහි දී ව්‍යාපෘතියේ ඉදි කිරීම් භරියාකාරයෙන් සිදු කර ඇති නමුත් එය පවත්වාගෙන යාමේ දී තිබූ අතපසුවීම් මත ව්‍යාපෘතිය අක්‍රීය වී ඇති බව අප දැනුවත් කර ඇත.

(ii) මු.රෙ. 1646 ප්‍රකාරව ධාවනය සිදුකරන ලද වාහන වලට අදාළව මාසික සාරාංශ හා දෛනික ධාවන සටහන් විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත.තවද PF- 8241 අංක දරණ රථය 2022 මැයි මස දක්වා කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ රාජකාරිවල නිරතව ඇත.

(ඇ) ආයතනයේ ධාවනයෙන් ඉවත් කර ඇති වාහන 03 නැවත අලුත්වැඩියා කිරීමට තීරණය කර ඇති අතර ප්‍රතිපාදන ලැබෙන ප්‍රමාණය අනුව ක්‍රමයෙන් එම වාහන අලුත් වැඩියා කිරීමට අපේක්ෂා කරනු ලැබේ.

මෝටර් සයිකල් හතරෙන් එක් යතුරු පැදියක් ධාවන තත්ත්වයේ පවතින අතර ඉතිරි යතුරු පැදි 03 අපහරණය කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ

2.3 වෙනත් කරුණු

(අ) වර්ෂ 5ට වැඩි අයවිය යුතු ණයගැති ශේෂය පහත පරිදි සැකසී ඇත.

1. නේවාසිකාගාර ආදායම	5113.75
2. ලැබිය යුතු ශ්‍රවණාගාර ආදායම	10,875.00
3. මොබිටෙල් ආයතනයෙන් ලැබිය යුතු ශේෂය	129,801.74
4. රාජ්‍ය පරිපාලන අමාත්‍යාංශයෙන් ලැබිය යුතු	44,800.00
5. ආයතනයෙන් ඉවත් වූ සේවකයින්ගෙන් ලැබිය යුතු	<u>546,833.27</u>
	<u>737,423.76</u>

මෙහි අංක 3 යටතේ දක්වා ඇති මොබිටෙල් ආයතනයෙන් අයවිය යුතු ශේෂය අයකර ගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කර ඇති අතර කඩිනමින් එම ශේෂය ආයතනය වෙත ගෙවීම් කිරීමට මොබිටෙල් ආයතනය එකඟ වී ඇත.

ලැබිය යුතු නේවාසිකාගාර ආදායම, ලැබිය යුතු ශ්‍රවණාගාර ආදායම හා රාජ්‍ය පරිපාලන අමාත්‍යාංශයෙන් ලැබිය යුතු ආදායම ඉදිරියේදී පැවැත්වීමට නියමිත විගණන හා කලමනාකරණ කමිටුවට ඉදිරිපත්කර ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග සඳහා නිර්දේශ ලබා ගැනීමට කටයුතු කරමි.

ආයතනයෙන් ඉවත් වූ සේවකයින්ගේ ලැබිය යුතු ශේෂයන් අයකර ගැනීමට නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමු කර ඇත. එම උපදෙස් මත කටයුතු කරමි.

(ආ)

2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ආයතනයේ 2002 වර්ෂයට පෙර සිට පැවත එන විදේශ ශිෂ්‍යත්වලාභී ණයගැතියන් 06 දෙනෙකුගේ රු.12,859,881.00 ක මුදලක් අයවිය යුතුව පැවති තත්වයකදී 2021 වර්ෂයේ මුදල් අයකර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් පහත පැහැදිලි කිරීම ඉදිරිපත් කරමි.

උක්ත ශිෂ්‍යත්වලාභී ණයගැතියන් 06 දෙනාගෙන් 05 දෙනෙකුගේ වර්තමාන ලිපිනයන් සොයා ගැනීමට නොහැකි වීම නිසා ණය අයකර ගැනීමේ ඉදිරි පියවර ගැනීමට නොහැකි වී ඇත.

01. ආර්. අතුකෝරල
 02. පී.ඩී.ආනන්ද
 03. ගෞරි ශංකර

} නඩුවේ ඉදිරි කටයුතු කරගෙන යාමට නොහැකි වී ඇත.

04. ජී.ඩී.ආර්.කුමාරසිරි- ඇපකරුවන් වෙත නඩු තීන්දුව ලබා දීමට වර්තමාන ලිපිනයන් සොයා ගැනීමට නොහැකි වී ඇත.

05. ඒ.සී.කේ.සේපාල - 2013 වර්ෂයේ සමථයට පත්වීමෙන් පසු රු.900,000.00 මුදල 2020 වර්ෂය වන විට ගෙවා ඇති අතර ඉතිරි මුදල වූ රු.300,000.00 ලබා ගැනීමට නැවත සිහිකැඳවීමක් 2021 විද්‍යුත් ලිපිනය හරහා සිදු කලද ප්‍රතිචාර නොමැත.

06. ආචාර්ය ගාමිණි වික්‍රමසිංහ -
 ආචාර්ය ගාමිණි වික්‍රමසිංහ මහතාගේ 2011.11.23 ලබා දුන් නඩු තීන්දුව අනුව නඩු ගාස්තු සහ නෛතික පොලිය ඇතුලත් කර සකස කරන ලද ගාස්තු බිල්පත රු.14,620,132.76) 2020.07.10 දින තීන්දු ප්‍රකාශය 2021.03.26 දිනෙන්

අධිකරණයට ගොනු කර ඇති අතර එය විධිමත් බව 2021.11.10 දිනැති කාර්ය සටහන මගින් දන්වා ඇති බව නීතිපති විසින් දන්වා ඇත. ඒ අනුව පිස්කල් මගින් තීන්දු ප්‍රකාශ නොකිසි විත්තිකරුවන් වෙත යැවීම සඳහා අවශ්‍ය ලේඛන 2022.01.05 දින අධිකරණයේ ගොනු කර ඇති බව වැඩිදුරටත් දන්වා තිබිණි. ඒ අනුව පිස්කල් වාර්තා 2022.04.19 අධිකරණයේ කැඳවීය. නමුදු නඩු ගොනුව අධිකරණ ශාලාවට ලබා දී නොතිබීම නිසා නීති නිලධාරී විසින් අප දැනුවත් කරන ලද්දේ නඩුවේ පිස්කල් කැඳවීම සඳහා නැවත දිනයක් ලබා දෙන බවයි.

ආචාර්ය ගාමිණි වික්‍රමසිංහ මහතා ආයතනය වෙත මේ වන විට රු.580,000.00 වරින් වර ආයතනයේ ගිණුමට බැර කර ඇත. නඩුව සමථයට පත් නොවීම මත ආයතනය මුදල් ලබා ගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කර තිබූ තත්ත්වයකදී 2021 හා 2022 වර්ෂය තුළ පමණක් ආචාර්ය ගාමිණි වික්‍රමසිංහ මහතා මෙලෙස අප ආයතනයේ ගිණුමට බැර කර ඇති මුදල රු.330,000.00 මුදලක් වේ. මෙම ශේෂය අනුමැතියෙන් තොර තැන්පතු (Unauthorized Deposit) ලෙස ගිණුම්ගත කර ඇත.

- (ඇ) එවකට සිටි කෘෂිකර්ම අමාත්‍යතුමාගේ වාචික නියෝගය අනුව අමාත්‍යවරයාගේ ආරක්ෂක නිලධාරීන් සඳහා තේවාසිකාගාර කාමර ලබා දී තිබූ අතර ඒ සඳහා බිල්පත් (invoice) නිකුත් කර නොමැත. අදාළ නවාතැන් ලබාගත් නිලධාරීන්ගේ තොරතුරු ද සොයා ගැනීමට අපහසු වී ඇති අතර එම මුදල් අයකර ගත යුතු වගකිව යුතු නිලධාරීන් ද සොයා ගැනීමට නොහැකි වී ඇත. එවකට සිටි අධ්‍යක්ෂවරයාගේ වාචික උපදෙස් අනුව මෙම කාමර ලබා දී ඇත.
- (ඈ) ආයතනය සතුව තිබූ Nikon D 3100 වර්ගයේ කැමරාව අස්ථාන ගතවීම ගැන මු.රෙ.104 පරීක්ෂණයක් සිදුකර එහි වරදකරු ලෙස හිටපු අධ්‍යක්ෂ ලලිත් කාන්ත ජයසේකර මහතා නම් කර ඇත. ඒ අනුව ඒ මහතාට ආයතනයෙන් ගෙවිය යුතු මුදලෙන් කැමරාවේ වටිනාකම ද අඩු කල පසු තවත් රු.29,000/- ක ගෙවීමට ඉතිරිව ඇත. එම මුදල ආයතනයට ගෙවන ලෙස දැනුම් දී ඇති අතර සිහි කැඳවීම් ලිපිය ද යවා ඇත.

 අධ්‍යක්ෂ/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී
 ආචාර්ය ජී.ජී.බන්දුල

පිටපත : ලේකම්, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය - කාරුණික දැ

පරිච්ඡේද 04 : කාර්ය සාධන දර්ශක

ප්‍රකාශන

පර්යේෂණ වාර්තා 06

කාර්ය පත්‍රිකා 09

වාර ප්‍රකාශන 04

පුවත් හසුන කලාප 03

ගොවිමිණ පුවත්පත කලාප 07

ව්‍යාපෘති

පර්යේෂණ - ඒකාබද්ධ
අරමුදල් 08

පර්යේෂණ මූල්‍යාධාර (බාහිර)
06

පුහුණු 60

සහයෝගීතාව

අවබෝධතා ගිවිසුම් 07

සමාජ මාධ්‍ය

මුහුණුවර - පරිශීලකයින් 1300

සූ විසුබි නාලිකාව - උඩුගත කළ වීඩියෝ පට සංඛ්‍යාව 26

පරිච්ඡේද 05

හිරසර සංවර්ධන අරමුණු (SDG) සපුරා ගැනීමේ කාර්ය සාධනය

හිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක සපුරා ගැනීමේ ජයග්‍රහණ සහ අභියෝග

එබැවින් සංශෝධිත ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් තුළින් අවසාන කාර්තුව තුළ උපායශීලීව දක්න ලැබූ කිරීමේ ක්‍රමවේද සැලසුම් කිරීම තුළින් ආයතනය විසින් පර්යේෂණ හා පුහුණු වැඩසටහන් හරහා ළඟා කර ගැනීමට අපේක්ෂා කළ නිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක ළඟා කර ගැනීමට හැකි විය.

නිරසර සංවර්ධන අරමුණු	ඉලක්ක	ජයග්‍රහණ දර්ශක	මේ දක්වා ජයග්‍රහණ ලබා ගැනීමේ ප්‍රගතිය		
			0% - 49%	50% - 74%	75% - 100%
නිරසර පරිභෝජනය හා නිෂ්පාදන රටා සුරක්ෂිත කිරීම	1. ගෘහ ඒකකයන්හි ආහාර සුරක්ෂිතතාවය පවත්වාගෙන යාම සඳහා අනුගමනය කළහැකි ක්‍රියාමාර්ග සම්බන්ධයෙන් අර්ධ නාගරික ප්‍රදේශයන්හි වෙසෙන ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන	එක් දිස්ත්‍රික්කයකින් අර්ධ නාගරික ප්‍රදේශ 10 බැගින් අවරණය වන පරිදි දිස්ත්‍රික්ක තුනෙන් තෝරාගත් ස්ථාන 30 පුහුණුලාභීන් 1298			✓
	2. කෘෂි ව්‍යවසායකයින් ලෙස ගොඩනැගීම සඳහා පවතින අවස්ථා සම්බන්ධයෙන් ග්‍රාමීය ගොවි කාන්තා සහ තරුණ ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ 10 බැගින් අවරණය වන පරිදි දිස්ත්‍රික්ක තුනෙන් තෝරාගත් ස්ථාන 30ක පුහුණුලාභීන් 1255			✓
	3. ග්‍රාම සංවර්ධන වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීම සහ කළමනාකරණය සඳහා ප්‍රජා සහභාගීත්ව ක්‍රමවේදය භාවිතා කිරීම පිළිබඳ පුහුණු කරුවන් පුහුණු කිරීමේ පුහුණු වැඩසටහන	කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයට අනුබද්ධ දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂවරුන් හා සංවර්ධන නිලධාරීන් 45ක් පුහුණුව			✓

වාර්ෂික වාර්තාව 2022

කිරසර සංවර්ධන අරමුණ	ඉලක්ක	ජයග්‍රහණ දර්ශක	මේ දක්වා ජයග්‍රහණ ලබා ගැනීමේ ප්‍රගතිය		
			0% - 49%	50% - 74%	75% - 100%
දරිද්‍රතාව තුරන් කිරීම, සෑම අතින්ම පවතින කුසගින්න තුරන් කිරීම	පවතින ආර්ථික අර්බුදකාරී තත්ත්වය ශ්‍රී ලංකාවේ ශාඛස්ථ ආහාර සුරක්ෂිතතාවය කෙරෙහි ඇති කරන ලද බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනය - ග්‍රාමීය, නාගරික හා වතු අංශය.	පර්යේෂණ වාර්තා			✓
	ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා කිරසර ජීවනෝපායක් ලෙස අදායම් විවිධාංගීකරණය : ප්‍රශස්ත තත්ත්වයන් පිළිබඳ තක්සේරුවක්	පර්යේෂණ වාර්තා			✓
	ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන පලතුරු අපනයන විභවය පිළිබඳ විශ්ලේෂණය	පර්යේෂණ වාර්තා			✓
	අමතර ආදායම් උත්පාදනය සහ ආහාර සුරක්ෂිතතාවය උදෙසා කෘෂි ව්‍යවසායකත්වය කෘෂි ව්‍යාපාර සංවර්ධනය තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ හතු වගාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම.	පර්යේෂණ වාර්තා			✓
ආහාර සුරක්ෂිතතාව ඇති කිරීම, පෝෂණය වර්ධනය කිරීම හා කිරසර කෘෂිකර්මය ප්‍රවර්ධනය කිරීම	ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන පලතුරු අපනයන විභවය පිළිබඳ විශ්ලේෂණය	පර්යේෂණ වාර්තා			✓
	ශ්‍රී ලංකාවේ එළවළු පලතුරු සහ අතිරේක ආහාර බෝගවල සාපේක්ෂ වාසි පිළිබඳ අධ්‍යයනය	පර්යේෂණ වාර්තා			✓
	ශ්‍රී ලංකාවේ උඩරට එළවළු ගොවීන්ගේ පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රියාවලියට බලපාන සාධක	පර්යේෂණ වාර්තා			✓
	අමතර ආදායම් උත්පාදනය සහ ආහාර සුරක්ෂිතතාවය උදෙසා කෘෂි ව්‍යවසායකත්වය කෘෂි ව්‍යාපාර සංවර්ධනය තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ හතු වගාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම.	පර්යේෂණ වාර්තා			✓
	ශ්‍රී ලංකාවේ තුළ රසායනික පොහොර සහ අනෙකුත් කෘෂි රසායන ආනයනය තහනම් කිරීම එළවළු වගාවට සිදුකරන ලද කෙටි කාලීන බලපෑම් පිළිබඳ අධ්‍යයනය	පර්යේෂණ වාර්තා			✓
	ශ්‍රී ලංකාවේ තුළ රසායනික පොහොර සහ අනෙකුත් කෘෂි රසායන ආනයනය තහනම් කිරීම වී වගාවට සිදුකරන ලද කෙටි කාලීන බලපෑම් පිළිබඳ අධ්‍යයනය	පර්යේෂණ වාර්තා			✓
	ශ්‍රී ලංකාව තුළ රසායනික පොහොර සහ අනෙකුත් කෘෂි රසායන ආනයනය තහනම් කිරීම	පර්යේෂණ වාර්තා			✓

වාර්ෂික වාර්තාව 2022

ආහාර සුරක්ෂිතතාව ඇති කිරීම, පෝෂණය වර්ධනය කිරීම හා තිරසාර කෘෂිකර්මය ප්‍රවර්ධනය කිරීම	තෝරාගත් වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග සහ අර්තපල් වගාවට සිදුකරන ලද කෙටි කාලීන බලපෑම් පිළිබඳ අධ්‍යයනය					
	ශ්‍රී ලංකාව තුළ රසායනික පොහොර සහ අනෙකුත් කෘෂි රසායන ආනයනය තහනම් කිරීම විසිතුරු පැළ සහ කැපුම් මල් වගා කරන ගොවි ප්‍රජාවන්ට ඇති කරන ලද කෙටි කාලීන බලපෑම් පිළිබඳ අධ්‍යයනය	පර්යේෂණ වාර්තා				✓
	පවතින ආර්ථික අර්බුදකාරී තත්ත්වය ශ්‍රී ලංකාවේ ගෘහස්ථ ආහාර සුරක්ෂිතතාවය කෙරෙහි ඇති කරන ලද බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනය - ග්‍රාමීය අංශය.	පර්යේෂණ වාර්තා				✓
	ශ්‍රී ලංකාව තුළ රසායනික පොහොර සහ අනෙකුත් කෘෂි රසායන ආනයනය තහනම් කිරීම විසිතුරු පැළ සහ කැපුම් මල් වගා කරන ගොවි ප්‍රජාවන්ට ඇති කරන ලද කෙටි කාලීන බලපෑම් පිළිබඳ අධ්‍යයනය	පර්යේෂණ වාර්තා				✓
දේශගුණික විපර්යාස සහ ඒවායේ බලපෑම්වලට එරෙහිව හදිසි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම	ශ්‍රී ලංකාවේ උඩරට එළවළු ගොවීන් භාවිතා කරන පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම කෙරෙහි බලපාන සාධක	පර්යේෂණ වාර්තා				✓
	ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන පලතුරු අපනයන විභවය පිළිබඳ ආර්ථික විශ්ලේෂණය	පර්යේෂණ වාර්තා				✓

පරිච්ඡේද 06

මානව සම්පත් පැහැදිලි කිරීම

2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට කාර්ය මණ්ඩල තත්ත්වය

	කාර්ය මණ්ඩලය 31.12.2021	වර්ෂය තුළ සේවය අවසන් කිරීම, ඉල්ලා අස්වීම	පත් කිරීම	කාර්ය මණ්ඩලය 31.12.2022
අධ්‍යක්ෂ/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී	1	1	1	1
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ	-	-	-	-
අංශ ප්‍රධානීන්	6	-	-	6
පර්යේෂණ කාර්ය මණ්ඩලය	28	3	-	25
පරිපාලන කාර්ය මණ්ඩලය	9	-	-	9
පුස්තකාල කාර්ය මණ්ඩලය	2	-	-	2
දත්ත කළමනාකරණ කාර්ය මණ්ඩලය	1	-	-	1
පරිගණක ඒකකය	-	-	-	-
ප්‍රකාශන ඒකකය	4	-	-	4
සංඛ්‍යාන කාර්ය මණ්ඩලය	15	-	-	15
තාක්ෂණික කාර්ය මණ්ඩලය	6	3	-	3
ලිපිකරු, ලේකම් සහ සමාන්තර ශ්‍රේණි	44	5	-	39
මෙහෙයුම් සහ අනුබද්ධ ශ්‍රේණි	43	-	-	43
එකතුව	159	12	1	148

කාර්ය මණ්ඩල පුහුණුකිරීම්

2022 වර්ෂය තුළ කාර්ය මණ්ඩලය සහභාගී වූ පුහුණු වැඩසටහන් බොහොමයක් මාර්ගගත තාක්ෂණය ඔස්සේ පැවතුණි. බාහිර ආයතන විසින් සංවිධානය කළ පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා මෙන් ම ආයතනය විසින් ආයතනයේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා සංවිධානය කළ පුහුණු වැඩසටහන් ද කාර්ය මණ්ඩල පුහුණු කිරීම් තුළට ඇතුළත් වේ.

2022 වර්ෂයේ දී ආයතනය විසින් රු. මිලියන 6 ක මුදලක් කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය සඳහා වෙන්කර තිබූ අතර ඉන් පුහුණු කාර්යය සඳහා වියදම් කළ මුදල රු. 290,000 විය. මේ යටතේ මාණ්ඩලික හා මාණ්ඩලික නොවන නිලධාරීන් සඳහා ලබාදුන් පුහුණු පහත දැක්වේ.

පහත සඳහන් පර්යේෂණ නිලධාරීන් පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන කටයුතුවල නිරත වූහ:

1. පී.සී.ජේ. ද සිල්වා මයා - ප්‍රජා සංවර්ධනය පිළිබඳ ආචාර්ය උපාධිය, පිලිපීන් විශ්ව විද්‍යාලය
2. ඉන්දිකා එදිරිසිංහ මෙය - කෘෂි ව්‍යාපාර පිළිබඳ ආචාර්ය උපාධිය, මැලේසියාවේ පුත්‍රා විශ්ව විද්‍යාලය

3. දිනුෂා රත්නායක මිය - ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන (ශාස්ත්‍රපති) කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය.
4. සුසිලා ලුර්දු මිය - සමාජ විද්‍යා පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන (ශාස්ත්‍රපති) ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය.
5. ආර්. ඩී. ඩබ්ලිව්. රාජපක්ෂ මිය - පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන (ශාස්ත්‍රපති) කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය.

**විදේශ පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා සහභාගී වීම:
වැඩසටහන්/සම්මන්ත්‍රණ/වැඩමුළු/සම්මේලන/රැස්වීම් ආදිය**

වර්ෂය තුළ පැවති මුදල් තත්ත්වය මත බොහෝ විදේශ පුහුණු මාර්ගගත ක්‍රමය ඔස්සේ පවත්වන ලදී.

- 2022 නොවැ. 04-25 දක්වා ආසියා හා ශාන්තිකර කලාපයේ ඒකාබද්ධ ග්‍රාමීය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ (CIRDAP) ආයතනය විසින් සංවිධානය කළ බංගලාදේශයේ ඩකා නුවර පැවති “Regional Integrated Rural Development, Governance, trade and Sustainable Development in Asia and the Pacific” පුහුණු වැඩසටහනට පර්යේෂණ නිලධාරීන් උත්පලා ජයසිංහ මහත්මිය සහභාගී වූවය.
- 2022 June 29 -30 “Multicounty observational study mission on Innovative smart farming models for agriculture 4.0” මාර්ගගත ක්‍රමය ඔස්සේ පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහනට පර්යේෂණ නිලධාරීන් රිෆානා මහත්මිය සහභාගී වූවය.
- 2022 ජූලි 12-15 හා ඔක්තෝබර් 8-28 දක්වා ආසියානු කලාපීය මධ්‍යස්ථානය (APO) විසින් මෙහෙය වූ “ Smart Sustainability Assessment Tools and Techniques for Improving Agri-food Industries and “Seminar on Market System Construction for Developing Countries” මාර්ගගත ක්‍රමය ඔස්සේ පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහනට පර්යේෂණ නිලධාරීන් යූ.ඩී.ආර්. උදාරි මහත්මිය සහභාගී වූවය.
- 2022 නොවැ. 01-21 දක්වා චීන තානාපති කාර්යාලය මගින් මෙහෙය වූ “Seminar on Economic Development and Social Policy” මාර්ගගත ක්‍රමය ඔස්සේ පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහනට පර්යේෂණ නිලධාරීන් ඒ.කේ.ඒ. දිසානායක මහත්මිය සහභාගී වූවය.

දේශීය පුහුණු වැඩසටහන්වලට සහභාගී වීම්

- ආයතනයේ සියලු කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා “ආයතනයේ ඉතිහාසයේ විකාශය හා කාර්ය භාරය” යන මැයෙන් දේශනයක් 02.02.2022 ආයතනයේ පැවැත්විණි.
- අංශ ප්‍රධාන/ ඒකක ප්‍රධානී සහ කළමනාකරණ සහකාරවරුන් සඳහා ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් - 28.02.2022 සහ 02.03.2022 යන දෙදින තුළ පැවැත්විණි.

වාර්ෂික වාර්තාව 2022

- කළමනාකරණ සහකාරවරුන් සඳහා කාර්යාල කටයුතු සඳහා පරිඝණක භාවිතය යන මෑයෙන් 08.02.2022 ඩබ්ලිව්. ඒ.ඒ. එස්. විජේසිංහ මිය විසින් (සංඛ්‍යාන සහකාර) පවත්වන ලදී.
- කළමනාකරණ සහකාරවරුන් සඳහා Excel word – 09.03. 2022 දින කේ.ඩී.අයි. ඉමාෂා මෙය (සංඛ්‍යාන සහකාර) විසින් පවත්වන ලදී.
- කළමනාකරණ සහකාරවරුන් සඳහා PowerPoint – 14.03. 2022 දින ඩබ්ලිව්.පී. කුමාරසිරි මහතා (සංඛ්‍යාන සහකාර) විසින් පවත්වන ලදී.
- කළමනාකරණ සහකාරවරුන් සඳහා කාර්යාල කළමනාකරණය, සේවකයින්ගේ පැමිණීම හා නිවාඩු පිළිබඳ දේශනයක් 26.05.2022 දින ආර්. ඒ.ඩී.එන්. රූපසිංහ මිය (පරිපාලන නිලධාරී) විසින් පවත්වන ලදී.
- සියලු කාර්ය මණ්ඩල සඳහා කාර්යාලීය ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය යන මෑයෙන් දේශනයක් එන්. සී. ඒකනායක මිය විසින් පවත්වන ලදී.

සුඛ සාධන

2022 වර්ෂයේ රජයේ සේවකයින්ගේ පැමිණීම සීමා කිරීම හේතුවෙන් 2022 වර්ෂයේ සුඛ සාධන කටයුතු සීමිත ප්‍රමාණයක් කිරීමට සිදු විය.

වර්ෂයේ දී සිදු කරන ලද විශේෂ සුඛ සාධන වැඩසටහන්

ආයතනයේ 50 වන සංවත්සරයට සමගාමීව 22.01.19 වන දින සර්ව රාත්‍රික පිරිත් දේශනයක් පැවැත්වීම.

2022.03.21 වාර්ෂික ක්‍රිකට් තරඟාවලිය පැවැත්වීම.

වෙසක්
පොහොය
දින ධර්ම
දේශනාවක්
සහ වෙසක්
කුඩු
තරභාවලිය
ක් පවත්වා
තෘත
ප්‍රදානය
කිරීම.

පරිච්ඡේද 07

අනුකූලතා වාර්තාව

අදාළ කර ගත යුතු අවශ්‍යතාව	අනුකූලතා තත්ත්වය (අනුකූලවේ / නොවේ)	අනුකූල නොවේ නම් ඒ සඳහා කෙටි පැහැදිලි කිරීම	අනුකූල නොවීම අනාගතයේ දී වළක්වා ගැනීමට යෝජනා කරන නිරවද්‍යකරණ ක්‍රියාමාර්ග
1. මූල්‍ය ප්‍රකාශ ඉදිරිපත් කිරීම			
1.1 සමාලෝචිත වසර සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශ නියමිත දිනට ඉදිරිපත් කොට තිබීම	√		
2. ගණනය සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීම			
2.1 විගණකාධිපතිවරයා විසින් නියම කරන ලද දිනට විගණන විමසුම්වලට පිළිතුරු ලබා දී තිබීම.	√		
2.2 ඉකුත් වසරවල විගණකාධිපතිවරයා විසින් නිකුත් කරන ලද විගණන විමසුම්/විගණන ඡේදවල පෙන්වා දී ඇති අඩුපාඩු නිවැරදි කරගෙන තිබීම	√		
3. සැලසුම්			
3.1 ආයතනයේ වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කොට තිබීම	√		
3.2 සමාලෝචිත වසර සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම නියමිත දිනට අනුමත කරගෙන තිබීම	√		
3.3 සමාලෝචිත වසර සඳහා අයවැය අනුමත කොට ගෙන තිබීම	√		
3.4 වාර්ෂික ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම නියමිත දිනට සකස් කොට තිබීම	√		
4. ගාස්තු පාලනය			
4.1 ගාස්තු අය කරනු ලබන දේපළ වසර 05කට වරක් තක්සේරු කොට තිබීම			තක්සේරු කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරමින් පවතී.
4.2 සමාලෝචිත වසර සඳහා බිල්ගත කරඇති ආදායමෙන් 70% එම වසර තුළදීම එකතු කරගෙන තිබීම	√ අදාළ නොවේ		

4.3 හිඟ හිටි ගාස්තු අයකරවා ගැනීම සඳහා වොරන්ට් බලපත්‍ර නිකුත් කොට තිබීම			
5. කුලී පාලනය			
5.1 වාර්ෂිකව කුලියට දී තිබෙන සියලුම දේපළ (මස් වෙළෙඳසැල්/මාලු වෙළෙඳසැල්/ පොදු සනිපොලවල්) සමාලෝචිත වසර තුළදී කුලියට දී තිබීම	අදාළ නොවේ		
5.2 වාර්ෂිකව කුලියට දෙනු ලබන දේපළ සම්බන්ධයෙන් ගිවිසුම් වලට එළඹ තිබීම	අදාළ නොවේ		
5.3 වාර්ෂිකව කුලියට දෙනු ලබන දේපළවලින් අයවිය යුතු බදු අයකරගෙන තිබීම	අදාළ නොවේ		
5.4 හිඟ හිටි මුදල් අයකර ගැනීමේ සඳහා නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන තිබීම	අදාළ නොවේ		
5.5 දීර්ඝ කාලයක් සඳහා කුලියට දීමට නියමිතව තිබූ දේපළ (පොදු වෙළෙඳපොළ කඩ) කුලියට දී තිබීම	අදාළ නොවේ		
5.6 දීර්ඝ කාලයක් සඳහා කුලියට දීමට නියමිතව තිබූ දේපළ සම්බන්ධයෙන් ගිවිසුම් වලට එළඹ තිබීම	අදාළ නොවේ		
6. ව්‍යාපාර බදු සහ වෙළඳ බලපත්‍ර පරිපාලනය			
6.1 සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ව්‍යාපාරික බදු හා වෙළඳ බලපත්‍ර ගාස්තු එකතු කිරීමට සමීක්ෂණයක් පවත්වා තිබීම	අදාළ නොවේ		
6.2 බලපත්‍ර ලබාගෙන නොමැති ව්‍යාපාරික ස්ථාන වලට එරෙහි නඩු පවරා තිබීම	අදාළ නොවේ		
7. විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු			
7.1 අවම වශයෙන් විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු 04 ක් වත් අදාළ වර්ෂය තුළ පවත්වා තිබීම	✓		
8. බැංකු ගිණුම් කළමනාකරණය			
8.1 නියමිත දිනට බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශ පිළියෙළ කර සහතික කර ඒවා විගණනය සඳහා සුදානම් කර තිබීම	✓		
8.2 සමාලෝචිත වර්ෂයේදී හෝ ඊට පෙර වර්ෂවල සිට නැවත එමින් තිබූ අක්‍රිය බැංකු ගිණුම් නිරවුල් කර තිබීම	✓		
8.3 බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශවලින් අනාවරණය වූ හා සැලසුම්	✓		

වාර්ෂික වාර්තාව 2022

කල යුතුව තිබූ ශේෂ සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කොට එම ශේෂ මාසයක කාලයක් ඇතුළත නිරවුල් කොට තිබීම			
9. වත්කම් කළමනාකරණය			
9.1 සියලු වත්කම් ලේඛන ගතකොට තිබීම	√		
9.2 සියලුම වත්කම්වල ආරක්ෂාව තහවුරු කොට තිබීම	√		
9.3 සියලුම වත්කම් අත්පත් කරගෙන තිබීම	√		
9.4 රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛ අංක 01/2020 අනුව, භාණ්ඩ සමීක්ෂණ පවත්වන ලද අතර අදාළ වාර්තා නියමිත දිනට විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කොට තිබීම	√		
9.5 වාර්ෂික භාණ්ඩ සමීක්ෂණයෙන් අනාවරණය වූ අතිරික්ත, ඌණතා හා වෙනත් නිර්දේශ වක්‍රලේඛයේ සඳහන් කාලය තුළ සිදු කර තිබීම	√		
9.6 ගර්භිත භාණ්ඩ අපහරණය කිරීම මු.රෙ. 772 අනුව සිදුකොට තිබීම			අපහරණය කිරීමට අංශය කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.
10. වාහන කළමනාකරණය			
10.1 සංචිත වාහන සඳහා දෛනික ධාවන සටහන් හා මාසික සාරාංශ වාර්තා සකස් කොට නියමිත දිනට විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කොට තිබීම	√		
10.2 වාහන ගර්භිත වී මාස 06 කට වඩා අඩු කාලයක දී අපහරණය කොට තිබීම			අපහරණය කිරීමට කටයුතු කිරීමට නියමිතව ඇත.
10.3 වාහන ලොග් පොත් පවත්වා ගනිමින් ඒවා යාවත්කාලීන කොට තිබීම	√		
10.4 සෑම වාහන අනතුරක් සම්බන්ධයෙන්ම මු.රෙ.103.104. 109. හා 110 ප්‍රකාරව, වාහන වල ඉන්ධන දහනය වීම නැවත පරීක්ෂා කොට තිබීම	√		
10.5 2016.12.29 දිනැති අංක 2016/30 දරණ රාජ්‍ය පරිපාලන වක්‍රලේඛයේ 3.1 ඡේදයේ සඳහන් විධි විධාන ප්‍රකාරව, වාහන වල	√		

වාර්ෂික වාර්තාව 2022

ඉන්ධන දහනය වීම නැවත පරීක්ෂා කොට තිබීම			
10.6 ආයතනයේ වාහන නඩත්තු ලේඛනයක් යාවත්කාලීනව පවත්වාගෙන යාම	√		
10.7 ආයතනයේ ඉන්ධන ලේඛනයක් යාවත්කාලීනව පවත්වාගෙන යාම	√		
11. කාර්ය මණ්ඩල කළමනාකරණය			
11.1 අනුමත කාර්ය මණ්ඩල සීමාව තුළ කාර්ය මණ්ඩලය බඳවා ලෙව ගෙවීම සිදු කොට තිබීම	√		
11.2 කාර්ය මණ්ඩලයේ සියළුම සාමාජිකයන් වෙත රාජකාරී ලැයිස්තු ලිඛිතව ලබා දී තිබීම	√		
11.3 2017.09.20 දිනැති MSD වක්‍රලේඛ අංක 04/2017 ප්‍රකාරව සියලුම වාර්තා කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කර තිබීම	√		
12. නවතම යාවත්කාලීන කිරීම් සහිතව පොත් පත් හා ලේඛන පවත්වාගෙන යාම			
12.1 ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි ලේඛනය	√		
12.2 ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය	√		
12.3 කොන්ත්‍රාත් ලේඛනය	-		
12.4 විගණන විමසුම් ලේඛනය	√		
12.5 වෙක්පත් හා මුදල් ඇණවුම් ලේඛනය	√		
12.6 ඉන්වෙන්ට්‍රි ලේඛනය	√		
12.7 පාරිභෝගික භාණ්ඩ ලේඛනය	√		
12.8 හානි හා පාඩු ලේඛනය	අදාළ නොවේ		
12.9 උපපත්‍රිකා පොත් ලේඛනය	අදාළ නොවේ		
12.10 අත්තිකාරම් ලේඛනය	√		
12.11 කර්මාන්ත / ව්‍යාපාරික බදු ලේඛනය	අදාළ නොවේ		
12.12 ණයගැති ලේඛනය	√		
12.13 ණයහිමි ලේඛනය			ව්‍යාපෘති වෙනුවෙන් පවත්වා ගෙනයනු ලබයි. Type equation here
13.14 ටෙන්ඩර් මණ්ඩල තීරණ ලේඛනය	√		
12.15 විදි ලාම්පු ලේඛනය	අදාළ නොවේ		
12.16 මැණුම් පොත	අදාළ නොවේ		
12.17 මාර්ග ලේඛනය	අදාළ නොවේ		

වාර්ෂික වාර්තාව 2022

12.18 ඉඩම් කට්ටි බදු ලේඛනය	අදාළ නොවේ		
12.19 ගොඩනැගිලි අයදුම්පත් ලේඛනය	අදාළ නොවේ		
12.20 අනුකූලතා ඇගයුම් ලේඛනය	අදාළ නොවේ		
13. අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය			
13.1 ජාතික ප්‍රතිපත්ති අනුව අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සැලැස්මක් සකස් කොට තිබීම	√		
13.2 කුණු කසල වෙන්කොට සහා සීමාව තුළ එකතු කර තිබීම	√		
14. පාරිසරික කටයුතු			
14.1 ප්‍රදේශය තුළ අවිධිමත් ලෙස කසල බැහැර කිරීම හේතුවෙන් පරිසරයට හානි වී නොතිබීම	√		
14.2 ප්‍රදේශයේ කර්මාන්තශාලා වලින් පිටවන අහිතකර අපද්‍රව්‍යවලින් පරිසරවට සිදුවන හානිය පාලනය කර ගැනීමට ක්‍රියාමාර්ග ගෙන තිබීම	අදාළ නොවේ		
15. අතුරු අවස්ථා			
15.1 මහ නගර සභා ප්‍රාදේශීය සභා ආඥා පනතේ 272 වගන්තිය/ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 126 වගන්තිය ප්‍රකාරව අතුරු ව්‍යවස්ථා සම්පාදනය කළ යුතු කාර්යයන් සඳහා අතුරු ව්‍යවස්ථා සම්පාදනය කොට තිබීම	අදාළ නොවේ		
15.2 ඉහත සඳහන් අතුරු ව්‍යවස්ථා සම්බන්ධයෙන් සභාව විසින් සිදු කළ යුතු ක්‍රියාකාරකම් වාර්ෂික කාර්ය සාධක වාර්තාවේ සඳහන් කොට තිබීම	අදාළ නොවේ		
15.3 එම ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා වාර්ෂික අයවැයෙන් ප්‍රතිපාදන වෙන් කොට තිබීම	අදාළ නොවේ		
16. මහජනයා වෙත තොරතුරු ලබා දීම			
16.1 තොරතුරු දැන ගැනීමේ පනත අනුව තොරතුරු නිලධාරියෙකු පත්කොට තොරතුරු ලබා දීමේ නිසි ලේඛනයක් පවත්වා ගෙන ගොස් තිබීම	√		
16.2 ආයතනය පිළිබඳ තොරතුරු එහි වෙබ්	√		

වාර්ෂික වාර්තාව 2022

<p>අඩවිය හරහා ලබා දී, වෙබ් අඩවිය හරහා හෝ විකල්ප මාර්ග හරහා ආයතනය පිළිබඳ මහජනයාගේ ප්‍රශංසා/වෝදනා පළ කිරීමට පහසුකම් සලසා තිබීම</p>			
<p>16.3 තොරතුරු දැන ගැනීමේ පනතේ 08 වන හා 10 වන වගන්ති ප්‍රකාරව වසරකට දෙවතාවක් හා වසරකට වරක් වාර්තා ඉදිරිපත් කොට තිබීම</p>	√		
<p>17. ගොඩනැගිලි සැලසුම් අනුමත කිරීම</p>			
<p>17.1 සභාවට ලැබෙන සියලුම ගොඩනැගිලි සැලසුම් වාර්තා කිරීමට ලේඛනයක් යාවත්කාලීනව පවත්වාගෙන යාම</p>	අදාළ නොවේ		
<p>17.2 අයදුම්පත්වල ගැටලු සම්බන්ධයෙන් දින 05ක් ඇතුළත අදාළ පුද්ගලයන්ට දැනුම් දීම</p>	අදාළ නොවේ		
<p>17.3 අයදුම්පත් ලැබීමෙන් සතියක් ඇතුළත පවත්වනු ලබන සැලසුම් කමිටුවේ ප්‍රථම රැස්වීමට අයදුම්පත ඉදිරිපත් කොට තිබීම</p>	අදාළ නොවේ		
<p>17.4 පුරවැසි ප්‍රඥාප්තියෙහි සඳහන් නියමිත දිනට (සති 8ක් තුළ) ගොඩනැගිලි සැලසුම් වලින් 80% කට වඩා අනුමත කොට තිබීම</p>	අදාළ නොවේ		
<p>18. පුරවැසි ප්‍රඥාප්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම</p>			
<p>18.1 අංක 05/2008 හා 05/2018 (1) දරණ රාජ්‍ය පරිපාලන හා කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශ වකුලේඛ අනුව පුරවැසි/සේවලාභී ප්‍රඥාප්තියක් සම්පාදනය කොට ක්‍රියාත්මක කොට තිබීම</p>	අදාළ නොවේ		
<p>18.2 එම වකුලේඛයේ 2.3 ඡේදය පරිදි පුරවැසි/සේවලාභී ප්‍රඥාප්තිය සම්පාදනය කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කටයුතු අධීක්ෂණය කිරීම හා ඇගයීම සඳහා ආයතන විසින් ක්‍රමවේදයක් සකස් කොට තිබීම</p>	අදාළ නොවේ		
<p>19. මානව සම්පත් සැලැස්ම සම්පාදනය කිරීම</p>			

වාර්ෂික වාර්තාව 2022

<p>19.1 2018.01.24 දිනැති රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ අංක 02/2018 ඇමුණුම 02 ආකෘතිය පදනම් කරගෙන මානව සම්පත් සැලැස්මක් සකස් කොට තිබීම</p>			<p>සකස් කරමින් පවතී.</p>
<p>19.2 කාර්ය මණ්ඩලයේ සෑම සාමාජිකයෙකු සඳහාම වර්ෂයකට අවම වශයෙන් පැය 12 කට නො අඩු පුහුණු අවස්ථාවක් ඉහත සඳහන් මානව සම්පත් සැලැස්ම තුළ තහවුරු කොට තිබීම</p>		<p>පැය 03-06 අතර කාලයකි</p>	
<p>19.3 ඉහත සඳහන් චක්‍රලේඛයේ ඇමුණුම 01 හි දැක්වෙන ආකෘතිය පදනම් කරගෙන සමස්ත කාර්ය මණ්ඩලය සඳහාම වාර්ෂික කාර්යසාධන ගිවිසුම් අත්සන් කර තිබීම.</p>		<p>අත්සන් කර නොමැත</p>	
<p>19.4 ඉහත චක්‍රලේඛයේ 6.5 ඡේදය ප්‍රකාරව මානව සම්පත් සංවර්ධන සැලැස්ම පිළියෙළ කිරීම. ධාරිතා සංවර්ධන වැඩසටහන් සංවර්ධනය කිරීම. නිපුණතා සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ වගකීම පවරා ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරියෙකු පත්කොට තිබීම</p>	<p>v</p>		
<p>20. විද්‍යුත්- පළාත් පාලන පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම</p>			
<p>20.1 2018.07.19 දිනැති පළාත් පාලන චක්‍රලේඛ අංක 2018/e-Local Government-01 අනුව අන්තර්ජාලය හරහා අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කිරීමට පුරවැසියන්ට පහසුකම් සලසා තිබීම</p>			<p>සකස් කරමින් පවතී</p>
<p>20.2 අන්තර්ජාලය හරහා ගෙවීම් සිදුකිරීමට පුරවැසියන්ට පහසුකම් සලසා තිබීම.</p>			<p>2023 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක වේ.</p>
<p>20.3 පාරිභෝගිකයින්ට හිතකර සේවාවක් සැපයීම සඳහා පෙරටු කාර්යාල (Front Office) හා පාරිභෝගික සේවා මධ්‍යස්ථාන හඳුන්වා දී තිබීම</p>	<p>අදාළ නොවේ</p>		